

SINDIKALNI

LIST

*hrvatskih službenika
i namještenika*

godina XIV. travanj 2009. broj 50

TRAŽIMO DOGOVOR O ZAKONU O PLAĆAMA DRŽAVNIH SLUŽBENIKA

POTPISAN SPORAZUM O OSNOVICI

doc. dr. sc. Gordana Marčetić,
stručnjakinja za upravljanje
ljudskim potencijalima u javnoj upravi

**REFORME
SLUŽBENIČKOG
SUSTAVA U
HRVATSKOJ
SU NEOZBILJNE**

Čestitamo 1. svibanj!

Piše Siniša Kuhar

(SDLSN, 7. travnja 2009.) Iako bi se prema narodnoj poslovici koja kaže da vrana vrani oči ne vadi sindikati trebali uzdržavati od međusobnog simboličnog "kopanja očiju" oni se, premda u svojim javnim apelima zazivaju vrednote društvene solidarnosti i pravde, rijetko suzdržavaju od toga da u svojim akcijama drugom sindikatu barem ne zabiju prst u oko.

Tako je ovih dana čelnik HUS-a Ozren Matijašević zabio prst u oko sindikatima i zaposlenima u državnoj upravi, sasuvši dravlje i kamenje na prekobrojnu administraciju.

No, nije Matijašević stao samo na administraciji na državnoj razini, već se obrudio i na lokalne službenike i namještenike, po logici, gdje nemam članstvo mogu lupati što hoću. Naravno, u svom vapaju za društvenom pravdom ovaj se principijelni sindikalni čelnik nije osvrnuo na neologičnosti u vlastitom dvorištu, kao npr. činjenicu da se u sektoru brodogradnje u koji Vlada stalno ubrizgava novac svih poreznih obveznika, uključujući i novac zaposlenih u administraciji na svim razinama države i to bez šanse da se u dogledno vrijeme vrati, a kamo li oplodi, ni ne pomišlja na smanjenje plaće, iako bi brodogradnja bez državnih poticaja već odavno prestala hraniti Matijaševićovo sindikalno članstvo.

U svom pak svetom ratu za cijenu rada sindikati javnih službi, a prije svega Matica hrvatskih sindikata i njeni čelnici u sjeni Vilim Ribić, gotovo da nikad ne propuste priliku ukazati

DRUŠTVENA SOLIDARNOST

Sindikalno "kopanje očiju"

Cijena rada koju traže sindikati javnih službi za zaposlene u državnoj upravi značila bi, uz zadržavanje postojećih viših prava iz granskih kolektivnih ugovora javnih službi, daljnje zaostajanje za plaćama u javnim službama.

na visoke plaće zaposlenih u lokalnoj samoupravi, prešućujući jednostavnu sindikalnu istinu da i sami, kada to mogućnosti poslodavca dopuštaju, ugovaraju prava koja drugi proračunski korisnici nemaju pa ni zaposleni u lokalnoj samoupravi.

Božićnica za 2000. godinu koju je Ribić ugovorio za znanstvenike u iznosu prosječne bruto plaće u RH, tj. 5.016 kuna, kada su ostali proračunski korisnici vodili sudske postupke za božićnicu od bijednih 1000 kuna i da je ostaje primjerom kako je sindikalna "pravda" specifična mjerna jedinica, u pravilu rezervirana za one druge.

Tako su u kolektivnim pregovorima s Vladom RH predstavnici sindikata javnih službi na prijedlog ministra financija Ivana Šukera da se u sklopu

pregovora o cijeni rada razgovara i o tome kako i koliko na nju utječe i prava iz kolektivnih ugovora, jasno poručili da se radi o stečenim pravima koja predstavljaju razinu o kojoj se ne može pugovati.

Drugim riječima, cijena rada koju traže sindikati javnih službi za zaposlene u državnoj upravi značila bi, uz zadržavanje postojećih viših prava iz granskih kolektivnih ugovora javnih službi, daljnje zaostajanje za plaćama u javnim službama.

Svojevrsnog sindikalnog selektivnog sljepila nije imun ni SDLSN koji u svojim traženjima upozorava na zaostajanje plaća u državnim službama za plaćama zaposlenika javnih službi, polazeći od logike da javni i državni službenici imaju istog poslodavca, i istovremeno ugovara još veće plaće od onih u javnim službama u lokalnoj samoupravi, tamo gdje to materijalne prilike dozvoljavaju.

Naravno, takvo postupanje pothranjuje dojam kako sindikalizam u Hrvata održava mržnja i jal prema drugim sindikatima i zaposlenima koji imaju više.

No, ovakva praksa ukazuje i na nešto drugo, a to je da sindikalizam, društvena pravda i solidarnost samo ponekad jesu, ali vrlo često i nisu sinonimi.

Umjesto pravde i pravičnosti na sindikalnoj sceni caruje sindikalni darvinizam, nesmiljena borba za medijski prostor, društveni utjecaj i članstvo.

Ali u tržišnom gospodarstvu u kojem i sindikati moraju biti konkurentni, teško je očekivati drugačije sindikalno ponašanje. Nažalost.

Zašto smo se "sporazumjeli"

(SDLSN, 24. ožujka 2009.) Sindikati državnih službi, a među njima i Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenečnika Republike Hrvatske, svojim su potpisom na sporazum o (odbacimo eufemizme kojima se pokušava ublažiti pravi karakter sporazuma) smanjenju plaća povratkom na osnovicu za izračun plaće iz 2008. godine, preuzeli i odgovornost za posljedice takvog čina, a one su za državne službenike i namještenečne teške. Nevelika plaća službenika sa SSS s pet godina radnog staža i koeficijentom 0,85 koja s povećanjem iznosi 3.696,70 kuna nakon sporazuma bit će manja 175,85 kuna ili godišnje 2.110,20 kuna.

U ova teška vremena, kad je svaka kuna važna, to je značajano umanjenje prihoda.

S druge strane sindikalna nepopustljivost i ustrajnost u zahtjevu da se plaće ne smanjuju mogla ih je stajati i mnogo većeg gubitka. Naime, iznosi materijalnih prava koje zaposleni u državnim tijelima dobivaju temeljem kolektivnog ugovora daleko premašuju iznos uvećanja plaće sukladno rastu osnovice.

Brojna materijalna prava poput naknade za prijevoz, regresa, božićnice, dara za djecu, pomoći za rođenje djeteta, pomoći za bolovanje duže od 90 dana, pomoći za lijekove, uvećanje koeficijenta s obzirom na dužinu staža ostvarenog u državnim tijelima od 4, 8 i 10 posto, naknade za pasivno dežurstvo, jubilarnih nagrada i otpremnina prigodom odlaska u

mirovini, kao stečevine kolektivnih pregovora također uvećavaju primanja svih zaposlenih i individualiziraju njihovu poziciju kad je u pitanju otkaz kolektivnog ugovora te predstavljaju instrument kojim sindikati kompenziraju izostanak sustavne politike plaća u javnom sektoru i drugim sredstvima povećavaju nevelike službeničke plaće.

Opasnost gubitka kolektivnog ugovora i neizvjesnost početnih pozicija i razine prava u pregovorima za eventualni novi kolektivni ugovor za sindikate državnih službi predstavljali su rizik za koji odgovornost nisu željeli preuzeti.

Sindikati nisu htjeli preuzeti ni rizik negativnih posljedica konfrontacije s Vladom kao poslodavcem, jer se ne radi o klasičnom sukobu na relaciji sindikat-poslodavac. Sučeljavanje je to koje se u javnosti doživljava podvojeno. S jedne strane, dio javnosti borbu sindikata doživljava kao legitimnu interesnu poziciju zaposlenika javnih i državnih službi za vlastite plaće i otpor njihovom smanjivanju radi financiranja izlaska iz krize za koju nisu odgovorni.

S druge strane, javnost cijeli priču doživljava i kao još jedan dokaz socijalne neosjetljivosti nabujalog i nesposobnog javnog sektora, čija nepopustljivost hrvatsko društvo gura u ponor recesije, ali ovoga puta je orkestar koji svira dok *Titanik* tone sastavljen od čelnika sindikata, koji su svog neprincipijelnog poslodavca našli uhvatiti za gušu baš u trenutku kad mu

je nosi ionako začpljen.

Svoj doprinos razrješenju ove situacije, kako god na njega gledali, SDLSN je u konačnici dao potpisivanjem sporazuma o smanjenju plaća i očuvanju kolektivnog ugovora s Vladom. Taj čin dogodio se nakon što je Sindikat odbio smanjenje plaća u studenom prošle godine, odbijajući preuzeti na sebe odgovornost saniranja političkih posljedica krize, ali i nudeći Vladi da se uvećana osnovica dovede u paritet s prosječnom plaćom u državi i da na taj način plaće službenika dijele sudbinu plaća svih zaposlenih.

SDLSN je Vladi i javnosti cijelo vrijeme ukazivao na nepravednost rješenja u kojem bi izlaz iz krize trebali financirati javni i državni službenici ali ne i ostali, predlažući i pomalo utopijska rješenja poput osnivanja antirecesijskog fonda u koji bi se slijevala sredstva svih zaposlenih u Hrvatskoj.

Međutim, u trenutku kad je Vlada smanjila plaće dužnosnicima i saborskim zastupnicima i konačno preuzela političku odgovornost za suočavanje s krizom, kad je jasno da ne postoje jednostavni mehanizmi utjecaja na plaće zaposlenih u lokalnoj samoupravi, te da javnost ima ograničeno razumijevanje za sukobe onih čije plaće možda jesu male, ali i razmjerne riziku gubitka posla, SDLSN je zauzeo poziciju socijalnog partnera koji u nepovoljnim gospodarskim uvjetima postupa društveno odgovorno i igra na sigurno, rukovodeći se interesima svojih članova.

To naravno ne znači da sindikati javnih službi djeluju suprotno interesima zaposlenih u javnim službama, ali bi posljedice njihovih postupaka mogle biti dalekosežnije. Veći zahtjevi nose i veći rizik, kao i politika stalnog podizanja uloga u pregovorima u kojima se jednom prihvaci zahtjevi stalno povećavaju.

Takvu pregovaračku poziciju sindikati državnih službi nisu htjeli i mogli pratiti, posebice stoga što je uključivala patronizirajući odnos sindikata javnih službi i poziciju u kojoj su sindikati državnih službi u pravu sve dok razmišljaju jednakojako kao i sindikati javnih službi. Zato smo danas ovdje gdje jesmo, a vrijeme će pokazati tko je više dobio ili izgubio.

ZAJEDNIČKA IZJAVA SINDIKATA DRŽAVNIH SLUŽBI

Potpisivanjem današnjeg sporazuma i dodatka Kolektivnom ugovoru sindikati državnih službi poslali su svom članstvu, zaposlenima u državnim službama i javnosti sljedeću poruku:

- očuvan je Kolektivni ugovor i materijalna i nematerijalna prava koja on osigurava, a odredbama o poboljšanju Kolektivnog ugovora u dijelu koji se odnosi na zaštitu dostojanstva državnih službenika i kontinuitet stalnog unaprjeđenja njihovog radnopravnog statusa,
- dogovoreno je vraćanje osnovice za izračun plaće na razinu iz 2008. godine, ali i automatizam povrata na osnovicu iz siječnja 2009. godine kad službena statistika ukaže na oporavak gospodarstva,
- ugovorena je obveza izrade komparativne analize plaće u RH, kao preduvjeta za usklađivanje plaće u javnom sektoru i utvrđivanje cijene rada,
- stvoreni su preduvjeti da se, barem kada su državne službe u pitanju, zaposleni okrenu svojim svakodnevnim zadaćama i poslovima u uvjetima sigurnosti radnih mjesta i prava iz Kolektivnog govora,
- hrvatskoj javnosti, građanima, radnicima i nezaposlenima poručili smo da s njima dijelimo zabrinutost, odgovornost i odlučnost da zajedničkim snagama i žrtvom izđemo iz krize kao društvo utemeljeno na solidarnosti i uzajamnosti.
- Vladi Republike Hrvatske poručujemo da i dalje tražimo ravnomernu raspodjelu tereta izlaska iz krize, više napora kada su u pitanju unutarnje rezerve proračuna, manje skupih terenaca i dobar vjetar u leđu u borbi za gospodarski oporavak Hrvatske.

Također, od Vlade tražimo više sluha za konstruktivne primjedbe i prijedloge sindikata kada je u pitanju Zakon o plaćama državnih službenika i vrednovanje radnog iskustva kao kriterija za promicanje u plaći.

I na kraju, svima nama želimo što manje ovakvih sporazuma i više radnih mjesto.

Sindikati državnih službi potpisali smanjenje plaća, a javnih službi ne

ZAGREB, 23. ožujka 2009. (Hina) - Sindikati državnih službi potpisali su danas sporazum s vladom kojim pristaju na smanjenje plaća za šest posto, a sindikati javnih službi nisu to učinili ustrajući na zahtjevu da se prije toga mora dogovoriti cijena njihova rada.

Čelnici sindikata državnih službi izjavili su nakon potpisivanja da su pristali na vraćanje osnovice za plaće na razinu iz 2008. kako bi sačuvali kolektivni ugovor i materijalna prava poput božićnice i regresa.

Kolektivnim ugovorom je utvrđeno da će 65.000 zaposlenih u policiji, vojsci, pravosuđu, carini, poreznoj upravi i državnoj administraciji dobiti po 1250 kuna za regres i božićnicu, 600 kuna za dar za djecu, jubilarne nagrade i dr. pa su sindikalci izračunali da im je bolje pristati na šest postotno smanjenje plaća.

Osim toga, sporazumom je očuvana sigurnost radnih mjesta u državnim službama, istaknuo je predsjednik Sindikata državnih službenika i namještenika Boris Pleša, te je dogovoren ponovni rast plaće za šest posto automatizmom nakon što statistika ukaže na oporavak gospodarstva.

Potpisivanjem toga sporazuma uštedjet će se 300 milijuna kuna u državnom proračunu, rekao je ministar financija **Ivan Šuker** dodavši kako je Vladi cilj na plaćama korisnika proračuna uštedjeti 1,4 milijardi kuna.

Dva sindikata javnih službi potpisala sporazum o plaćama

Sindikati zaposlenih mirovinskog osiguranja i Zavoda za zapošljavanje prihvatali dogovor. Sporazum su potpisali potpredsjednica Vlade Jadranka Kosor te predstavnici dvaju sindikata Marijan Prišlin i Boris Pleša

(VJESNIK, 27. ožujka 2009.)
ZAGREB - U četvrtak su predstavnici dvaju sindikata zaposlenih u javnim službama s Vladom ugovorili da će se od 1. travnja ove godine primjenjivati osnovica za obračun plaće iz 2008. godine. Nakon zaključenog Sporazuma Vlade sa sindikatima državnih službi o reguliranju osnovice za obračun plaće od 1. travnja i dalje načinu primjene osnovice za

obračun plaća iz siječnja ove godine, u četvrtak su i Sindikat u Hrvatskom mirovinskom osiguranju i Sindikat Hrvatskog zavoda za zapošljavanje također zaključili Sporazum s Vladom kojim su ugovorili da će se od 1. travnja 2009. primjenjivati osnovica za obračun plaće iz 2008., priopćeno je iz Vlade.

Sporazum je u ime Vlade potpisala **Jadranka Kosor**, potpredsjednica Vlade, u ime Sindikata zaposlenih u hrvatskom mirovinskom osiguranju predsjednik **Marijan Prišlin**, a u ime zaposlenih u Hrvatskom zavodu za zapošljavanje **Boris Pleša**. Sporazumom je utvrđeno da će se u trenutku službene objave rasta realnog BDP-a na međugodišnjoj razini od dva i više posto za dva uzastopna tromjesečja, automatski početi primjenjivati osnovica za obračun plaće iz siječnja 2009. , navodi se u priopćenju. Hrvatska je vlada sporazumom preuzeila obvezu da nakon smanjenja osnovice od 1. travnja 2009. godine neće smanjivati osnovicu do kraja ove godine za obračun plaće za službenike i namještenike u Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje i Hrvatskom zavodu za zapošljavanje. [vj]

BESTI IZ KOMŠILUKA

REZANJE PLAĆA U SRBIJI: VLADA PREDSTAVILA DRUGI PAKET MJERA ZA BORBU PROTIV KRIZE

Sjetili se uštedjeti i na sebi

(Članak prenosimo iz časopisa ALO od 8. travnja 2009.) Oko 85 posto te sume uštedjet će se na smanjenju troškova administracije, dok će ostatak biti namaknut povećanjem prihoda, najavio je premijer Srbije **Mirko Cvetković**.

Vlada Srbije planira nizom mjera smanjiti rashode za 90 milijardi dinara, dok se od povećanja akciza na gorivo, telefonske impulse i poreza očekuje povećanje prihoda od 16 milijardi dinara. To znači da će svaki radno sposobni stanovnik Srbije ove godine morati za izdržavanje države izdvojiti dodatnih 2.000 dinara.

Jedna od mjera kresanja rashoda je smanjenje troškova ministarstava za 26 posto, odnosno za 40 milijardi dinara. Pored zamrzavanja penzija i plaća u javnom sektoru, čime se očekuje ušteda od 13 milijardi dinara, Vlada planira i privremeno smanjenje plaće u državnoj upravi.

Predviđeno je da plaće preko 40.000 dinara neto budu smanjene za 10 posto, a preko 100.000 dinara neto za 15 posto na razliku iznad 40.000. Također, najviši iznos neto plate biće limitiran na iznos šesterostruke prosječne republičke zarade. Mjera smanjenja plaće odnosit će se na zaposlene u državnoj administraciji, uključujući lokalnu i pokrajinsku, Skupštinu Srbije, NBS, PKS, regionalne privredne komore, kao i javna poduzeća i agencije, a neće se primjenjivati na plaće zaposlenih u obrazovanju, zdravstvu, kulturi, institucijama socijalne zaštite, vojsci, policiji i pravosuđu. Očekivani efekt smanjenja plaće koje će važiti do kraja ove godine je ušteda od jedne do dvije milijarde dinara, što će biti uplaćeno u poseban budžetski fond za borbu protiv krize.

Pored zabrane zapošljavanja novih činovnika, Vlada će u naredne tri godine smanjiti broj zaposlenih u državnoj administraciji, koja će u prvom krugu, u narednih devedeset mjeseci, biti manja za 10 posto, odnosno za 8.000 zaposlenih.

Ministar finacija **Diana Dragutinović** najavila je da će usuglašeni paket mjera, zajedno sa rebalansom budžeta, biti dostavljen Skupštini Srbije, koja bi ga trebala usvojiti do početka svibnja, kako bi se sve mjere počele primjenjivati već od svibnja.

Uz rebalans budžeta biće usvojen i "lex specialis", kojim će biti uređeno smanjenje primanja zaposlenih u državnoj administraciji, kao i izmjene zakona o državnim službenicima radi smanjenja broja zaposlenih.

- Trenutno u državnoj administraciji čak 30 posto zaposlenih ništa ne radi, 40 posto i radi i ne radi, dok svega 30 posto stvarno radi i preuzima na sebe cijeli teret posla - izjavio je ministar ekonomije **Mlađan Dinkić**. Zbog toga će se, kako je rekao, ići na prinudno otpuštanje viška zaposlenih uz otpremnine, u skladu sa Zakonom o radu.

CRIKVENICA

Seminar SDLSN „Perspektiva mladih u javnoj upravi“

(SDLSN, 23. travnja 2009.) Danas je s radom završio dvodnevni seminar u organizaciji Odbora mladih Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika Republike Hrvatske, pod nazivom „Perspektiva mladih u javnoj upravi“, koji kao projekt financira međunarodna sindikalna udružba Public Services International (PSI).

U fokusu seminara razmatrani su problemi mladih u državnim, lokalnim i javnim službama te dogovorene konkrete akcije Sindikata kako bi se utvrdilo može li javna uprava računati na svoje mlaude kadrove u perspektivi ili oni svoju javnu službu doživljavaju kao odskočnu dasku za bolje plaćene poslove u drugim sektorima odnosno, slabo plaćeno, ali ipak relativno sigurno zaposlenje.

Stoga će Odbor mladih SDLSN provesti anketu među zaposlenima do 35 godina starosti u tijelima državne, lokalne i javne uprave kako bi mogao izraditi „profil“ prosječnog mладог službenika i spoznati što ga je motiviralo kada je u pitanju javna služba te vidi li u njoj svoju budućnost.

Pored toga, Sindikat zanima i sociološki i kulturološki profil mladih službenika pa će tako anketa sadržavati i pitanja odnosa prema politici, sindikatima, ali i osobnim kulturnim afinitetima mladih.

Cilj ankete je stvoriti bazu referentnih podataka o mladima u javnoj upravi, kao značajnoj specifičnoj skupini zaposlenika kojima se Sindikat obraća i uočiti probleme s kojima se susreću u obavljanju službe te definirati djelovanje i akcije na rješavanju tih problema.

Uočena je potreba da se Sindikat pri tome legitimira kao interesna udružba i forum, unutar kojeg će mladi službenici moći utjecati na poboljšanje vlastitog statusa, u često rigidnom i novim inicijativama nesklonom radnom okruženju državnih, lokalnih i javnih službi.

Zaključeno je da budućnost Sindikata ovisi o njegovoj fleksibilnosti i sposobnosti pronalaženja odgovora na probleme različitih skupina zaposlenika koje predstavlja i njihovom zajedničkom sinergijskom djelovanju, pri čemu je uključivanje mladih službenika, koji su zainteresirani za poboljšanje kvalitete rada i učinkovitosti službi u kojima rade, pretpostavka za premoščivanje generacijskog jaza između starijih i rješavanju statusnih pitanja usmjerenijih članova.

HRVATSKI SABOR

Odbor za ljudska prava za dva čitanja Zakona o službenicima

ZAGREB, 27. siječnja 2009. (Hina/SDLSN) - Saborski Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina zatražio je danas da se s prijedloga zakona o državnim službenicima skine oznaka hitnosti te da se raspravi kroz dva čitanja.

Članovi odbora procijenili su, naime, da je riječ o opsežnoj promjeni modela plaćanja službenika, a sporne su im odredbe po kojima će se u službi napredovati isključivo na temelju radnog učinka, kao i sustav nagrađivanja zaslужnih službenika.

Siniša Kuhar iz Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika upozorio je i da predloženi model napredovanja u službi diskriminira trudnice i roditelje one koji su na bolovanju dulje od šest mjeseci.

Predviđeno je, naime, da su za prelazak u viši platni razred potrebne najmanje četiri ocjene "dobar" kroz pet godina, po čemu roditelji i bolesni službenici koji u petogodišnjem razdoblju ne budu ocijenjeni dva puta, moraju čekati istek novog ocjenskog razdoblja od pet godina.

Sanda Pipunić iz Središnjega državnog ureda za upravu objasnila je, međutim, da je riječ o krivom tumačenju prijedloga te da se ne napreduje u petogodišnjim razdobljima, nego onda kad se nakupe četiri ocjene "dobar". No, službenik će morati raditi najmanje pet godina da bi uopće napredovao.

Pipunić je najavila i da će Vlada amandmanom dodatno razraditi tu odredbu.

Iako socijalni partneri još nisu dogovorili konačan izgled nekih rješenja, Pipunić je najavila i Vladin amandman po kojem će se pri svrstavanju službenika u početne platne razrede voditi računa i o njihovu radnom stažu.

Gordana Sobol (SDP) uvjerenja je, međutim, da će napredovanje u službi isključivo na temelju ocjena čelnika tijela uprave otvoriti prostor za malverzacije, a i vanjska članica Odbora **Mirjana Galo** smatra da će sustav pogodovati podobnim, a ne vrijednim službenicima.

QUID PRO QUO

Sindikat od Vlade traži dogovor oko Zakona o plaćama državnih službenika

(SDLSN, 20. travnja 2009.) Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika Republike Hrvatske od Vlade RH traži dogovor o Zakonu o plaćama državnih službenika, o kojem je Sabor raspravu u prvom čitanju zaključio još 18. veljače ove godine.

Sindikat podsjeća da su na Zakon tijekom rasprave na saborskim odborima i na raspravi u Saboru izrečene ozbiljne i utemeljene primjedbe u svezi s vrednovanjem radnog iskustva kao kriterija za rast plaće i potrebom preciznijeg definiranja uvjeta nagrađivanja službenika za iznimnu učinkost, kako bi se nagrađivanje vršilo prema objektivnim, a ne isključivo diskrecijskim mjerilima.

Tako je, npr. saborski Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav u raspravi o Prijedlogu Zakona o plaćama državnih službenika istaknuo "da bi trebalo razmotriti mogućnost da se kriterij staža kombinira s kriterijem ocjene kvalitete rada jer u području državne uprave iskustvo ima veliku ulogu" i da "ovisnost plaće državnih službenika isključivo o ocjeni može dovesti do subjektivne procjene kvalitete rada a, s druge strane, do ovisnosti državnih službenika o nadređenom službeniku koji ocjenjuje na uštrb kvalitetu rada" te kako je "kriterij učinkovitosti vrlo teško mjerljiv".

Stoga SDLSN od Vlade RH traži da se aktivira rad Povjerenstva za izradu Zakona o plaćama državnih službenika, kako bi se oko rješenja o kojima će ovisiti hoće li i kojom dinamikom rasti plaće državnih službenika, sa socijalnim partnerima postigao konsenzus ili barem najviši mogući stupanj suglasnosti.

SDLSN Vladi podsjeća kako su sindikati državnih službi tijekom pregovora o odustajanju od primjene dogovorene osnovice za plaće u 2009. godini pokazali razumijevanje za zahtjeve Vlade i poteškoće koje

ima u provedbi Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike zbog recesije i traži da Vlada po kaže jednako razumijevanje za utemeljene zahtjeve i prijedloge SDLSN kada je u pitanju potreba vrednovanja radnog iskustva u Zakonu o plaćama državnih službenika.

Socijalni dijalog kao sredstvo posiziranja konsenzusa socijalnih partnera u reguliranju statusa državnih službenika dvosmjeren je proces u kojem i jedna i druga strana trebaju pokazati razumijevanje za objektivne i subjektivne okolnosti u kojima se predlažu određena zakonska rješenja.

SDLSN se potpisivanjem sporazuma o smanjenju osnovice za plaće u 2009. godini deklarirao kao socijalni partner koji nije neosjetljiv za zahtjeve Vlade i sada traži da i Vlada po kaže jednaku mjeru razumijevanja za zahtjev Sindikata o odgovarajućem vrednovanju radnog iskustva u Zakonu o plaćama državnih službenika.

Bit će teško braniti poziciju kooperativnog i konstruktivnog socijalnog partnera u uvjetima socijalnog dijalogu u kojima Vlada pristaje na dogovor samo oko onih pitanja koja su joj važna kao poslodavcu, ali ne i o pitanjima koja muče njezine službenike pa SDLSN dogovor oko Zakona o plaćama državnih službenika drži ključnim testom socijalnog partnerstva u narednom razdoblju.

VLADA UVODI NOVU STEGU

Službenici će podilaziti šefu za plaću i ocjenu

Sindikat državnih službenika upozorava da ocjenjivanje rada, kao jedini kriteriji za povećanje plaća, može služiti kao političko oruđe

(Javno, 4. ožujka 2009.) Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika RH ponovno upozorava da Zakon o plaćama državnih službenika, koji Vlada gura u hitnu saborsku proceduru i koji je prošao prvo čitanje, sadrži loša, manjkava, neprovediva i po državne službenike nepovoljna rješenja.

Naime, iz sindikata naglašavaju da se prijedlogom zakona predlaže ukidanje kriterija radnog staža za određivanje plaća državnih službenika, a kao jedini kriterij za povećanja plaće i mogućnost napredovanja uvodi se ocjenjivanje nadređenih službenika.

Sindikat primarne probleme vidi u tome da je pet kategorija ocjena svedeno u propisane okvire, a naglašavaju da se time otvara puno prostora za manipulacije sukladno potrebama državnog proračuna i zahtjevima vlastodržaca.

KATEGORIZACIJA OCJENA

Najviša ocjena je "izvanredan" i ona omogućava da službenik automatski, za nagradu, prelazi u viši platni razred, no, samo osam posto službenika može dobiti tu ocjenu. Nadalje, zakon predviđa promicanje u plaći nakon dvije uzastopne ocjene "odličan", dok službenici ocijenjeni ocjenom "dobar" moraju sakupiti četiri "trojke" u pet godina da bi im plaća porasla za tri posto.

- Poslodavac može ocijeniti službenika svake godine različitim ocjenama, primjerice, "odličan", "dobar", "odličan", "dobar", "odličan", i tako službe-

"Vlada kroz ocjene može izravno utjecati na masu sredstava za plaće državnih službenika i istovremeno dobiva snažno sredstvo discipliniranja nepodobnih službenika"

Siniša Kuhar, tajnik Sindikata državnih službenika

nik mora čekati punih pet godina kako bi mu plaća porasla za tri posto - kaže **Siniša Kuhar**, tajnik Sindikata državnih službenika. Kategorija "odličan" obuhvaća 17 posto, a "dobar" čak 60 posto službenika. Najniže ocjene su "zadovoljava", ona obuhvaća 12 posto službenika, te ocjena "ne zadovoljava" kojom bi bilo ocjenjeno tri posto zaposlenika.

Ako službenik bude dvije godine zaredom ocijenjen sa "ne zadovoljava", automatski dobiva otkaz.

IZRAVAN UTJECAJ VLADE NA PLAĆE SLUŽBENIKA

Tajnik sindikata navodi da se u državnoj službi provodi tiho smanjivanje ocjena rada i učinkovitosti kako bi se službenici polako pripremili na činjenicu da će ocjene od 1. siječnja 2010. godine, kada Zakon stupa na snagu, biti niže.

- Vlada kroz ocjene može izravno utjecati na masu sredstava za plaće državnih službenika i istovremeno dobiva snažno sredstvo discipliniranja nepodobnih službenika - rekao je Kuhar.

Sindikat je već u nekoliko navrata upozoravao na način ocjenjivanja jer nakon ocjene nadređenog i kontrolnog službenika, konačno rješenje donosi čelnik tijela koji je politički dužnosnik i koji može "lošom ocjenom" disciplinirati nepodobne i nepočudne službenike. O ocjenama bi, kažu u sindikatu, trebalo odlučivati povjerenstvo u kojem su i predstavnici sindikata.

- Čelnik nekog državnog tijela je osoba koja ne odgovara profesiji nego politici. Prema dokumentu SIGMA-e "Plaća po učinku u javnim službama u zemljama OECD-a i EU-a" navodi se kako plaćanje po učinku ima mali ili nikakav učinak na povećanje motivacije službenika. Ali to može biti snažan instrument političara koji na taj način mogu provoditi svoju volju - rekao nam je Siniša Kuhar, tajnik Sindikata državnih službenika.

Sabor raspravlja o Zakonu o plaćama državnih službenika

ZAGREB, 18. veljača 2009. (Hina/ SDLSN)

- Hrvatski sabor završio je večeras zasjedanje pojedinačnom raspravom o Prijedlogu Zakona o plaćama državnih službenika u kojoj su oporbeni zastupnici ustrajali u ocjeni da je zakon, posebno dio vezan uz nagradjivanje državnih službenika, nedorečen i bez odgovarajućih kriterija, dok iz redova vladajućih prijedlog ocjenjuju doprinosom kvalitetnijoj prosudbi nečijeg rada i odgovarajućoj nagradi za taj rad.

Zakon o plaćama državnih službenika stupa na snagu 1. siječnja 2010., a predviđa njihov prelazak u viši platni razred i nagradjivanje temeljem ocjenjivanja, dok bi se naknada za radni staž ukinula.

SDP-ov Arsen Bauk smatra da bi bilo bolje da se radno iskustvo kombinira s ocjenjivanjem jer će, u protivnom, "smanjiti nezavisnost, nepristranost pa i stručnost državnih službenika".

"Tim zakonom ozakonit će se šikana prema državnim službenicima", navodi **Nenad Stazić** (SDP) jer će, dodaje, biti moguće da se državnog službenika, koji se žali pravobranitelju za ljudska prava na postupke svog nadređenog, moći još i disciplinski kazniti.

Boris Kunst (HDZ) je njegov istup ocijenio neistinom, a njega osobno "dežurnim SDP-ovim katastrofičarom". "Cinizam, neistine, ironija jedino je što se o zakonu moglo čuti iz redova SDP-a jer je vrednovanje rada u vremenima partijske vladavine bilo na marginama", istakli su iz HDZ-a, što su iz SDP-a odmah ocjenili vrijedanjem.

SDP-ov **Gordan Maras** upitao je koja je razlika između ocjene "izvrstan" i "odličan" izrazivši sumnju da će tu biti presudan "umjetnički dojam", a pitao je i što će biti s ocjenjivanjem onih koji su duže vrijeme na bolovanju. Sve je to ostalo neriješeno, dodaje.

HDZ-ov **Borislav Matković** pak ističe da će se, po novom, vrednovati odgovornost i inventivnost, dok su dosad napredovali samo oni koji su imali dulji staž, a njihova sposobnost nije bila provjeravana.

Državni tajnik **Antun Palaric** je kritičke argumente iz rasprave zaključno ocijenio tek ponavljanjem dvogodišnje priče o zakonu iz rasprave sa sindikatima te odbacio tvrdnje da se u državnoj službi nekoga šikanira ocjenivši rad u toj službi "najudobnjim" zaposlenjem danas u Hrvatskoj.

SDLSN PORUČIO PALARIĆU:

“Državna služba udobna samo za politički postavljene dužnosnike i rukovodeće službenike”

(SDLSN, 19. veljače 2009.) Na izjavu državnog tajnika Središnjeg državnog ureda za upravu **Antuna Palarića** o tome kako je rad u državnoj službi danas “najudobnije” zaposlenje u Hrvatskoj, Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika Republike Hrvatske ne može ne reagirati, posebice kada dolazi iz usta prvog čovjeka službeničkog sustava.

Nažalost, državni tajnik Palarić često ima potrebu veličati uspjehe Vlade kojoj vjerno služi i potcenjivati rad državnih službenika, nesvjetan kako je riječ o logičkoj kontradikciji jer Vlada ne može biti uspješna bez odgovarajuće potpore službeničkog aparata. Stoga, ili ova Vlada nije tako uspješna kako govori ili njezini službenici nisu tako neodgovorni kako ih prikazuje.

“Udobnost” rada u državnoj službi, upozorava Sindikat, za službenike mjeri se brojkom od 9.000 otkaza u MUP-u i MORH-u od 2000. godine, radom u uvjetima vječne reformske “revolucije” službeničkog sustava, tisućama radnih sporova zbog neispunjene prava i naknada i izgonom namještenika iz državne službe u privatne servise za “čišćenje” državnog proračuna.

S druge strane, neuspješni se dužnosnici i najviši rukovodeći službenici rotiraju s jednog na drugo dobro plaćeno radno mjesto, a čak i kad su im rezultati rada porazni, pronalazi im se uhljebljenje u nekoj od državnih tvrtki.

Sindikat se pita tko je odgovoran za to što se službenički platni sustav korjenito mijenja po treći put, pri čemu državni službenici redovito najgoro prolaze.

Sindikat se pita tko je dogovoran da državni službenici koji rade na istim poslovima u istom rezoru imaju manju plaću od svojih kolega u javnim službama.

Sindikat se pita kako je moguće da u istoj djelatnosti državni službenik sa SSS ima 0,88 početni koeficijent, a javni službenik 0,97.

Sve ove nedorečenosti platnog sustava u javnoj upravi ne samo da se neće ispraviti novim Zakonom o plaćama državnih službenika, nego će se i produbiti.

Kad predlagatelji zakona govore o mogućnosti bržeg rasta plaća “izvrsnih” i “odličnih” službenika, istovremeno prešućuju da za više od 75 posto službenika zakon donosi zamrzavanje plaća na rok od najmanje pet godina. Dosad su, kao uostalom i državni dužnosnici, barem imali osiguran rast plaće kroz dodatak od 0,5 posto godišnje za minuli rad.

Na kraju, fiskalni učinci zakona kao i visina buduće plaće gotovo 30.000 državnih službenika u MUP-u, pravosudnoj policiji, carini, poreznom sustavu i inspekcijskim službama, koji rade na poslovima s posebnim uvjetima rada, nepoznati su jer ih Vlada tek treba urediti posebnom uredbom.

U takvim uvjetima, odgovornost sabor-skih zastupnika za do-nošenje kvalitetnog Zakona o plaćama državnih službenika ogromna je i trebala bi nadići razinu stranačkih prepucavanja, jer samo kvalitetan, poticajan i pravičan platni sustav može osigurati učinkovitost državnih službi.

SDLSN:

Zakon o plaćama država na pravnoj zaštiti

Odbor za državnu službu koji odlučuje o žalbama na ocjene rada i učinkovitosti nije u stanju pružiti pravnu zaštitu u razumnoj roku. Umjesto u roku od 30 dana Odbor o žalbama ne odlučuje ni nakon više od pola godine

(SDLSN, 6. veljače 2009.) Prema prijedlogu Zakona o plaćama državnih službenika o kojem će se u prvom čitanju uskoro raspravljati u Hrvatskom saboru, plaća državnog službenika rast će ovisno o ocjeni rada i učinkovitosti.

Tako će službenici moći računati na prosječno povećanje plaće od tri posto nakon jedne (ocjena “izvanredan”), dvije (dvije uzastopne ocjene “odličan”) ili pet godina (najmanje četiri ocjene “dobar”). Situacija u kojoj će ocjena značiti hoće li službeniku uopće i u kojem vremenskom razdoblju rasti plaća za posljedicu će sigurno imati pojачani pritisak na Odbor za državnu službu, kao tijelo koje odlučuje o žalbama protiv rješenja kojima se odlučuje o pravima i obvezama državnih službenika.

Prema odredbama Zakona o državnim službenicima Odbor za državnu službu osniva se kao neovisno tijelo za rješavanje žalbi, a rok u kojem bi trebao odlučiti o žalbi službenika je 30 dana od dana njezina primítka.

No, ovo neveliko tijelo koje se, sukladno Uredbi o ustrojstvu i načinu rada Odbora za državnu službu, sastoji od predsjednika i šest članova čak se ni danas, kada ocjene ne utječu na visinu plaće, nije u stanju nositi sa žalbama o kojima bi trebalo odlučivati.

Tako službenica Ministarstva kulture, koja se žalila na ocjenu čelnika tijela koji je prijedlog neposredno nadređenog službenika za ocjenu “izvanredan” i “odličan” odbio potpisati, pristavši

tek na ocjenu “dobar”, na žalbu zaprimljenu u Odboru za državnu službu 1. srpnja 2008. godine, do danas nije primila odgovor, usprkos požurnici upućenoj 15. prosinca prošle godine, tj. Odbor o žalbi nije uspio odlučiti ni nakon sedam mjeseci.

Sindikat je od Odbora za državnu službu pokušao saznati koliko je žalbi na ocjene rada i učinkovitosti ovo tijelo zaprimilo od svog osnutka 2006. godine te koliko je žalbi usvojeno, ali je od-

vnih službenika "pada"

govor Odbora bio da "ovo tijelo ne vodi službenu evidenciju specificiranu prema vrstama predmeta i načinu njihova rješavanja,..., pa iz tog razloga za sada nismo u mogućnosti udovoljiti traženju i dostaviti Vam, egzaktne pokazatelje". Budući da je u državnoj upravi već krenuo val smanjivanja ocjena za 2008. godinu za barem jedan stupanj kako bi se buduće ocjene mogle kretati u rasponu od očekivanih 8% "izvanrednih", 17% "odličnih", 60% "dobrih", 12% "zadovoljava" i 3% ocjena "ne zadovoljava", za očekivati je već ove godine rast broja žalbi na ocjene rada i učinkovitosti, a kad 1. siječnja 2010. godine Zakon o plaćama stupa na snagu i rast plaće bude određen ocjenama, broj žalbi vjerojatno će se višestruko povećati.

Stoga Sindikat traži hitnu izmjenu Uredbe o ustrojstvu i načinu rada Odbora za državnu službu kako bi ovo tijelo moglo u zakonskom roku od 30 dana pružiti pravovremenu pravnu zaštitu u postupku osporavanja ocjene rada i učinkovitosti.

SDLSN pri tome ukazuje na činjenicu da je Zakon o plaćama državnih službenika neprovediv bez odgovarajućih instrumenata pravne zaštite od zlouporabe sustava ocjenjivanja u svrhu kažnjavanja nepodobnih i nepočudnih službenika, smanjivanja mase proračunskih sredstava za promicanje ili naprsto arbitarnog, neobjektivnog i subjektivnog ocjenjivanja.

Zato je SDLSN i predložio da službenici koji ne budu promaknuti u plaći temeljem natprosječnih ocjena rada i učinkovitosti, a koji nisu negativno ocijenjeni, rast plaće ostvare po kriteriju radnog iskustva i to svakih pet godina.

Ovakvo rješenje odgovaralo bi namjeri Vlade kao poslodavca da iznadprosječni radni učinak nagradi bržim rastom plaće, a prosječne službenike zaštitilo bi od negativnih posljedica sustava ocjenjivanja arbitarnosti, neobjektivnosti i subjektivnosti te nagrađivanja deficitarnih ili rukovodećih kadrova radi njihova zadržavanja u državnoj upravi.

Ukoliko se uvede novi platni sustav u kojem će državni službenici ostati bez odgovarajuće pravne zaštite u razumnom roku, odgovornost za takvo stanje bit će na predlagatelju. No, kako za loša zakonska rješenja i neodgovarajuću pravnu zaštitu građana o čijim pravima se zakonom odlučuje u nas nikad i nitko ne odgovara, lako je moguće da saborska većina olako propusti još jedan zakon čija će se loša rješenja morati popravljati u hodu.

S MARKOVOG TRGA

PREDSEDNIK SABORA LUKA BEBIĆ O ZAKONU O PLAĆAMA, JAČIM PRAVNIM AKTIMA I FINOM, FINOM ODНОСУ RAVNOTEŽE IZMEĐU ZADOVOLJSTVA I NEZADOVOLJSTVA

U emisiji Hrvatskog radija S MARKOVOG TRGA, predsjednik Hrvatskog sabora, Luka Bebić, "odgovorio" je na pitanje glavnog tajnika SDLSN Siniše Kuhara o Zakonu o plaćama državnih službenika

PITANJE SINIŠA KUHARA: Poštovani gospodine Bebiću, zanima nas odobravate li činjenicu da se Zakon o plaćama državnih službenika donosi po hitnom postupku, premda se povjerenstvo za izradu zakona nije sastalo od ožujka 2007. do rujna 2008. godine?

Znate li da se Zakonom ukida minuli rada službenicima i plaće više od 60% službenika koji će biti ocijenjeni s ocjenom "dobar" zamrzavaju na rok od pet godina?

Znate li da novi platni sustav temelji na ocjenama koje daje poslodavac, iako Vlada pravilnik o ocjenjivanju tek treba donijeti?

Znate li da Zakon onemogućava rast plaće službenica i službenika koji zbog porodnog dopusta ili bolesti ne budu ocijenjeni dva puta, kao i da tek treba donijeti provedbene akte temeljem kojih se može procijeniti visina plaće službenika i njegov fiskalni učinak?

Ne pretvara li se time zakonodavna vlast u servis izvršne vlasti, a zakoni u akte nižeg reda u odnosu na uredbe Vlade?

ODGOVOR LUKA BEBIĆ: Ja mislim da će odgovorno i temeljito se raspraviti u Hrvatskom saboru o prijedlogu tih zakona. Mislim, teško je prejudicirati kakve će biti odluke, međutim, neće se Sabor pretvoriti u nikavog zapravo drugorazrednog čimbenika u pogledu donošenja zakona, jer je zakon uvijek jači pravni akt nego su uredbe. Prema tome i uredba koja se donosi zakonom se može promijeniti, a odgovornost je sviju nas da u pogledu prava službenika i uopće zaposlenih u državnoj upravi i drugim djelatnostima bude u skladu s demokratskom da tako kažemo stečevnom u pogledu prava radnika, odnosno službenika i namještenika u odnosu na poslodavca.

Ta fina, da tako kažemo odnos. Taj fini, fini da tako kažem jedan, jedan odnos između poslodavaca i namještenika, službenika i radnika treba uskladiti i uravnotežiti i da ne bude ni s jedne ni s druge strane bitnih nezadovoljstava, jer svako nezadovoljstvo prouzročuje daleko više problema nego što to samo čini pojedina odredba zakona.

Dakle, to je naša želja. Teško je tu, da tako kažem, uskladiti, ali Sabor će odgovorno raspraviti i o tome i o svim drugim zakonima, posebno kad se radi o pravu zaposlenika i sigurno, ovaj, donijeti takav zakonodavni okvir koji će osiguravati ono o čemu sam govorio.

HRVATSKI RADIO, 27.01.2009.

GABRIJELA GALIĆ U NOVOM LISTU O SOCIJALNOM PARTNERSTVU

Savršen privid

(NOVI LIST, 21. siječnja 2009.) To socijalno partnerstvo savršeni je privid. To je jedna obična kinka, farsa koja se koristi za mazanje europskih očiju. Što socijalno partnerstvo doista u Hrvatskoj znači ovih dana se, primjerice, vidi na onom što se spremi državnim i lokalnim službenicima i namještenicima. Dakle, godinama se već priča o novom zakonu o plaćama državnih službenika. Uskoro će ga i dobiti. Vlada ga je "proučila" i uputila u Sabor. I pritom koristila proceduru koja je sve, osim istinskog socijalnog partnerstva u koje se ponajviše kune prvi čovjek Vlade. Pa je tako jedno od povjerenstava Gospodarsko-socijalnog vijeća dalo mišljenje po kojem sporni zakon valja povući iz hitne procedure i uputiti u redovno saborsko razmatranje. No, na samoj sjednici GSV-a ipak je odlučeno da zakon ide po hitnom postupku. Valjda samo zbog toga što svi zakoni koji se uskladjuju s EU-om praksom šibaju u petoj brzini. A u slučaju ovog zakona, jedna strana poslodavci čak se nisu ni očitovali jer su ga prekasno dobili. Isti taj zakon svojim odredbama diskriminira službenice. Pa ako se, ne daj Bože, odluče postati majkama, mogu zaboraviti na napredovanje u struci. A to je samo jedno u nizu loših rješenja koja zasigurno nisu u skladu s europskom praksom.

Zakon o plaćama državnih službenika mogao bi biti dobar povod za sindikalni bunt. Ne samo državnih službenika već i javnih, jer ono što danas primaju državni, sutra će imati i javni. I više se neće pričati o šezdesetak, već o 250 tisuća radnika zakinutih zakonskim rješenjima. Ovaj slučaj pokazuje kako sindikati imaju razloga za prosvjede i prije proljeća i prije nekog novog otvaranja rasprave o radnom zakonodavstvu.

SINDIKAT DRŽAVNIH SLUŽBENIKA:

Vlada si radi "crni fond" iz kojeg može nagradjavati koga i koliko hoće

ZAGREB, 19. siječnja 2009. (Hina) - Zakon o plaćama državnih službenika, koji Vlada gura u hitnu saborsknu proceduru, predstavlja Vladin "crni fond" iz kojeg može nagraditi koga i koliko hoće, ocjenio je Sindikat državnih službenika i namještenika u današnjem priopćenju.

Zakon predviđa da se državnom službeniku koji tijekom godine postigne iznimne rezultate od značaja za rad državnog tijela može isplatiti nagrada do 3.000 kuna, koja se može isplati i više puta godišnje s tim da broj nagrada u godini ne može biti viši od dvije mjesecne plaće državnog službenika. Odluku o isplati nagrade donosi čelnik tijela na prijedlog povjerenstva koje imenuje taj isti čelnik.

Interesantno je da se kao kriterij za nagradu ne spominje ocjena rada i učinkovitosti pa ispada da nagradu za iznimani učinak može dobiti i ispod prosječno ocijenjeni državni službenik. Sporan je i iznos nagrade koji u slučaju rukovodećeg službenika, kakav je npr. predstojnik ureda Vlade s placom od 16.000 kuna, može iznositi i do 32.000 kuna godišnje.

Ako se zna da državnom službeniku s ocjenom "izvanredan" nakon godinu dana plaća može porasti za tri posto, onda je iznos povećanja temeljem ocjene smiješan prema mogućem povećanju plaće temeljem "nagrade za iznimani učinak". Osim toga, Zakon ne predviđa kriterije po kojima se netko može nagraditi na taj način, niti obvezu javne objave podataka o službenicima nagrađenim za "iznimani učinak", upozorava sindikat.

SDLSN:

Zakon o plaćama državnih službenika diskriminira majčinstvo

ZAGREB, 17. siječnja 2009. (Hina) - Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika Hrvatske (SDLSN) u današnjem je priopćenju upozorio da bi novi zakon o plaćama državnih službenika koji Vlada, kao tzv. europski zakon u Sabor upućuje po hitnom postupku, mogao za posljedicu imati zamrzavanje plaća službenica, koje koriste porodni dopust do godine dana djetetova života, na rok od 10 godina. "Zbog takve diskriminacije majčinstva Sindikat će zatražiti intervenciju pravobraniteljice za ravнопravnost spolova, a Vladu upozorava da ponovno razmisli prije nego što zakon uputi u Sabor po hitnom postupku, te ga vrati ga na doradu", kaže se u priopćenju. Sindikat podsjeća da je potpredsjednica Vlade **Jadranka Kosor** nakon jučerašnje sjednice Gospodarsko-socijalnog vijeća pojasnila da se državni službenik promiče u plaći kroz platne stupnjeve temeljem ocjene, i to za jedan platni stupanj ako je ocijenjen ocjenom "izvanredan" ili dva puta uzastopno ocjenom "odličan", ili pak svakih pet godina ako je u tom razdoblju najmanje četiri puta ocijenjen ocjenom "dobar" ili višom.

Službenici se ne mogu ocijeniti ako su u kalendarскоj godini radili manje od šest mjeseci i to bez obzira na razloge. Stoga službenica koja ode na čuvanje trudnoće ili koristi obvezni porodni dopust te zatim porodni dopust do godine dana djetetova života, počevši u svibnju tekuće godine i završi ga u srpnju iduće godine, ostat će neocijenjena ne samo u godini u kojoj je započela, već i u godini u kojoj je završila porodni dopust. To znači da će takve majke u pet godina moći "zaraditi" samo tri ocjene i neće moći biti promaknute u plaći za tri posto temeljem ocjene "dobar", jer im za to treba najmanje četiri ocjene "dobar" ili viša ocjena.

Stoga će službenice, kojima se majčinstvo "zalomilo" i završilo polovicom kalendarske godine, za rođenje djeteta biti kažnjene s nemogućnošću promaknuća u plaći sve dok ne istekne novo ocjensko razdoblje od pet godina.

Ako im se trudnoća ponovno dogodi u idućih pet godina, zakonodavac bi ih mogao kazniti i za drugo dijete nemogućnošću promicanja do isteka 15-te godine državne službe, upozorava Sindikat.

Kada Vlada ne bi minuli zamjenila promicanjem temeljem ocjene, takva bi službenica i majka razdoblje od pet godina, u kojem je koristila porodni dopust, završila s plaćom uvećanom za 2,5 posto, budući da porodni dopust ne prekida radni staž, kaže se među ostalim u priopćenju.

DOC. DR. SC. GORDANA MARČETIĆ, STRUČNJAKINJA ZA UPRAVLJANJE LJUDSKIM POTENCIJALIMA U JAVNOJ UPRAVI

Reforme službeničkog sustava u Hrvatskoj su neozbiljne

"Kriterij radnog iskustva je vrlo važan ako nam je cilj razvoj karijere službenika. Stoga bih podržala njegovo uvodenje u zakonske odredbe, osobito s obzirom na to da još uvijek nemamo objektivan sustav ocjenjivanja."

Pauzu između dva čitanja Zakona o plaćama državnih službenika iskoristili smo za razgovor s doc. dr. sc. **Gordanom Marčetić**, predavačem na Katedri za upravnu znanost Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, koja je doktorirala na temu Upravljanje ljudskim potencijalima u javnoj upravi.

I ovaj razgovor s uglednom predstavnicom akademske zajednice potvrdio je da znanost i struka, premda proizašle iz istog sveučilišnog okrilja, u Hrvatskoj ne idu ruku pod ruku.

Ako struka u praksi predstavlja primjenjenu znanost, onda su naši praktičari izgleda zaboravili koristiti znanje akademske zajednice kako bi izbjegli greške koje su jedni već učinili, a drugi uočili.

Intervju s doc. dr. sc. Gordanom Marčetić možda će Vam dati odgovore na neka pitanja, ali i pokazati koliko predlagatelji zakona u Hrvata drže do spoznaja akademskih krugova koji im stoje na raspolaganju. Još kad bi ih ponekad nešto pitali...

U tijeku je donošenje novog Zakona o plaćama državnih službenika kojim se u državnu službu uvodi Performance Related Pay (plaća prema učinku) sustav, u kojem se rast plaće temelji isključivo na ocjeni rada i učinkovitosti. Kakvi su PRP sustavi u drugim državama i ovisi li u EU i svijetu rast varijabilnog i individualnog dijela plaće isključivo o mjerenu učinkovitosti?

Mnoge su europske zemlje (oko 2/3 zemalja OECD-a) uvele u službeničke

sustave neke modelle plaća koji se temelje na radnom izvršenju odnosno uspješnosti obavljenog posla ili su u postupku uvođenja takvog modela. Dakako, stupanj implementacije modela PRP-a u cijeli upravni sustav nije svugdje jednak. U mnogim je slučajevima PRP uveden samo za vodeće osoblje ili vrijedi na razini specifičnih ministarstava odnosno agencija. Manji je broj zemalja uveo ekstenzivan i formaliziran model. Modeli uglavnom variraju ovisno o prirodi službeničkog i platnog sustava te o stupnju centralizacije ili delegacije u upravljanju finansijskim sredstvima i ljudskim potencijalima. Dok je, primjerice, novi sustav upravljanja izvršenjem i ocjenjivanja rada koji je obuhvatio sve javne službenike imao veliki utjecaj na promjene u platnom sustavu Velike Britanije, Francuska vrlo stidljivo uvodi kriterij izvršenja u sustav plaća. Menadžerska ideologija nikada nije bila cilj francuske modernizacijske politike, a bonusi na plaće uglavnom se dodjeljuju kolektivno i ne ovise o izvršenju, već o drugim kriterijima (kao što su složenost posla ili specijalne kvalifikacije).

Treba istaći da učinkovitost sustava PRP-a u velikoj mjeri ovisi o objektivnom i transparentnom sustavu ocjenjivanja. Izraženi problemi nastaju u upravnim sustavima koji imaju veliki stupanj politizacije i malo (ili nimalo) iskustva s modelima ocjenjivanja, pri čemu prednjače tranzicijske zemlje. Dok su neke od njih, primjerice Mađarska, bile opreznije te uvele nagrađivanje po učinku kao nužnu korekciju automatskom sustavu programanja u plaći, druge su uvele modele

plaća koji u velikoj mjeri počivaju na procjeni vodećih službenika. Tako je 2002. godine u Litvi uveden otvoreni sustav napredovanja u kojem je postupak razvrstavanja u platne stupnjeve, odlučivanje o dodatnim prihodima i ocjenjivanje službenika u potpunosti ovisilo o vodećim službenicima koji su te procjene donosili prema nedovoljno definiranim, a nerijetko i subjektivnim kriterijima. U takvim je slučajevima već u zakonskim odredbama otvoren put za razne političke zloupotrebe i diskretno odlučivanje.

Kultura i tradicija objektivnog ocjenjivanja rada i učinkovitosti u hrvatskom službeničkom sustavu gotovo da i ne postoji, bez obzira što se službenici ocjenjuju dugi niz godina. Ocjene su dosad služile uglavnom za uvećanje broja dana godišnjeg odmora i sredstvo otkaza lošim ili nepočudnim službenicima. Pri tome Vlada kao poslodavac nije u dovoljnoj mjeri koristila ocjene kao instrument prijevremenog promicanja na bolje plaćena službenička radna mjesta (iznadprosječna ocjena kao nadomjestak za nedovoljno radno iskustvo) ili uopće kad je u pitanju mogućnost nagrađivanja za natprosječne rezultate rada (Vlada nikad nije donijela pravilnih o nagrađivanju temeljem članka 111. Zakona o državnim službenicima i namještenicima). Također, Vlada tek namjerava donijeti pravilnik o ocjenjivanju koji bi trebao osigurati objektivan i nepristran sustav ocjenjivanja. Nije li pomalo neozbiljno da novi platni sustav počiva na nepostojećem i u praksi nedovoljno testiranom sustavu ocjenjivanja?

Kao što ste i sami primjetili, sustav ocjenjivanja u Hrvatskoj nije ni prije bio objektivan niti je ispunjavao svoju svrhu. Istraživanje o sustavu ocjenjivanja koje sam provela prije deset godina u organizacijama središnje državne uprave (izuzev resora policije i vojske) pokazalo je neobjektivno veliki broj službenika s visokim radnim ocjenama: 27,36% naročito uspješnih, 64,35% uspješnih, 7,88% zadovoljavajućih i 0,41% državnih službenika koji nisu zadovoljili. Slično sam istraživanje provela u upravnim tijelima Grada Zagreba za razdoblje od 1998. do 2004. U

2004. godini 81,01% službenika bilo je ocijenjeno ocjenom "naročito uspješan", a 17,58% ocjenom "uspješan". Samo 1,22% službenika imalo je ocjenu "zadovoljava" i 0,19% "ne zadovoljava". Takvo stanje nije realno. Normalna bi disperzija trebala biti najmanja na krajnjim točkama, a najveća u sredini. Podaci nedvosmisleno upućuju na neefikasan sustav ocjenjivanja koji u praksi nije bio povezan sa sustavom nagradivanja i napredovanja, a ocjena nije bila motivirajući faktor. U takvim slučajevima objektivno ocjenjivanje postaje donekle kontraproduktivno jer slabije ocjene nepotrebno proizvode negativne psihološke učinke na zaposlenike i nepotreban pritisak na ocjenjivače. Stoga ocjenjivači radije ocjenjuju službenike s višim ocjenama od onih koje su zaslužili znajući da ocjena ionako nema bitno značenje.

U stručnoj i znanstvenoj literaturi se vrlo često naglašava da ocjenjivanje zaposlenika može proizvesti više štete nego koristi ako nije objektivno te ako se ne provodi prema propisanim kriterijima i utvrđenim standardima. No, čak i kada postoje detaljno propisani kriteriji i precizni ocjenjivački instrumenti, kad su ocjenjivači stručni u poslu koji ocjenjuju i kad su posebno osposobljeni za postupak ocjenjivanja, možemo naići na niz problema koji proizlaze iz same osobe ocjenjivača. Ocjenjivanje je postupak koji mora proći kroz pojedinačnu perspektivu ocjenjivača. Iako su razvijeni vrlo sofisticirani sustavi ocjenjivanja, oni su dobri koliko i ljudi koji se njima koriste.

Transparentan i objektivan sustav ocjenjivanja pokazuje se kao kritična točka u kojoj javno osoblje gubi ili dobiva povjerenje u sustav. Sam postupak ocjenjivanja spada među središnja načela strategijskog upravljanja ljudi

skim potencijalima. No, potrebno je dobro promisliti hoće li i u kojem opsegu radna ocjena biti kriterij nagrađivanja i napredovanja u određenom službeničkom sustavu. Optimalno je da radna ocjena bude uvedena kao korektiv i motivacijski faktor, ali samo ako je sustav ocjenjivanja transparentan i objektivan. Ako nemamo jasne kriterije ocjenjivanja i zaštitne mehanizme nadzora, bolje je ne uvoditi sustav radne ocjene. U hrvatskim uvjetima trebalo je pričekati još koju godinu da se stabilizira postojeći sustav ocjenjivanja i isprave brojni nedostaci koji su se pokazali u praksi. Također bi trebalo promijeniti neke odredbe o ocjenjivanju u Zakonu o državnim službenicima. Prije svega, potpuno izostaviti čelnika iz postupka ocjenjivanja budući da je njegova uloga politička, a ne tehnička, a zatim i transformirati institut kontrolora ocjene. Ocjene bi svakako trebale proći postupak nadzora, ali ne od strane nadređenog službenika već od stalnog, nezavisnog i objektivnog tijela (komisije) sastavljenog od stručnjaka. To bi tijelo trebalo koordinirati i usmjeravati postupak ocjenjivanja u svim državnim tijelima te postavljati kriterije, mjerila i druge standarde postupanja. Također bi se trebala dati mnogo veća važnost osposobljavanju ocjenjivača. Svaki nadređeni službenik koji je ocjenjivač trebao bi pohađati tečaj na kojem će se detaljno upoznati s kriterijima i postupkom objektivnog ocjenjivanja te naučiti kako prepoznati i savladati brojne objektivne i subjektivne zamke i probleme s kojima će se suočavati tijekom ocjenjivanja.

Europska i svjetska iskustva uvođenja sustava plaće prema učinku ukazuju na manjkavosti i negativnosti mjerjenja učinka. U Studiji Svjetske banke "Razumijevanje učinkovitosti javnog sektora u tranzicijskim zemljama - empirijski doprinos" iz 2003. godine, govori se o "iznenadjujućem nedostatku važnosti upravljanja učinkom", a studija OECD-a iz 2005. godine zaključuje kako plaćanje po učinku ima mali ili nikakav učinak na povećanje motivacije javnih službenika, ali može biti snažan instrument u rukama menadžera i političara kako bi potvrdili svoju moć u guranju reformi ili postizanju drugih politič-

● ● ● promicanje u viši platni razred za službenike neće predstavljati značajnije poboljšanje životnog standarda. Ako se gleda socijalni aspekt plaće, onda ga treba potražiti u osnovnoj plaći koja mora pružiti dostojan život svim službenicima ● ● ●

kih ciljeva. Smatrate li da se Vlada RH kao predlagatelj Zakona o plaćama premalo informirala o recentnim svjetskim iskustvima u uvođenju PRP-a i novi platni sustav formirala na pogrešnim, precijenjenim i u praksi potkopanim optimističnim očekivanjima od sustava plaće po učinku?

Postoje različiti načini evaluacije platnih modela temeljenih na izvršenju. Mogu se procjenjivati prema učinkovitosti u stvaranju percepcije da je plaća povezana s izvršenjem, poticanju suradnje među zaposlenicima ili prihvaćanju od zaposlenika. Također se mogu evaluirati prema negativnim posljedicama, kao što su proganjanje dobrih izvršitelja, obrambeno ponašanje ili lažni podaci o izvršenju.

Dosadašnje evaluacije novih pristupa plaćama u javnoj upravi nisu sasvim pozitivne. Pokazalo se, naime, da su mnoge zemlje imale kritična iskustva s mjenjenjem izvršenja. Uz to, ako su postavljeni nejasni kriteriji, ako su bonusi premali ili dostupni samo uskom krugu zaposlenika te ako koncept PRP-a nije prikladno oblikovan i senzibilno uveden u organizacijsku okolinu, djeluje više demotivirajuće nego motivirajuće. U praksi su nagrade za izvršenje relativno male u usporedbi s plaćom zbog ograničenja u proračunu i veliki je vremenski razmak između kraja ocjenjivačkog razdoblja i isplate nagrada povezanih s ocjenama. Također je uočeno da menadže-

ri pokazuju otpor prema razlikovanju zaposlenika, ali i da su nerijetko zloupotrebljavali svoje ovlasti, prije svega u situacijama kad im nadležnosti nisu bile jasno određene ili kad nisu bili dovoljno pripremljeni za nove zadatke. Teško je detaljno odrediti koji je tip željenog izvršenja i hoće li i kako ono biti izraženo. Postoje mnogi dokazi da loše oblikovan i vođen sustav plaća može učiniti više štete nego koristi. Treba reći i to da su menadžerske reforme i modeli PRP-a koji se zasnivaju na menadžerskoj filozofiji pokazale manju uspješnost u javnim organizacijama nego u privatnom sektoru.

Iako nema formule koja će jamčiti uspješnost uvođenja modela PRP-a, postoje neki nužni uvjeti koji se moraju zadovoljiti da bi njihovo djelovanje bilo efektivno. Među njima su: povjerenje u vodstvo, izostanak primoravanja na izvršenje, dobar sustav mjerjenja, osposobljavanje osoba koje nadziru izvršenje i menadžera u vještinama postupka ocjenjivanja, sposobnost da se plati dobro izvršenje, valjana procjena poslova, otvorena politika plaća, usklađenost s prevladavajućom kulturom i mnogi drugi. Jesu li hrvatskoj državnoj upravi osigurati ti uvjeti? Mislim da je odgovor na to pitanje svima jasan.

Za većinu državnih službenika, tj. 60% onih koji će biti ocijenjeni s ocjenom "dobar" i 12% onih s ocjenom "zadovoljava" novi platni sustav znači zamrzavanje plaća na najma-

nje pet godina, za razliku od danas kada bi po godini staža dobili 0,5% za tzv. minuli rad. Može li se stoga od novog sustava očekivati povećanje motivacije za rad državnih službenike, posebice kad se zna da je masa sredstava za brže napredovanje ograničena na 1% mase za plaće državnog tijela, a contingent ocjena na 8% "izvanrednih" i 17% odličnih?

Kako se meni čini, intencija je zakona - nagraditi najbolje, a ne prosječne. Iz obrazloženja Prijedloga zakona jasno je da ocjena "zadovoljava" ne bi trebala biti temelj za promicanje, jer se tom ocjenom ocjenjuje državni službenik čiji rad osigurava najmanje moguću mjeru prihvatljivih standarda kvalitete i preciznosti u obavljanju službe. Ja se potpuno slažem s time da treba poticati kvalitetan rad. Nisu svi službenici isti. Neki su vrijedni, izvrsno obavljaju svoj posao, i to "za dvoje", a drugi jedva čekaju da zatvore vrata ureda i provedu radni vijek pod parolom: "ne mogu me tako malo platiti koliko ja mogu malo raditi". Bolje je da takav službenik bude nezadovoljan jer nije promaknut, nego da kvalitetan službenik bude frustriran zbog toga što nitko ne cijeni i ne prepozna njegov trud i doprinos, te zbog toga i sam počne lošije obavljati svoj posao ili napusti službu. Osim toga, službenik koji je ocijenjen zadovoljavajućom ocjenom uvjek može početi bolje raditi i tako pokrenuti mehanizam promicanja. Budući da su predviđena finansijska sredstva za tu namjenu relativno mala (do 1% mase sredstava za plaće za redovan rad u državnom tijelu) promicanje u viši platni razred za službenike neće predstavljati značajnije poboljšanje životnog standarda. Ako se gleda socijalni aspekt plaće, onda ga treba potražiti u osnovnoj plaći koja mora pružiti dosojan život svim službenicima.

Mislim da je iznad svega važno pitanje pravičnosti. Humani sustav ocjenjivanja, kakav se očekuje u javnim organizacijama, treba pokazati službeniku da će se njegovi iskreni naporci za kvalitetnim obavljanjem posla uistinu cijeniti i poštovano vrednovati te da ga se neće ni u kojem slučaju diskriminirati u odnosu prema drugim službenicima. Manje je važno hoće li ta nagrada biti u novcu, statusu, priznanju ili nekoj drugoj vrsti beneficije, ali je iznimno važno da se pre-

ma svima postupa na jednak način i prema istovrsnim kriterijima. Dakako da su plaće i novčane nagrade bitni motivacijski faktori no pitanje plaća je vrlo složeno i podliježe nekim predrasudama. Postoji opće uvjerenje da je zadovoljstvo na poslu povezano s visokom plaćom te da je u uskom međuodnosu s izvršenjem. Istraživanja su, međutim, pokazala da je korelacija između zadovoljstva na poslu i plaće iznenadjuće mala dok je korelacija između zadovoljstva na poslu i radnog izvršenja mnogo umjerenija no što se vjeruje. Međutim, ono što se mnogo više vrednuje je pravednost u plaći. Ljudi su obično nezadovoljni kad vide da je njihova plaća manja od drugih koji rade na istim poslovi-

službenika i što bi trebalo poduzeti da se otklone takve bojažni? Podsjećamo, sustav pravne zaštite kad su u pitanju ocjene ne omogućava pravovremenu zaštitu, a u drugom stupnju ponovno odluka se ponovo prebacuje na čelnike koji je donio prvu ocjenu. Također, ne postoji sustav javnog iskazivanja podataka o broju promaknutih službenika i stvarnog povećanja plaće službenika pa se fiskalne dubioze mogu izravno odraziti na broj službenika kojima će rasti plaća, bez obzira na njihov stvarni učinak.

Dakako, sasvim je drugo pitanje kako će se zakonske odredbe provoditi u praksi, odnosno, tko će i po kojim krite-

pošteni i koji će se truditi objektivno ocjenjivati svoje podređene ili korumpiranih i onih koji će zloupotrebjavati svoje ovlasti? Vjerujem da je ipak više onih iz prve skupine.

U svakom slučaju, nužno je osigurati čvrste nadzorne mehanizme u sustavu ocjenjivanja i postaviti jasne, dosljedne i precizne kriterije ocjenjivanja. Ta su pitanja, međutim, manje vezana za zakon kojim se uređuju plaće, a više sa Zakonom o državnim službenicima koji je manjkav i nedorečen po brojnim pitanjima. Što se tiče samog postupka ocjenjivanja, odabrana je najlošija varijanta ocjenjivanja u čak tri stupnja na relaciji nadređeni službenik - kontrolni službenik - čelnik. Postupak je dugotrajan i neučinkovit. Činjenica da konačno rješenje donosi čelnik tijela koji je politički dužnosnik, a ne profesionalni državni službenik, govori da je naš službenički sustav još uvijek hijerarhijski krut i politiziran. Ako je riječ samo o formalnom činu potpisivanja rješenja bez ulaženja u meritum stvari, tada ga treba ukinuti jer uzrokuje nepotrebnu birokratizaciju čitavog postupka.

Što se tiče vođenja službene evidencije o statusnim pitanjima službenika, slazem se da je to ogroman problem. Središnji državni ured za upravu i Ministarstvo finančnoga rada vodi evidenciju o plaćama službenika imaju različite brojčane i statusne podatke o državnim službenicima, koji su u određenim pitanjima neusporedivi jer se vode drugačjim kriterijima. U ovom trenutku mi na razini države još uvijek ne znamo koliki je točan broj državnih službenika, a da ne spominjem lokalne razine i sustav javnih službi. Tamo je situacija kaotična. Ta su pitanja jako bitna. Ni jedna ozbiljna projekcija za budućnost nije moguća ako nemamo čak ni zajednički podatak o ukupnom broju službenika. Reforme u službeničkom sustavu ne mogu uspjeti ako nisu utemeljene na brojčanim, kvantitativnim pokazateljima. Govoriti o modernom sustavu upravljanja ljudskim potencijalima u takvim je okolnostima neozbiljno. Iznimno je važno što prije uspostaviti elektronski povezani sustav evidencije o svakom državnom službeniku. To znači da bismo jednim pritiskom na tipku kompjutera imali dostupan podatak o stručnoj spremi, zanimanju, spolu, platnom razredu,

• • • u ovom trenutku mi na razini države još uvijek ne znamo koliki je točan broj državnih službenika, a da ne spominjem lokalne razine i sustav javnih službi. Tamo je situacija kaotična • • •

ma ili ako rade složeniji posao, a dobivaju istu plaću kao i netko tko radi manje zahtjevan posao.

Je li opravdan strah Sindikata od moguće arbitarnosti novog sustava plaća u smislu reguliranja ukupnom masom sredstava za plaće i ocjenjivanja kao "batine" za discipliniranje nepodobnih i nepočudnih

rijima ocjenjivati službenike. Tu ja vidim glavni problem. Najgori će se scenarij dogoditi ako službenik bude ocijenjen prema subjektivnim i netransparentnim kriterijima, a ocjena postane metoda kojom se zastrašuje i kažnjava neposlušne, nepodobne i nesimpatične. Opseg takvih slučajeva je teško prognozirati. Je li veći broj vodećih službenika koji su

stručnoj spremi, godinama staža, napredovanju, usavršavanju itd. pojedinog službenika. To je transparentan sustav i temelj na kojem počivaju sve kasnije metode primjene merit načela, koje podrazumijevaju promicanje kriterija sposobnosti, a ne podobnosti za kretanje u javnoj službi.

Zakon predviđa i netransparentan sustav nagrađivanja, kod kojeg se službeniku može, neovisno o ocjeni rada i učinkovitosti, isplatiti do dvije mjesecne plaće godišnje. Ne potkopava li ovakvo moguće nagradivanje po "babici i stričevima" osnovnu intenciju Zakona da se nagrađuju najbolji? Nije li takva odredba kontradiktorna sustavu promicanja temeljem ocjene?

I ovdje je riječ o problematici o kojoj smo već razgovarali, odnosno o realnosti primjene pojedinih zakonskih odredbi. Intencija je zakonske odredbe da se nagrade državni službenici za iznimne rezultate od značaja za rad državnog tijela. Predviđena je nagrada 3.000,00 kuna. Budući da se nagrada može isplatiti više puta godišnje, zbroj svih njih ne može biti viši od dvije mjesecne plaće državnog službenika. Dakako, ako se ne postave jasni kriteriji i ne definira što je to "iznimani učinak" onda možemo očekivati i neobjektivna promicanja. Moje je mišljenje da bi svako pojedino državno tijelo trebalo u pravilnicima točno odrediti koji se to rezultati smatraju posebno važnim i iznimnim za rad tijela da bi temeljem njih bila dodijeljena novčana nagrada. Svakako bi trebalo biti riječ o nesvakidašnjim rezultatima koji se ne mogu podvesti pod ocjenu "izvanredan". Budući da čelnik državnog tijela imenuje povjerenstvo, ne možemo očekivati potpunu objektivnost od članova tog tijela, pa bi jedino čvrsti i propisani kriteriji koji su poznati svim službenicima mogli biti određena zaštita protiv diskrečijskog odlučivanja čelnika i moguće zloupotrebe ove zakonske odredbe.

Sindikat je predložio da se, radi amortiziranja mogućih zlouporaba i negativnih efekata sustava ocjenjivanja, u Zakon uvede dodatni kriterij promicanja - promicanje temeljem radnog iskustva, koji bi omogućio brže napredovanje službenika s natprosječnim rezultatima rada, a

ostalima sa zadovoljavajućim radnim učinkom osigurala rast plaća po isteku razdoblja od pet godina (pogledajte prijedlog odredbe u primjedbama SDLSN na Zakon koje smo Vam poslali). Ovaj kriterij podržao je i državni tajnik SDUU Palačić kao dobar kompromis koji bi omogućio brže napredovanje izvanrednih uz polagano napredovanje prosječnih, ali se ispostavilo da na Zakon najvažniji utjecaj ima Ministarstvo financija, a ne središnje tijelo državne uprave nadležno za službenički sustav. Mislite li da je ovakvo rješenje kompatibilno sa sustavom promicanja temeljem ocjene rada i učinkovitosti i mogući osigurač od arbitarnosti i subjektivnosti sustava ocjenjivanja?

Pitanje koje ste postavili otvara pretvodni problem koji je trebalo riješiti mnogo prije donošenja Zakona o plaćama, štoviše, prije donošenja Zakona o državnim službenicima. Ono se tiče strukture hrvatskog službeničkog sustava. Ni jedna dosadašnja Vlada nije se izjasnila o tipu službeničkog sustava kakav bi trebala imati Hrvatska. Službeničkim zakonom iz 1994. postavljen je karijerni službenički sustav s automatskim napredovanjem službenika u plaći, da bi zakonodavstvo iz 2001. uvelo sasvim drugačiji model. Uveden je hibridni klasifikacijski sustav radnih mjesta, bez stvarne mogućnosti napredovanja, a plaće su se morale kretati unutar raspona koeficijenata I., II., i III. vrste radnih mjesta. Bez promišljene strategije i ideje o tome koje mi ciljeve želimo postići službeničkim zakonodavstvom, uz nagašene, a često i kontradiktorne preporuke moćnih međunarodnih organizacija koje imaju svoje ideje o tomu kakvu bismo mi trebali imati javnu upravu, našli smo se ovdje gdje smo sada.

Što se tiče radnog iskustva koji je Sindikat predložio kao dodatni kriterij promicanja, on ovisi o tipu službeničkog sustava o kojemu hrvatski zakonodavac, kao što sam rekla, nema načelan stav. U automatskim sustavima napredovanja, radno iskustvo i stupanj obrazovanja jedini su kriteriji promicanja službenika, dok se u otvorenim sustavima koristi metoda radne ocjene. Budući da oba sustava imaju određene nedostatke uglavnom se koriste mješovite

kombinacije (kriterij obrazovanja, radnog staža i radne ocjene) kako bi se ti nedostaci ublažili. Zakon o državnim službenicima po tom pitanju ne sadržava dosljedne odredbe. Ne bih rekla da je to učinkovit mehanizam amortizacije mogućih zlouporaba i negativnih efekata sustava ocjenjivanja, ali kriterij radnog iskustva je vrlo važan ako nam je cilj razvoj karijere službenika. Stoga bih podržala njegovo uvođenje u zakonske odredbe, osobito s obzirom na to da još uvijek nemamo objektivan sustav ocjenjivanja.

Na koncu bih željela naglasiti da nužnost modernizacije službeničkog sustava u Hrvatskoj i njegova usklađivanja s europskim standardima, ne podrazumiјeva bezrezervno preuzimanje određenih modela koje nam preporuči Svjetska banka, Međunarodni monetarni fond ili bilo koja druga međunarodna organizacija. Mi moramo utemeljiti model službeničkog sustava koji odgovara našoj upravnoj tradiciji i našim realnim mogućnostima i potrebama. U sadašnjem trenutku prioritet je na uspostavljanju profesionalne, depolitizirane i javnosti odgovorne uprave. To znači usmjeravanje na jačanje službeničkog statusa i poticanje karijere kvalitetnih stručnjaka (kroz obrazovanje u visokooobražovnim ustanovama i kontinuirano usavršavanje u službi te kroz sustav napredovanja), uvođenje merit načela u službeničko zakonodavstvo i, što je još važnije, osiguranje njihove provedbe u praksi. Jednom riječu, naš bi cilj trebao biti usmjeren ka stvaranju odgovorne, profesionalne, na pravilima utemeljene i politički neutralne javne uprave. Tek nakon toga možemo započeti s uvođenjem određenih menadžerskih elemenata u upravni sustav. Ali nikako ne svih. Osobito ne onih koji se tiču smanjivanja plaća, masovnog otpuštanja službenika i smanjenja njihovih prava. Iskustvo mnogih zemalja pokazalo je da se menadžerski model ne može jednako dobro implementirati u bilo koju zemlju svijeta te da su programi "razvoja" i strukturalne prilagodbe u slabije razvijenim i tranzicijskim zemljama nerijetko donijele više štete nego koristi i produbile siromaštvo u tim zemljama.

**Razgovarao i fotografirao:
Siniša Kuhar**

SUDSKA PRAKSA VRHOVNI SUD NAPOKON "SHVATIĆ" DA DRŽAVNIM SLUŽBENICIMA PRIPADA BOŽIĆNICA ZA 2000. GODINU

Sindikat od Vlade traži isplatu božićnice i dara za djecu za 2000. godinu

Pravno shvaćanje obvezno je za sve sudove u postupcima koji se vode za ostvarenje prava na božićnicu, ali samo u slučajevima gdje već nije donesena pravomoćna odluka, tako da pravdu u postupcima u kojima su sudovi donosili negativne presude službenici na sudu neće moći izboriti

(SDLSN, 6. travnja 2009.) Vrhovni sud Republike Hrvatske napokon se oglasio po pitanju prava državnih službenika i namještenika na božićnicu i dar za djecu temeljem Kolektivnog ugovora iz 2000. godine.

Rješenjem od 2. ožujka 2009. godine Vrhovni sud je donio pravno shvaćanje prema kojem "državnim službenicima pripada nagrada za božićne blagdane (božićnica) za 2000. na temelju odredbe članka 82. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike ("Narodne novine" broj 42/00)".

Građanski odjel Vrhovnog suda smatra da državni službenici i namještenici ne mogu biti lišeni prava koje im je priznato i utvrđeno kolektivnim ugovorom (KU) te da tako priznato pravo nije prestalo zbog toga što ugovorne strane KU nisu sporazumno do 1. studenoga 2000. godine utvrstile način isplate i visinu nagrade (božićnice). "Sporazum podrazumijeva suglasnost

volja obje ugovorne strane pa bi se ona strana koju tereti obveza isplate (u ovom slučaju Republika Hrvatska) mogla oslobođiti te obveze odbijanjem potpisivanja sporazuma o načinu isplate i o visini nagrade, a što je prema shvaćanju Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske nije prihvatljivo. U navedenoj situaciji treba poći od pretpostavke da su se ugovorne strane iz Kolektivnog ugovora suglasile da visina i način isplate ostaje isti kao u prethodnoj 1999. godini", stoji u obrazloženju pravnog shvaćanja.

Nadalje, Vrhovni sud kaže kako je "ovo pravno shvaćanje obvezno za sude u svim postupcima, na koje se ono odnosi, a u kojima do dana njegovog donošenja nije donesena pravomoćna odluka".

Nažalost, iako pravno shvaćanje Vrhovnog suda znači da pravo na božićnicu, ali i dar za djecu, jer radi se o istom sporazumu i KU, pripada svim državnim službenicima i namještenicima, oni to pravo neće moći ostvariti jer su negativne sudske presude već postale pravomoćne. Tako se i ovaj puta pokazalo da vrhovne sudske instance Republike Hrvatske probleme sudske prakse ne rješavaju na način kojim se pravodobno osigurava jednakost građana pred zakonom i time dove u pitanje ispunjenje ustavnopravne zadaće zbog koje postoje.

Podsjećamo, sindikati državnih službi, ali i sami službenici pokrenuli su na desetke tisuća tužbi radi isplate božićnice i dara za djecu koje im je 2000. godine uskratila koalicijska vlada premijera Račana.

Iako je najveći dio drugostupanjskih županijskih sudova zauzeo stav da im je Vlada kao poslodavac trebala isplatiti 1000 kuna božićnice i 400 kuna dara za djecu, dio županijskih sudova donosio je negativne presude.

Međutim, u takvim slučajevima nije se mogla od Vrhovnog suda zatražiti revizija sudske prakse, budući da je Zakon o parničnom postupku priječio reviziju u sporovima čija je vrijednost manja od 100.000 kuna.

Sindikalni pravnici su se tada, kao punomoćnici članova sindikata, obratili Ustavnom судu koji se u konkretnom slučaju progasio nenađežnim ujednačavati sudske praksu i kao solomonsko rješenje predložio izmjene parničnog

zakona u dijelu koji se odnosi na dopuštenost revizije.

U praksi je to značilo da su državnim službenicima i namještenicima jedni županijski sudovi i nadalje priznavali pravo na božićnicu i dar za djecu, a drugi se nastavili držati stajališta da im to pravo ne pripada. To je za posljediku imalo nejednakost građana pred zakonom kojima se takvim načinom sudovanja ovisno o tome u kojoj županiji se nalaze priznavalo ili ne pravo iz

kolektivnog ugovora koji vrijedi za područje čitave Republike Hrvatske.

No, to je samo jedan od primjera koliko je Hrvatska ujedno i pravna država. Sve je po pravu i propisu, a građani ostaju prikraćeni za svoja prava.

Međutim, budući da je iz (prekasno) donijetog pravnog shvaćanja Vrhovnog suda očigledno da postoji moralno i na pravičnosti utemeljeno pravo svih državnih službenika i namještenika na božićnicu i dar za djecu za 2000. godinu, SDLSN od Vlade RH traži da na sebe preuzme obvezu isplate tih prava svima koji su izgubili sudske postupke.

Ova vlada je već pokazala odgovornost kada je temeljem sudske presude isplatila milijarde kuna zbog kršenja kolektivnog ugovora od strane koalicione vlade, a sada ima priliku ispraviti nesposobnost sudske vlasti da omogući stvarnu jednakost hrvatskih građana pred sudom i zakonom.

To bi državnim službenicima u Osječko-baranjskoj, Vukovarsko-srijemskoj, Zadarskoj, Bjelovarsko-bilogorskoj i drugim županijama u kojima sudi drugačije tumače kolektivne ugovore pokazalo da, za razliku od pravosuđa, barem hrvatska vlada od njih ne radi građane drugog reda.

Državna tijela počela s objavom podataka o broju zaposlenih

(SDLSN, 30. ožujka 2009.) Slučajno ili ne, ali nakon što je Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika RH u više navrata upozorio na praksu neobjavljanja podataka o okvirnom broju potrebnih službenika i namještenika u uredbama o unutarnjem ustrojstvu državnih tijela te Ustavnom судu podnio i prijedlog ocjene ustavnosti i zakonitosti većeg broja takvih uredbi, državna su tijela od ove godine počela s objavom podataka o potrebnom broju zaposlenih.

Podsjećamo, uredbe o unutarnjem ustrojstvu državnih tijela donosi Vlada, a one se pak, sukladno Zakonu o Vladi, objavljaju u Narodnim novinama.

Međutim, do ove godine uredbe su objavljivane parcijalno, bez tablica s okvirnim brojem potrebnih državnih službenika i namještenika, uz formulaciju: "okvirni broj potrebnih državnih službenika i namještenika određuje se u tablici koja je sastavni dio ove uredbe, a koja se ne objavljuje u Narodnim novinama", premda za neobjavljanje dijelova uredbi nije bilo pravnog uporišta.

Ovakvom novouspostavljenom praksom objave podataka o potrebnom broju zaposlenih u državnim tijelima službenička i šira javnost konačno su dobili vrijedan i vjerodostojan izvor podataka o broju zaposlenih u državnoj upravi. Također, usporedbom podataka iz uredbi o unutarnjem ustrojstvu koje sadrže okvirni broj potrebnih službenika i namještenika i pravilnika o unutarnjem redu koji sadrže stvaran broj zaposlenih, bit će razvidno u kojoj mjeri je planirani broj zaposlenih realno postavljena veličina, kao i to gdje se kriju eventualna "pričuvna" radna mjesta u državnoj upravi.

U međuvremenu, SDLSN je dobio i prvo rješenje Ustavnog suda RH kojim se odbacuje prijedlog za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom i zakonom Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Središnjeg državnog ureda za upravu iz 2008. godine, jer je uredba u međuvremenu prestala važiti, a nova konač-

no sadrži i podatke o broju službenika.

Ne znamo, hoće li Ustavni sud u rješavanju ostalih prijedloga za ocjenu ustavnosti i zakonitosti uredbi o unutarnjem ustrojstvu državnih tijela koje je podnio SDLSN čekati da te uredbe prestanu važiti ili ne, ali cilj je postignut zakonska obveza objave podataka o okvirnom broju potrebnih službenika i namještenika u državnim tijelima počela se provoditi.

Nažalost, podatak o broju zaposlenih u državnoj upravi bit će moguće dobiti tek kad MUP konačno objavi službeni podatak o broju zaposlenih, što ovo ministarstvo uporno izbjegava, premda se više ne radi o podatu okvalificiranom kao državna tajna.

SDLSN PORUČUJE VLADI:

I državna uprava zaslužuje poticaje

(SDLSN, 16. ožujka 2009.) Hrvatska je država s mnogo potencijalnih gospodarskih aduta. Proizvodnja domaće hrane, turizam, brodogradnja, kvalitetni domaći i sve više europski i svjetski brandovi poput bajadere, cedevite, vegete, jamnice i brojni drugi trebali bi Hrvatskoj olakšati izlazak iz krize.

Mnoge od ovih aduta Vlada je prepoznala i čak i u ovim teškim vremenima pronalazi načina i sredstava kako bi održala proizvodnju u vrijeme krize. Posljednjim takvim slučajem poticanja domaće proizvodnje, teškim više od 240 milijuna kuna, Vlada je osigurala posao brodogradilištima u Splitu i Rijeci do 2011. godine. Radna mjesta su očuvana, obitelji radnika zbrinute, a hrvatski brodovi i dalje će kistariti svjetskim morima, slaveći vještinu hrvatskih brodograditelja. Upravo je brodogradnja primjer kako je teško i skupo očuvati domaću proizvodnju u kojoj sudjeluje razmjerno malen broj hrvatskih radnika i koja teško u dogledno vrijeme može povratiti u nju uloženo.

Međutim, jednoj drugoj vrsti proizvodnje, servisu građana u kojem radi više od 240.000 radnika, država poklanja malo pažnje, a poticaji u ovu specifičnu granu proizvodnje uglavnom su neznanici i izboreni pod pritiskom.

Jedan takav poticaj, kao priznanje Vla-

de da plaće u javnoj upravi zaostaju za plaćama u gospodarstvu i državnim poduzećima, dogovoren je u studenom 2006. godine, u obliku trogodišnjeg rasta osnovice za obračun plaća službenika po stopi od šest posto u 2007., 2008. i 2009. godini.

Dogovorenim rastom stvari se u javnoj upravi neće bitnije promijeniti, plaće zaposlenih realno neće porasti, jer su plaće drugih u međuvremenu brže rasle, ali je njime zaposlenicima poslana poruka da Vlada priznaje zaostajanje njihovih plaća i da njihov rad također potiče.

Vlada će takvim poticajima održati proizvodnju u školama, bolnicama, na fakultetima i znanstvenim institutima, policiji, zatvorima, poreznom i carinskom sustavu, pravosuđu, inspekcijskim službama i svim drugim oblicima pružanja servisa građanima i društvu u cjelini.

Istom onom servisu koji je odgojio i obrazovao današnje brodograditelje, proizvođače i izvoznike i omogućio im rad u uvjetima fizičke i pravne sigurnosti i stvaranje nove vrijednosti. Ipak, kada je u pitanju javna uprava, Vlada sada pokušava uštedjeti na poticajima koje je u nju konačno uložila, a ušteda je teška 900 milijuna kuna sredstava za održanje službeničkih plaća na jednakoj udaljenosti od prosječnih plaća u zemlji.

Teško je vrijeme i svi bi se trebali odrediti, poručuju iz Vlade, a kao dobar, premda malo zakašnjeli primjer, i samima sebi su smanjili plaće. Vlada stoga od 240.000 svojih zaposlenika traži da pristanu na zamrzavanje plaća na prošlogodišnjoj razini, što je eufemizam za smanjenje plaća od šest posto dogovorenih prije tri godine.

Međutim, Vlada slično nije i ne može zatražiti od zaposlenih u lokalnoj samoupravi jer im nije poslodavac. Smanjenje plaća ne traži ni u poduzećima u državnom vlasništvu pa čak ni u brodogradilištima koja bi bez izdašnih državnih potpora i jamstava koja tek trebaju doći na naplatu odavno prestala graditi brodove.

Sindikat se stoga pita je li logično, opravdano i moralno tražiti smanjenje plaća samo od onih koje Vlada drži u šaci kao poslodavac, ali ne i od svih ostalih?

Ako su radnici u brodogradilištima uspješno obranili svoje škverove i plaće i pritom zaslužili potporu Vlade, ne bi li odlučnost javnih i državnih službenika da obrane vlastitu proizvodnju i plaće trebala zaslužiti jednak tretman?

KULTURA JAVNE RIJEČI

Novinarsko vijeće časti izreklo upozorenje Anti Tomiću zbog članka o državnim službenicima

(SDLSN, 12. ožujka 2009.) Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika RH zaprimio je jučer zaključak Novinarskog vijeća časti Hrvatskog novinarskog društva u kojem se ovaj pisac i kolumnist Jutarnjeg lista upozorava da i u satiričkim tekstovima koje on piše, nije u redu generalizirati, osobito ako se koriste teške kvalifikacije, poput "članova zločinačke organizacije". Podsećamo, **Ante Tomić** je u subotnjem izdanju Jutarnjeg lista, 13. rujna 2008. godine, u rubrici komentari/kolumne, pod naslovom "Sto i šesti u poštenju", na više mjesta državne i lokalne službenike prikazao kao članove "najveće zločinačke organizacije" i bez iznimki mitu i korupciji sklone građane.

S time u svezi izdvajamo sljedeće citate iz spomenutog članka:

"Jer, oni se zapravo ne žele mijenjati. Organizirat će, doduše, nekakvu akciju i nazvati je, na primjer, Hitrorez. U igrokazu za medije premijer Sanader će metaforičkim škarama sjeći metaforičku birokraciju, ali stvari će birokrati ipak ostati. Dapače, oduševljeno će pljeskatiiza Sanaderovih leđa i namigivati jedan drugome kako su nas divno zajebali....

...Tko bi se od njih želio ozbiljno obračunati s korupcijom, kada su svi, od općinskog čata do ministara, u nekoj lukavoj šemi, u paralelnom sistemu, hranidbenom lancu gdje svaka, pa i najmanja referentska životinjica iz kancelarijske špelunke bez prozora, dobije nešto pod Zub? Država se mož

da čini neuređena i kaotična, ali ovaj veliki skriveni stroj je uvijek dobro podmazan, besprijeckorno radi i ništa ga ne može zaustaviti.

Policija će ganjati nepismene razbijачe, kamatare i sociopate s Knežije, ali s najvećom zločinačkom organizacijom, koja se zove državna administracija, nikada se neće ni pokušati obračunati. Uglavnom zato što je i policija sama dio toga sistema."

Sindikat se potom obratio Novinarskom vijeću časti, upozorivši da je, iako u svojoj kolumni novinar i književnik Ante Tomić na sebi svojstven i više ili manje duhovit način komentira hrvatsku zbilju, ovakvim paušalnim i uveredljivim konstatacijama na račun državnih službenika povrijedio opća načela i etiku novinarskog poziva u dijelu koji se odnosi na kulturu i etiku javne riječi.

"Sindikat ne poriče postojanje negativnih pojava korupcije i birokratiziranosti dijela državne uprave, pače i sam kroz socijalni dijalog i korištenje javne riječi na svojoj web stranici ukazuje na negativnosti koje su prisutne u radu državne uprave, ali mišljenja smo da kvalifikacije na račun državne administracije koje je izrekao g-din Tomić ne ostavljaju mesta mogućnosti da u državnoj upravi i lokalnoj samoupravi rade službenici i građani koji nisu korumpirani, odnosno skloni uzimanju mita. O usporedbama državnih službenika sa "životinjcama" ili zločinačkom organizacijom u koju su umreženi radi stjecanja nezakonite dobiti ili onemogućavanja funkcioniranja pravne države da i ne gorimo.

Skrećemo pozornost na činjenicu da najveći broj zaposlenih u državnim službama svoj častan i odgovoran po-

HRVATSKO NOVINARSKO DRUŠTVO
Croatian Journalists' Association

Perkovčeva 2, 10000 Zagreb, Hrvatska; tel: +385 (0)1 4828 333, fax: 4828 332

e-mail: hnd@hnd.hr, URL: www.hnd.hr

11.03.2009.

Sindikat državnih i lokalnih
službenika i namještenika RH
Trg kralja Petra Krešimira IV br. 2
10000 Zagreb

Broj: 5/09

Zagreb, 5. ožujka 2009.

Novinarsko vijeće časti, na sjednici održanoj 13. veljače 2009. godine razmatralo je zahtjev Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika u vezi s tekstom Ante Tomića *Sto i šesti u poštenju*, objavljenim u *Jutarnjem listu* od 13. rujna 2008. te je donijelo

Zaključak

Antu Tomiću se upozorava da i u satiričkim tekstovima koje on piše, nije u redu generalizirati, osobito ako se koriste teške kvalifikacije, poput "članova zločinačke organizacije".

Obratloženje: Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika želi se da je Ante Tomić na više mesta u tekstu nazvao državne službenike "referentnim životinjcama" i "članovima najveće zločinačke organizacije i bez iznimki mitu i korupciju sklonim gradnjima". Članovi Sindikata kaže kako je i njima jasno da negativne pojave korupcije i birokratiziranosti postoje i u državnoj upravi, ali smatraju kako nitko, pa ni Ante Tomić, kojega nazivaju "popularnim kolumnistom i književnikom", nema prave generalizirati i u isti kolokvijalni stil stavljanju svih službenika i namještenika te ih pritom svesti pod zajednički nazivnik "najveće zločinačke organizacije". Ante Tomić nije odgovorio na poziv da se izjasni. U mislim je, s jedne strane, izraženo mišljenje kako Ante Tomić ima specifičan stil, kako se radi o satiri i jednoj vrsti slobodne metafore u kojoj Tomić sigurno nije mislio na sve službenike. Zato ne bi bilo uputno izreći mu kaznu i tim poslati poruku kako postoji cenzura i za takve tekstove. S druge strane, upozorenje je na članak 7. Kodeksa koji govori o etici javne riječi i kulturni dijalogu te je rečeno kako je svaka generalizacija neprihvatljiva i vrijedna sve one koji su poslani i savjetovali svoj posao.

Na odluku Vijeća časti može se uložiti žalba Središnjem odboru u roku od 30 dana od primjeka odluke (članak 42. točka 5 Statuta HND).

za Novinarsko vijeće časti

Davorka Blažević,
zamjenica predsjednika

Eur-mediarazred Federacija novinara ITF
members of the International Federation of Journalists - ITF

sao radi vrijedno i pošteno, te da, htjeli mi to priznati ili ne, učinkovitost državne uprave i kvaliteta servisa koju pruža građanima uvelike ovisi o kvaliteti zakona i propisa koje donose politička i zakonodavna sastavnica državne vlasti, kao i njihove sposobnosti stvaranja kvalitetnog službeničkog sustava u kojem će se anomalije i negativnosti o kojima piše i na njih s pravom upozorava g-din Tomić, svesti na najmanju moguću mjeru.

Sukladno gore navedenom i uvažavajući premisu da najveći broj službenika uopće ne radi posao u kojem može na bilo koji način nezakonito pogodovati ili uvjetovati neku činidbu radi stjecanja nezakonite dobiti, mišljenja smo da su ovakvim pisanjem gdina Tomića svi zaposleni u "državnoj administraciji", sve do najmanje "referentske životinjice iz kancelarijske špelunke bez prozora" anatemizirani kao nepošteni, nemoralni i kriminalnim radnjama skloni građani", naveo je u svom dopisu Sindikat.

Na kraju, SDLSN Anti Tomiću želi uspješan rad i još mnogo duhovitih članaka na račun negativnih pojava u hrvatskom društvu, ali i malo više takta za one koji ne zaslužuju njegovu kritiku, a vjerujemo da i takvih ima.

Sindikat državnih službenika predlaže osnivanje antirecesijskog fonda

ZAGREB, 27. veljače 2009. (Hina) - Umjesto najavljenog novog pritiska na plaće zaposlenih u javnim i državnim službama i izazivanja novih socijalnih tenzija, Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika predlaže Vladi formiranje svojevrsnog antirecesijskog fonda u koji bi sredstva izdvajali svi zaposleni u Hrvatskoj.

Fond bi služio za poticanje gospodarstva i očuvanje radnih mesta, a tvrtke bi iz njega mogle povlačiti sredstva s odgodom povrata dok traje re-

cesija, pojašnjava sindikat u priopćenju.

Građani koji bi izdvajali u fond bili bi istovremeno i njegovi dioničari, a povrat sredstava uloženih u fond jamčila bi država.

Tako bi se umjesto pritiska na plaće 240.000 proračunskih korisnika izlazak iz krize ravnomjerno raspodijelio na svih 1.250.000 zaposlenih u Hrvatskoj, a gospodarstvo bi dobilo jeftin novac za financiranje proizvodnje i očuvanje radnih mesta.

Osim toga, umjesto s 6-postotnim smanjenjem osnovice za izračun plaća državnih i javnih službenika, teret izlaska iz krize mogao bi se financirati s npr. jedan posto iznosa mjesecne plaće, a ravnomjerno bi ga podijelili svi slojevi hrvatskog društva koji privređuju, uz realnu mogućnost povrata uloženih sredstava nakon izlaska iz krize.

O formiranju antirecesijskog fonda građani bi mogli odlučiti na referendumu i pokazati postoji li u Hrvatskoj uopće društvena solidarnost i spremnost na odricanje za opće dobro u teškim vremenima, ističe sindikat.

DRŽAVNI SLUŽBENICI:

Prijavili smo korupciju i ispali glupi i poniženi

Kad su prijavili namještanje poslova u državnoj upravi jedina reakcija bila je zatvaranje očiju nadležnih, kaže Sindikat.

(Javno, 26. veljače 2009.) U povodu pokretanja 2,4 milijuna kuna vrijedne kampanje "Korupcija je propast društva" i izjave ministra pravosuđa Ivana Šimonovića o tome kako bi građani trebali prijaviti korupciju zbog svog dostojanstva i ponosa Hrvatske kao države, Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika RH poručuje kako je slučaj namještanja poslova čšćenja, održavanja i vođenja restorana društvene prehrane u tadašnjem Ministarstvu pomorstva, prometa i veza i omogućavanje potpisivanja višegodišnjeg milijunskog posla mimo uvjeta natječaja i pozitivnih propisa prijavilo nadležnim inspekcijskim tijelima, ali je reakcija pravne države izostala.

Pozivamo građane da se aktivno uključe u borbu protiv korupcije. Nije riječ samo o tome da time ispunjavamo prepostavke za ulaz u Europsku komisiju, nego nam treba i zbog nas samih.

Ivan Šimonović- Zbog svega toga ispali smo glupi i ostali poniženi, jer je jedina reakcija sustava kontrole javne nabave, policije, pravosuđa i USKOK-a bila zatvaranje očiju pred notornom činjenicom da je tvrtki PARTING nezakonitim pogodovanjem dodijeljen posao u državnom tijelu i to od državnih dužnosnika i službenika te im time omogućena protupravna imovinska korist - kažu iz Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika RH.

Ministru poručuju, ukoliko mu je zaista stalo do borbe protiv korupcije, spremni su mu ponovno dostaviti svu potrebnu dokumentaciju i testirati je li njegova predanost borbi protiv korupcije stvarna ili je riječ o medijskom spinu i predstavi za potrebe ulaska u EU.

**SINDIKAT
DRŽAVNIH
SLUŽBENIKA:**

broj zaposlenih u državnim i javnim službama nije prevelik

ZAGREB, 18. ožujka 2009. (Hina) - Sindikat državnih službenika i namještenika ustvrdio je danas da broj zaposlenih u javnim i državnim službama nije prevelik.

Iako se u javnosti stalno ponavlja kako glomazan državni aparat od 240.000 zaposlenih i plaće državnih i javnih službenika predstavljaju preveliko opterećenje za državni proračun, istina je sasvim drugačija, ističe sindikat u priopćenju.

U javnim službama ima 180.000, a u državnim službama 65.000 zaposlenih.

U javnim službama je 80.000 zaposlenih u obrazovanju, 10.000 u znanosti, 65.000 u zdravstvu, 10.000 u socijalnoj skrbi i 5.000 u kulturi. U državnim službama ima 27.000 zaposlenih u MUP-u, 3.000 u Carinskoj upravi, 4.000 u Poreznoj upravi, 2.500 u zatvorskom sustavu, 900 u Državnom inspektoratu, 10.000 u pravosuđu i 17.000 u ministarstvima, državnim upravnim organizacijama i uredima državne uprave.

Radi se o službama u kojima se teško može očekivati smanjenje broja zaposlenih ako se kani poboljšati razina kvalitete njihovih usluga i djelotvornosti servisa koji pružaju građanima, naglašava sindikat.

Naravno, rezovi su mogući, kako u broju zaposlenih tako i u opsegu servisa javnih i državnih službi, ali bi njihove posljedice mogle biti daleko-sežnje.

Kako će se u škole uvesti jednosmjenska nastava, dva strana jezika i informatika bez dovoljnog broja učitelja, pita sindikat.

Asocijalno ponašanje i nasilje prestaju u socijalni problem s kojim se sadašnji sustav socijalne skrbi teško

može nositi bez dodatnog zapošljavanja.

Osim toga, treba udvostručiti broj zatvorskih čuvara. Samo u državnim službama ima više od 70 posto zaposlenih sa SSS-om a treba povećati udjel zaposlenika s VSS-om i zadržati postojeće kvalitetne kadrove.

Ako su građani spremni plaćati usluge privatnih zdravstvenih i obrazovnih ustanova i zaštitarskih tvrtki, te ako podržavaju minimalnu regulaciju države na svim područjima, izdavanja za javnu upravu mogu se smanjiti, ali je upitno hoće li se time njihove plaće dovoljno povećati da mogu sami platiti sve što im danas pruža javni servis.

Stoga sindikat poziva sve sudionike rasprave o javnoj upravi da je ne predstavljaju kao impersonalni i otuđeni birokratski aparat od kojega građani nemaju koristi, te da ne zanemaruju činjenice o broju, strukturi i ulozi javnih i državnih službi u svakodnevnom životu hrvatskih građana.

SDLSN traži sistematske pregledne prema KU

ZAGREB, 17. veljače 2009. (Hina) - Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika (SDLSN) zatražio je u današnjem priopćenju od Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi da ispoštuje odredbe Kolektivnog ugovora (KU) koje se odnose na organiziranje sistematskih pregleda za službenike i namještenike te da svim državnim tijelima uputi naputak za ostvarivanje tog prava.

Prema KU za državne službenike i namještenike, potpisanim 31. srpnja 2008. godine, Vlada se obvezala na organiziranje sistematskih pregleda u vrijednosti 500 kuna jednom u tri godine, počevši od 2009. godine, i to bez ograničenja kada su u pitanju službenici i namještenici koji podliježu redovitim pregledima po posebnim propisima, ističe se u priopćenju.

SDLSN ističe da je sistematske preglede za svoje zaposlenike organiziralo jedino Ministarstvo kulture dok ostala državna tijela to uglavnom nisu učinila.

"Poznavajući inertnost i manjak inicijative u državnim tijelima, Sindikat se boji da bez novog naputka Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi koji će se odnositi na važeći, a ne prethodni KU, sistematskih pregleda neće biti", stoji u priopćenju SDLSN.

**NEMA ZA PLAĆE, ALI
ZEMLJIŠTA...**

MILIJUN DO

Samo za 7 luksuznih terenaca, od kojih jedan blindirani, MORH je platio 6,5 milijuna kuna bez PDVa, odnosno više od milijun kuna po komadu. Za uslugu posredovanja kod prodaje rashodovanih automobila MUP plaća 600.000 kuna, a toga ima još...

(SDLSN, 20. ožujka 2009.) Nepovjerljivost sindikata spram obrazloženja Vlade da bez smanjivanja službeničkih plaća nema izlaska iz krize te da je učinjeno sve kako bi se smanjenje izbjeglo, go-

JOŠ NOVIH VOZILA OSIM SANADEROVA BMW-A, U ZAGREBU I DVA PRESKUPA MERCEDES-OVA BLINDIRANA MODELAA KOJE JE NABAVIO MORH

13 milijuna za 14 terenaca

Autor: Silvana Perica

Sindikat državnih službenika i namještenika pod vodstvom Siniše Kuhara nedavno je objavio slike luksuznih novih terenaca parkiranih ispred Ministarstva obrane te otkrio da je za sedam terenaca MORH platio 6,5 milijuna kuna. Podaci su bili dobri, ali neprecizno protumačeni.

IZRAVNA POGODBA

Kako dozajemo iz pouzdanih izvora, samo je jedan od tih terenaca MORH platio 4.761.379,16 kuna! Riječ je o blindiranom vozilu namijenjenom Oružanim snagama, za prijevoz štićenih osoba, prema javno objavljenoj obavijesti o sklopljenim ugovorima.

Uz taj luksuzni terenac, MORH je u toj nabavi kupio i dva "jeftina" luksuzna terenca svaki po 912.000 kuna. Kad se ci-

jene za ta tri terenca zbroje, dobijemo iznos od 6,5 milijuna kuna, što točno u lipu odgovara cijeni koja je objavljena na webu Javnih nabava Narodnih novina.

Ministarstvo obrane pod vodstvom Branka Vukelića od lani je potrošilo na terence 13 milijuna kuna, za 14 terenaca. Uz nabrojena tri terenca, kupljena su i ljetos tri, svaki po cijeni od milijun kuna, a nešto kasnije još četiri, svaki po 602.000 kuna. Nabavljeni su i četiri Nissanova terenca murano, koji su ukupno plaćeni 1,6 milijuna kuna. Svi džipovi, osim Nissanovih, Mercedesovi su i nabavljeni od zagrebačke tvrtke Euroline.

No, možda je još zanimljiviji podatak da je buka oko blindiranog BMW-a koji je HDZ pribavio za svog predsjednika Ivu Sanadera odgodila preuzimanje još jednog luksuznog i potpuno blindiranog automobila. Prema pouzdanim podacima, MORH je nedavno od Eurolinea nabavio i mercedes S klase 600 L, koji stoji 4,8 milijuna kuna.

No, taj ljepotan čeka na skladištu, navodno Lagermaxa, dok se buka oko Sanaderova BMW-a ne stiša. Svi auiti, treba li to isticati, nabavljeni su izravnom pogodbom, bez javnog natječaja. Koji su razlozi što natječaja nije bilo? Objavljeno je da je to učinjeno po članku 15.2.3 Zakona o javnoj nabavi, koji kaže da se nabava može obaviti pogodbom i bez prethodne objave "ako se zbog iznimne žurnosti, izazvane događajima koje javni naručitelj nije mogao predvidjeti, rok za nadmetanje s objavom poziva za nadmetanje ne može primijeniti".

Razlog nastanka iznimne žurnosti ne smije ni u kojem slučaju biti uzrokovan postupanjem javnog naručitelja". Što je izazvalo silnu žurbu u nabavi terenaca za protokol, MORH ne otkriva ni u svom odgovoru na naš upit, kao ni razloge zbog kojih su nabavljeni tako skupa vozila i tko će se njima koristiti.

SVE PO ZAKONU

"Vozila koja spominjete nabavljeni su sukladno zakonskoj proceduri krajem 2008.. Nije riječ o povećanju voznog parka jer je istodobno izvršen otpis većeg broja starih vozila koja su stvarala visoke troškove održavanja, a nova vozila su kupljena od zastupnika koji su ovlašteni od strane proizvođača za prodaju MORH-u te je postupak javne nabave i objavljen sukladno zakonu", piše, među ostalim, u odgovoru MORH-a.

IMA ZA LUKSUZNE TERENCE, CVIJEĆE, AUTOPRAONICE, KUPNUJU

MILIJUNA - MURANO

tovo svakoga dana pothranjuje proračunska rastrošnost državnih tijela.

Dok se nabavljuju "mafijaški" terenci i plaćaju nepotrebne posredničke usluge, javnost se uvjerava u socijalnu neosjetljivost sindikata.

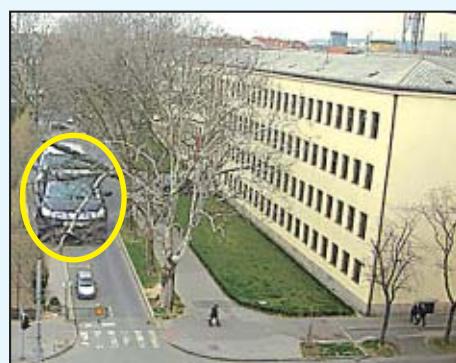
Od službenika, kojih je najveći broj povećanjem proračunske osnovice dobio povišicu od 160-180 kuna i životari s plaćom od 3.500 do 3.800 kuna, traži se odricanje i u javnosti ih se stigmatizira zbog toga što brane svoju egzistenciju.

No, kako se istovremeno žrtvuje Vla-

da pogledajte sami. Ako Vam i nakon toga ne postane jasno zbog čega joj ne vjerujemo, onda Vam zaisata ne možemo pomoći...

Sve ove nabave realizirane su krajem prošle i tijekom ove godine. Dakle, kad je kriza već debelo pokucala na naša vrata, ali to još jedino u Vladi nisu znali.

Također, interesantan je podatak da samo Grad Zagreb (kao županija) u državni proračun mora vratiti neutrošenih sredstava namijenjenih za decentralizirane funkcije lokalne samouprave

ve u iznosu od 193 milijuna kuna, a prema našim informacijama i druge županije na ime decentraliziranih funkcija u državni proračun trebaju vratiti sveukupno više od 2,5 milijardi kuna.

**DRŽAVNI ZAVOD ZA
INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO**

Ravnatelj sakrio mercedes u arhivi

Dok je Mercedes "parkiran" u arhivi Zavoda, ravnatelju je na raspolaganju službeni Audi 6

(SDLSN, 2. travnja 2009.) U situaciji kada su njihovi sindikati pokleknuli pred argumentima Vlade o teškoj gospodarskoj situaciji, mogućnošću otkazivanja kolektivnog ugovora i čvrstim uvjeravanjima kako u proračunu više nema mjesta za uštede i potpisali sporazum o smanjenju plaća u državnim tijelima, državni službenici gotovo svakoga dana ukazuju na to kako se proračunske kune olako troše kada su u pitanju dužnosničke privilegije, ali i na moguće zloupotrebe položaja.

Tako je SDLSN jučer dobio predstavku djelatnika Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo koji i fotografijama upozoravaju na ničim opravdan previsoki dužnosnički standard službenog prijevoza i opremanja Zavoda.

U predstavci se navodi da ravnatelj DZIV-a, **Željko Topić**, ovisno o raspoloženju, vozi malo Audi 6, a malo Mercedes E280 CDI kojeg, uz postojeću službenu garažu na lokaciji Vukovarska 78, skriva u arhivi "garažiranog" među papirima i stolovima, dok je arhiva smještena na otvorenoj recepciji.

Djelatnici također upozoravaju na činjenicu da DZIV raspolaze i posebnom recepcijom na prvom katu zgrade u kojoj ima uredski prostor, premda u prizemlju već postoje dvije recepcije na kojima je angažirana i zaštitarska služba.

Ovakva dodatna recepcija, prema navodima djelatnika, proračun godišnje košta 120.000 kuna.

I dok Sindikat pred svojim članstvom i javnošću brani sporazum o smanjenju plaća koji je potpisao, između ostalog i argumentima o potrebi zajedništva i solidarnosti u teškim vremenima, ovakvi ga primjeri trošenja proračunskog novca dovode u situaciju preispitivanja odluke o potpisivanju sporazuma.

Stoga SDLSN od Vlade RH traži hitnu unutarnju kontrolu trošenja proračunskih sredstava u Državnom zavodu za intelektualno vlasništvo, izvješće o utvrđenom stanju i poduzetim mjerama i istovremeno predlaže Vladi donošenje odluke o utvrđivanju standarda kada su u pitanju službena vozila dužnosnika i rukovodećih službenika. Možda bi vozilo klase Golfa ipak bilo primjerenije vozilo za ravnatelja jednog državnog zavoda od Mercedesa.

Ako ravnatelji zavoda voze Mercedese, znači li to da ministrima treba kupiti zrakoplove?

SINDIKAT DRŽAVNIH I LOKALNIH SLUŽBENIKA I NAMJEŠTENIKA REPUBLIKE HRVATSKE
Poštovani, Zagreb, Trg kralja P. Knežimira IV br. 2.

- 1 - 04 - 2009

Vezano uz recesiju i krizu u zemlji, a pogotovo uz štednju u državnim i javnim ustanovama, proslijedujemo vam dokazne materijale kako se "štedi" tj. rasipa novac poreznih obveznika u državi.

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA - DRŽAVNI ZAVOD ZA INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO - na lokaciji Ulica grada Vukovara 78, Zagreb.

Službeni auto **MERCEDES E-klase 280-CDI**, skriven u arhivi, garažiran među papirima i stolovima na dijelu prostora -1, a arhiva smještena na otvorenoj recepciji.

Ravnatelj - **ŽELJKO TOPIĆ** - vozi prema raspoloženju: malo Mercedes, malo Audi 6. Tko još vozi Mercedes E-klase od ministara i ravnatelja, tko ga skriva u arhivi uz postojeću službenu garažu gdje su smještena ostala službena vozila svih drugih ministarstava...

Posebna recepcija Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo nalazi se na 1 katu zgrade **uz dvije (2) postojeće glavne recepcije** u prizemlju zgrade kojima nas štiti zaštitarska služba. Pisarnica nam je u prizemlju gdje primamo stranke.

Ali, preko posebne recepcije izvršeno je "pranje novca", a godišnje košta Zavod **120,000 kn**.

Djelatnici Zavoda

Služba 112 obmanjuje javnost?

(ZaMirZINE, 8. siječnja 2009.)

Prilog o radu Državne uprave za zaštitu i spašavanje emitiran u utorak u Dnevniku Nove TV trebao je pokazati kako su navodi Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenenika Republike Hrvatske (SDLSN) da desetke milijuna vrijedan komunikacijski sustav nije u funkciji netočni, kažu u sindikatu.

Kao dokaz, kamere Nove TV mogle su zabilježiti kako izgleda korisničko sučelje novog komunikacijskog sustava, a djelatnici koji su u Županijskom centru 112 primali pozive građana trebali su pokazati kako je riječ o njegovoj rutinskoj i svakodnevnoj operativnoj uporabi.

Čak je i pomoćnik ravnatelja DUZS, **Pavao Britvić**, ustvrdio kako se u svakodnevnom radu koristi isključivo novi komunikacijski sustav, rabeći superlativne kako bi ukazao na njegove napredne tehnološke mogućnosti.

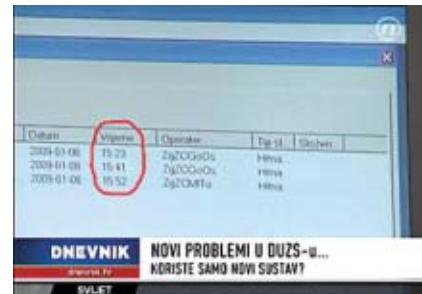
Međutim, radilo se o dobro režiranoj predstavi za medije, jer je novi komunikacijski sustav "podignut" oko 15 sati od strane stručnjaka tvrtke Ericsson Nikola Tesla, koji je, kako stvari ne bi pošle po zlu, za vrijeme snimanja i glumio jednog od djelatnika centra 112, tvrde u sindikatu.

Ovime je vodstvo DUZS-a pokazalo kako je radi zaštite svojih fotelja spremno na sve pa čak i obmanu hrvatskih građana, smatraju u sindikatu i pitaju se imaju li takvi čelnici DUZS-a stručni i moralni kredibilitet biti na čelu službe koja se bavi koordinacijom hitnih službi i ima vodeću ulogu u hitnim situacijama.

Ako su za dnevnik jedne TV kuće,

koji se emitira na nacionalnoj razini, spremni falsificirati činjenice i lagati o pravom stanju stvari, što li su sve u stanju učiniti kad ih netko prozove na odgovornost zbog neprofesionalne reakcije kad su u pitanju životi i imovina hrvatskih građana, pitaju se u sindikatu.

Nevjerojatno je i to da se, usprkos

stalnim stručnim i moralnim gafovima vodeće ekipe DUZS-a, njezini čelnici stalno rotiraju na rukovodećim položajima u ovoj upravi, a jedine sankcije za njihovu neprofesionalnost na svojoj je koži dosad osjetio sindikalni povjerenik SDLSN u DUZS, **Stjepan Gamilec**, koji je, nakon što je javno progovorio o stanju u službi 112, premješten na drugo i, treba li reći, slabije plaćeno radno mjesto.

U sindikatu kažu da je povjerenik Gamilec trebao poslužiti kao primjer kako će prociti svatko tko se usudi javno reći što se događa u DUZS, a činjenica da kao sindikalni povjerenik ne može bit premješten na drugo radno mjesto za čelnike Uprave pri

tome nije ništa značila.

Zbog načina na koji je Gamilec premješten na drugo radno mjesto, sindikat je od Središnjeg državnog ureda za upravu zatražio inspekcijski nadzor u DUZS, a podnijeti će i kaznenu prijavu protiv odgovornih osoba zbog nepoštivanja prava iz Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike.

Ukoliko u DUZS ustraju na provedbi nezakonitog rješenja o premještanju sindikalnog povjerenika, SDLSN razmatra i mogućnost prosvjeda, a zatražit će i prijam kod potpredsjednice Vlade, **Đurđe Adlešić**, kako bi je upoznao s pravim stanjem stvari u službi 112.

NOVA TV

Državna uprava za zaštitu i spašavanje ponovno diže prašinu

Najava: Unatoč nedavnoj smjeni ravnatelja Državne uprave za zaštitu i spašavanje centar 112 nikako da profunkcionira. Sada se bune i djelatnici, a skupo plaćeni komunikacijski sustav nije najbolje iskorišten.

Prilog: U Državnoj upravi za zaštitu i spašavanje ne prestaju svađe. Sindikat upozorava da je dio zaposlenika pod ne-prestanim mobingom uprave. No, to nisu i jedini problemi.

Ton Stjepan Gamilec: - Najveći propust je nefunkcioniranje nove opreme, koja je kupljena, na koju je utrošen novac, a ta oprema nije u funkciji. To je jedan od najvećih propusta. -

Prilog: Novi komunikacijski sustav građane je stajao 10 milijuna kuna. Koristi se u Zagrebu i Splitu, no čini se da u

praksi ima nedostataka.

Ton Vinko Prizmić: - Tako da smo mi i u buduće prisiljeni koristite se analognom, starom tehnologijom i sa nekim našim mobilnim repetitorima. -

Prilog: No, uprava opovrgava da se češće koristi stari komunikacijski sustav. Kažu, koristi se isključivo novi.

Ton Pavao Britvić: - Jer to predstavlja integrirani sustav. To je sustav koji predstavlja integraciju telefonije i računala, geografski informacijski sustav je unutra sadržan i operativni sustav upravljanja istovremenim situacijama. -

Prilog: Broj 112 građani mogu nazvati u bilo koje doba dana ili noći, ako im je potrebna pomoć. No, građani o ovom broju ne znaju mnogo jer ne postoji sustavna edukacija.

Ton Stjepan Gamilec: - U Americi se ne može dogoditi da malo dijete ne zna koji broj treba nazvati u nekakvim žurnim situacijama. Kod nas, da napravimo anketu, vrlo mali broj ljudi zna da postoji broj 112 i da ga se može nazvati.

Ton reporter: - Jel vi znate čemu služi ovaj broj 112?

Ton prolaznik: - Nemam pojma.

-Ton drugi prolaznik: - To je služba za spavanje, rescue 911 jel?

Ton reporter: - Da. Da li bi ti palo na pamet ovako da se nešto dogodi da zoveš njih ili prije policiju ili hitnu? -

Ton prolaznik: - Pa prije njih, policiju i hitnu iz neke navike.

Prilog: Iz navike ili ne, sigurno je da Državna uprava za zaštitu i spašavanje ponovno diže prašinu.

DUZS: STEZANJE REMENA NA PLITVIČKIM JEZERIMA

(SDLSN, 30. siječnja 2009.) Trideset rukovodećih službenika Državne uprave za zaštitu i spašavanje okupilo se jučer i danas u hotelu "Jezero" na Plitvičkim jezerima na "proširenom" kolegiju.

Da se radi o važnom sastanku potvrđuje lokacija jedinstveno okruženje Nacionalnog parka Plitvička jezera i ugodno ozračje hotela Jezero u kojem su smješteni vrhovnici DUZS, pomoćnici ravnatelja, pročelnici područnih ureda i načelnici županijskih centara 112.

U idiličnom zimskom pejzažu ekipa iz DUZS će u petminutnim izlaganjima iznositi svoje "prijedloge i vizije" rada ove državne uprave u 2009. godini te zatim sjeti u službene passate i škode octavije i osnažena team buildingom na račun poreznih obveznika vratiti se u svoju radnu sredinu.

Čelnštvo DUZS-a je ovim "proširenim kolegijem", koji se ne održava u konferencijskoj dvorani u sjedištu uprave u Zagrebu ili prostorijama Vatrogasnog učilišta na Ksaveru, koje su im također na raspolaganju, pokazalo da su, usprkos teškoj gospodarskoj situaciji, u službi 112 ljudski potencijali na prvome mjestu.

Ravnatelj DUZS **Damir Trut** tako je na sebi svojstven način komentirao poruku premijera o stezanju remena u kriznim vremenima.

Bravo majstori!

DUŽNOSNIČKI TURIZAM

DUZS osvojio i Japan

(SDLSN, 5. veljače

2009.) Kako saznajemo, nakon Portugala, Švedske, Finske, Francuske, Austrije, Slovenije, SAD, Maroka, Rusije, Njemačke, Makedonije, Belgije i Rumunske, čelnici Državne uprave za zaštitu i spašavanje nastavili su svoju svjetsku turneju i ovi dana obišli susjedni nam Japan, u kojem se još uvijek nalaze.

U zemlji izlazećeg sunca ravnatelj službe 112 **Damir Trut** moći će na licu mjesta spoznati ono što mi u Hrvatskoj već odavno znamo, a to je da je Japan na tehnološkoj i kadrovskoj razini napredniji i obučeniji od sustava 112 u Republici Hrvatskoj.

No, nevjerni Tome kakvi su u DUZS u sve se ovo moraju uvjeriti na vlastite oči pa su tako još jednom posegnuli u džep poreznih obveznika kako bi doživjeli Japan iz dužnosničke perspektive.

Kao sljedeći dužnosnički trip Sindikat ekipi DUZS-a predlaže posjetu filmskom setu popularne serije Rescue 911.

SDLSN

Poboljšana zaštita od uznemiravanja u državnim službama

(SDLSN, 25. ožujka 2009.) U sjeni potpisanih sporazuma o plaćama promakla je vijest o potpisivanju Dodatka I. Kolektivnom ugovoru za državne službenike i namještenike, kojim je poboljšana zaštita od uznemiravanja i spolnog uznemiravanja u državnim tijelima.

Dodatkom koji je predložio SDLSN utvrđena je obveza objave podataka o osobi ovlaštenoj za primanje i rješavanje pritužbi (povjerljivog savjetnika) vezanih za zaštitu dostojanstva na vidnom mjestu u državnom tijelu, kao i objava popisa povjerljivih savjetnika imenovanih u državnim tijelima na web stranici Središnjeg državnog ureda za upravu, s naznakom tijela za koje su imenovani.

Ovim će postati razvidno poštije li se obveza imenovanja povjerljivih savjetnika ili ne, a čelnik Središnjeg državnog ureda za upravu morat će upozoriti čelnika državnog tijela u kojem to nije učinjeno na obvezu imenovanja povjerljivog savjetnika.

Također, poslodavac je dužan povjerljivom savjetniku osigurati zaprimanje pritužbi na način i u uvjetima kojima se neće ugroziti privatnost osobe koja podnosi pritužbu, što razumijeva korištenje posebne prostorije u sjedištu poslodavca tijekom cijelog ili u dijelu radnog vremena, a ukoliko je to potrebno omogućiti će mu se i izlazak iz sjedišta poslodavca radi zaprimanja pritužbe.

Pored ovih "tehničkih" poboljšanja, dodatkom kolektivnom ugovoru predviđa se i obveza dostave izvješća o broju i naravi zaprimljenih pritužbi Zajedničkoj komisiji za tumačenje odredaba i praćenje primjene KU do 31. siječnja tekuće godine.

Zajednička komisija dužna je pak do 31. ožujka objedinjeno izvješće o stanju na području zaštite dostojanstva državnih službenika dostaviti Vladi i sindikatima državnih službi, kako bi socijalni partneri potom zajednički, a najkasnije do 30. lipnja tekuće godine, razmotrili izvješće i predložili mjere radi prevencije neželenog ponašanja i zaštite dostojanstva državnih službenika i namještenika.

Potpisivanjem dodatka KU Vlada i sindikati državnih službi poslali su jasnu poruku da državna tijela postaju mjestom nulte tolerancije na svako ponašanje kojim se dovodi u pitanje dostojanstvo osobe službenika i namještenika.

Sindikat državnih službenika predlaže bolju zaštitu dostojanstva zaposlenih

ZAGREB, 10. ožujka 2009. (Hina) - Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika Hrvatske predložio je danas potpredsjednici Vlade **Jadranki Kosor** izmjene Kolektivnog ugovora koje se odnose na zaštitu dostojanstva službenika i namještenika, točnije na obvezu objave popisa svih povjerljivih savjetnika na razini državne uprave, kao i isticanja podataka o imenovanim povjerljivim savjetnicima na razini svakog državnog tijela.

Sindikat je predložio i da povjerljivi savjetnici jednom godišnje dostave Zajedničkoj komisiji za tumačenje odredaba i praćenje kolektivnog ugovora izvješće o zaprimljenim pritužbama vezanim za zaštitu dostojanstva i poduzetim mjerama.

Izmjene su zatražene nakon istraživanja sindikata i Studijskog centra za socijalni rad "Žene i ravnopravnost spolova u javnoj upravi", u kojem je 21,8 posto od 1.276 anketiranih službenica i namještenica u državnim tijelima ukazalo na prisutnost seksizma i seksističkog ponašanja "nekih kolega", a njih 2,8 posto smatra da je takvo ponašanje prisutno "u znatnoj mjeri".

Također, na razini ukupnog broja od 1.945 zaposlenica obuhvaćenih istraživanjem, njih 24,6 posto ukazalo je na prisutnost ponašanja na radnom mjestu koje ima karakteristike spolnog uznemiravanja.

Takvi rezultati, smatra sindikat, upućuju na potrebu dosljedne provedbe odredbi Kolektivnog ugovora koje se odnose na zaštitu dostojanstva, posebno u dijelu imenovanja tzv. povjerljivih savjetnika, odnosno osoba ovlaštenih od poslodavca za primanje i rješavanje pritužbi vezanih za zaštitu dostojanstva.

Prema saznanjima sindikata, povjerljivi savjetnici nisu imenovani u svim državnim tijelima i dislociranim ustrojstvenim jedinicama državnih tijela koje imaju više od 20 zaposlenih, niti je čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose imenovao povjerljivog savjetnika za državna tijela s manje od 20 zaposlenih.

Mislimo da bi potpisivanjem predloženog dodatka Kolektivnom ugovoru Vlada i sindikati državnih službi poslali jasnu poruku da državna tijela postaju mjestom nulte tolerancije na svako ponašanje kojim se dovodi u pitanje dostojanstvo osobe službenika i namještenika, kaže se u priopćenju.

ISTRAŽIVANJE

Oko 40 posto žena smatra da su u neravnopravnom položaju

ZAGREB, 5. ožujka 2009. (Hina) - Gotovo 40 posto žena smatra da je u neravnopravnom položaju u odnosu na muškarce, pokazalo je istraživanje Odbora žena "Žene i ravnopravnost spolova u javnoj upravi" Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika i Studijskog centra socijalnog rada Pravnog fakulteta, koje je predstavljeno danas u povodu Međunarodnog dana žena.

U istraživanju je sudjelovalo 1945 žena, a zanimljivo je da se svega 16 posto žena izjasnilo da se subjektivno osjeća ravnopravno muškarcima.

Jedna od autorica istraživanja **Marina Ajduković** posebno zanimljivim drži podatak prema kojem se žene osjećaju bolje ako im je žena šef.

Ispitivanje o prisutnosti spolnog uznenemiravanja pokazalo je da je gotovo 23 posto žena izloženo povremeno ili trenutno različitim oblicima spolnog uznenemiravanja, koji mogu biti verbalni, ali i u obliku neprimjerenog dodiranja, no najveći dio njih to nastoji tolerirati ili se povući.

Mi nemamo mehanizme kroz koje žene mogu realizirati neka svoja prava, ustvrdila je Ajduković.

Dodata je kako je Hrvatska donijela niz dokumenata vezanih uz promicanje ravnopravnosti spolova ali je važno da se ti mehanizmi negdje razrade.

Najveći broj sudionica (65 posto) smatra da uvjeti napredovanja za muškarce i žene nisu jednaki i da se na tome još treba poraditi. Zanimljivo je i da gotovo 42 posto žena smatra da i muškarce i žene trebaju učiti o ravnopravnosti spolova.

Jedan od autora istraživanja **Siniša Kuhar** ustvrdio je da se istraživanje radilo u situaciji u kojoj se ne zna ne samo broj žena u državnoj upravi, već ni koliko ima državnih službenika i namještenika.

Kada je riječ o plaćama žena i muškaraca u državnoj upravi, tu nema neravnopravnosti, rekao je Kuhar dodajući međutim da je diskutabilno mogu li žene dosegnuti najviša rukovodeća mjesta.

Zanimljiva je situacija da su u nekim državnim tijelima, koja su pretežno "feminizirana", na čelu muškarci, pa tako su muškarci, primjerice, u Središnjem državnom uredu za upravu i državni tajnik i njegov zamjenik za lokalnu samoupravu, a slično je i u drugim ministarstvima, ističe Kuhar.

GLAVNI STOŽER OSRH

Predstavnici SDLSN s generalom Barićem o preustroju

(SDLSN, 20. veljače 2009.) Predstavnike Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika RH jučer je u Glavnom stožeru Oružanih snaga RH primio na razgovor general pukovnik **Slavko Barić**, zamjenik načelnika GS OSRH.

Tema razgovora bio je preustroj OSRH i posljedice koje on ima na položaj državnih službenika i namještenika u sustavu obrane, status vojnih specijalista kao buduće posebne kategorije civilne sastavnice OSRH, nelogičnosti u sustavu dodataka na posebne uvjete rada kada su u pitanju službenici i namještenici, problematika rada u Remontnom zavodu kopnene vojske i druga pitanja.

Predstavnik SDLSN **Vjekoslav Majnarić** je naglasio potrebu tješnje suradnje Sindikata i poslodavca u rješavanju problema statusa veterana i dragovoljaca Domovinskog rata specijaliziranih za zadaće logističke potpore vojnicima u mirnodopskim, ali i uvjetima angažiranja na terenu odnosno mirovnim operacijama.

Nažalost, smatra Majnarić, dio takvih ljudi u provedbi preustroja nije prepoznat i raspoređen adekvatno njihovim specijalističkim znanjima i vještinama.

Davor Lesjak iz Remontnog zavoda je pak naglasio činjenicu da je mehaničkim rezanjem određenog broja radnih mjesta radi svođenja civilnog dijela OSRH u zacrtane okvire, sukladno Dugoročnom planu razvoja (DPR) OSRH, otežano funkcioniranje zavoda. Zbog načina kako se odvija proces preustroja, smatra Lesjak, veći broj ljudi ne vidi perspektivu u okviru sustava OSRH, čime se gubi dragocjeni kadar, s neprocjenjivim iskustvom rada u ratnim uvjetima.

Predsjednica Odbora državnih službenika i namještenika u MORH i OSRH Sindikata **Nina Pejanović**, naglasila je izvanrednu suradnju s OSRH koju sindikati imaju u procesu preustroja u okviru odabirnih vijeća u kojima sudjeluju i predstavnici Sindikata. Govoreći o problemima u radu Pejanović je naglasila nezadovoljstvo službenika koji kao pripadnici OSRH za rad na poslovima s posebnim uvjetima rada nemaju priznate dodatke dok djelatne vojne osobe (DVO) ima-

ju pa ispada da je za priznavanje posebnih uvjeta rada odlučna činjenica u kakvom je statusu osoba koja ih obavlja, umjesto da dodaci budu priznati svima koji rade na takvim poslovima.

Apsurdnost ovakve situacije ilustrirala je činjenicom da DVO koja ima ključeve skladišta s minsko eksplozivnim sredstvima ima dodatak za posebne uvjete rada, a službenik koji njima barata ne, a slično je i na radarskim postajama, akumulatorskim stanicama ili u kotlovcnicama.

Glavni tajnik SDLSN Siniša Kuhar zaključio je kako danas u RH možda nema važnijeg pitanja od ulaska u NATO i EU, a da istovremeno državni službenici i namještenici u sustavu obrane imaju status ispod razine zaposlenih u sustavu zdravstva, socijalne skrbi ili drugih javnih službi koje redom imaju priznate dodatke na posebne uvjete rada na razini čitave djelatnosti, dok su u OSRH dodacima obuhvaćena samo neka ustrojstvena mjesta.

Kuhar je istaknuo i svojevrsnu politizaciju sustava dodataka na posebne uvjete rada u OSRH, jer se dodaci priznaju ovisno o mogućnosti nanošenja političke štete od strane pojedinih cjelina tako da se dodaci za rad na istim poslovima nekima priznaju, a nekima ne.

Odgovarajući na navode Sindikata, zamjenik načelnika GS OSRH, general pukovnik Slavko Barić rekao je kako se preustroj OSRH provodi s ciljem dostizanja određenih

brojčanih veličina u skladu s DPR-om i NATO standardima te istaknuo kako je od 93. sustav smanjen za oko 20.000 ljudi.

Taj proces, istaknuo je Barić, odvijao se u uvjetima i zadanim rokovima i uočeni se propusti i manjkavosti sada analiziraju, kako bi se sustav mogao fino ugoditi.

Stvaranje profesionalne i pokretljive vojske u nekim dijelovima sustava stvorio je višak, a u nekim manjak kadrova u civilnom dijelu. Vojska se povukla s nekih lokacija i javio se problem državnih službenika i namještenika koji su na tim područjima bili angažirani kao logistička potpora.

Barić je naglasio kako se službenicima ne može zapovjediti da idu npr. u Afganistan u sklopu OSRH te je u tom smislu potrebno redefinirati položaj civila u sustavu OSRH zbog čega se i razmišlja o konceptu vojnih specijalista kao modelu civilne potpore oružanim snagama, ali to ne znači da će državni službenici i namještenici nestati iz sustava. Sustav treba ispraviti propuste u slučaju da netko nije prepozнат, a u tome mogu pomoći i sindikati smatra Barić.

Govoreći o Remontnom zavodu, general Barić obećao je da će sa suradnicima obići zavod i njegove djelatnike.

Zaključujući sastanak Barić se zahvalio na doprinosu i konstruktivnoj suradnji Sindikata te dodao kako su OSRH i nadalje otvorene za partnersku suradnju usmjerenu ka poboljšanju statusa državnih službenika i namještenika u sustavu obrane.

Potpisan Aneks Kolektivnog ugovora za zaposlenike Virovitičko- podravske županije

Župan Virovitičko-podravske županije, Tomislav Tolušić i predsjednik Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika u Republici Hrvatskoj, Boris Pleša, potpisali su Aneks Kolektivnog ugovora za zaposlenike Virovitičko-podravske županije. Potpisivanje će održano uz nazočnost Povjereništva podružnica Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika Republike Hrvatske Virovitičko-podravske županije. Aneks Kolektivnog ugovora odnosi se na sredstva koja zaposlenicima pripadaju po osnovi rođenja djeteta. Tom prigodom, župan Tomislav Tolušić, izrazio je zadovoljstvo potpisanim ugovorom, jer je Virovitičko-podravska županija, prva županija koja je potpisala navedeni aneks, te naglasio da je u zaštiti prava radnika, najvažnije poštovati prava koja radnicima pripadaju.

Izvor: Web portal Virovitičko-podravske županije / Objavljeno 27.01.2009. | 14:39

Prenosimo

Sindikalac koji je javnosti otkrio da smo u banani

Siniša Kuhar, tajnik Sindikata državnih i lokalnih službenika, najinovativniji je povjerenik u Hrvatskoj

piše Deana Knežević snimio Goran Stanzi

Večernji list

Iako se gotovo nikad izravno ne obraća javnosti, iako televizijske kamere u pravilu ne kadriraju njegovo lice, iako nije ni tajkun ni vladajući političar, zapravo je vrlo utjecajan. U stanju je, pored silnih PR magova, agencija i spin doktora, preko noći preokrenuti pažnju javnosti i usmjeriti je na nešto što se vlastima neće svidjeti. Iz njegova je "laboratorija" javnost prvi put čula za skupe MORH-ove terence, za mercedes skriven između arhivskih polica Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo. On je obavijestio građanstvo o velikim povisicama plaća državnih dužnosnika, kao i o tome da je šef Vlade pred zatvorenim skupom priznao – "u banani smo".

Nagrada Kirinova cipela

Siniša Kuhar, 44-godišnji tajnik Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika, po mnogo čemu je atipičan sindikalac. Kad ga vidiš, potpuno u casual odjeći, smjestio bi ga svugdje prije nego na sindikalnu scenu. Pozicija slabijeg nasuprotn državi kao poslodavcu, u njegovu je slučaju dovela do razvoja vrlo specifičnih metoda sindikalne borbe. Recimo, Vlada odluči iz zakona o plaćama izbaciti prave na minuli rad. Protiviljene njegova sindikata nije tu ništa pomoglo. Što bi bio javnosti najrazumljiviji kontrast takvoj poruci? Naravno, povišice plaća što su ih državni dužnosnici primili upravo na temelju prava na minuli rad. Nakon toga slijedi još malo kopanja po Nарodnim novinama, primjene postotnog računa, izrada tablica i kratki prigodni tekšti... Onda se aktivira poduža mailing lista, koja obuhvaća otprilike sve važne medije i zainteresirano sindikalno članstvo. Dalje će sve odrediti portali, novine, elektronički mediji, odnosno "klijentela" uviđek gladnja senzacija i skandala... – Na taj smo način dobili respektabilno sredstvo pritiska. Kad ostanemo nemoći za pregovaračkim stolom, koristimo druge metode. Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika postao je medij kroz koji javnost dobiva informacije do kojih se inače ne bi došlo.

Stjecajem okolnosti, prozor Kuharove radne sobe gleda na MORH. Tako mu se nedavno pogled zaustavio na skupim terencima parkiranim ispred zgrade Ministarstva. U čas je posla za-

gugao marku "nissan murano" i dobio pregled cijena, pa čak i ugovor o nabavi tih vozila, što je opet sjelo kao lijepe kontrast štednji na plaćama državnih službenika i namještenika. Kuharova mailing lista i ovaj put je odigrala ulogu istraživačkog novinarstva. Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika, a razliku od sindikata u javnim službama, pristao je na zamrzavanje plaća u netom izglasanim reballansu državnog proračuna. I danas smatraju da je to bila racionalna odluka. Na pristanak su ih nagnali strah od otkaza i zaključak da u ovom trenutku nije realno da Vlade tražiti fiksne iznose i čvrste rokove za povrat novca kojem se njihovo članstvo zbog krize mora odreći.

Da bi pobjegao od suhih priopćenja, Kuhar se rado služi parodijom i ironijom. Ali kako smisao za humor baš i nije ravnomerno raspoředen, ponekad to dovodi do teških zabuna. Svojedobno, kad su sindikati prigovarali na jedan aranžman sa Svjetskom bankom koji je nalagao daljnju privatalizaciju, Kuhar je na web stranicu svoga sindikata postavio ironično priopćenje o tome kako su predstavnici SDLSN-a razgovarali s premijerom Sanaderom o PAL aranžmanu. "Naročito nas se dojmlila nakana Vlade da novi prijevod aranžmana objavi na mirisnom ružičastom papiru, kako bi Programski zajam za prilagodbu približila građanima i na višoj osjetljinoj razini", pisalo je na

kraju "priopćenja". Ali neki nisu shvatili da je riječ o sezanciji, pa je iz konkurentskog sindikata premijeru poslano otvoreno protesno pismo, zbog toga što je "prije jedne, a zapostavio druge sindikate".

U Kuharovo hiperprodukciji takvoga inovativnog sindikalizma bilo je mnogo sličnih epizoda. Vladi kao da je poručivao: ako nas ne budete uvažavali, bar ćemo vam pokazati da nismo budale. Kad nije išlo drugačije, na primjer, kad nisu uspjeli uvjeriti Vladu u svoj stav da se radni staž u državnim službama mora automatski valorizirati, proglašili su Jadranku Kosor za osobu godine, s perspektivom nagrade za osobu desetljeća. Članovima Vlade dođeljivane su i nagrade za "Doboku državničku misao", te nagrada "Kirinova cipela", nazvana po bivšem, ne baš suptilnom, ministru unutarnjih poslova.

Grickanje Vlade

Kuhar se u sindikalne vode, da stvar bude absurdnija, otisnuo tek nakon što je deset godina proveo u državnoj službi. Kao diplomirani socijalni radnik, od 1993. do 2003. godine bio je u Ministarstvu socijalne skrbi. Šefovi su mu bili Juras, Parač, Škara, Vidović, a onda mu je dojadio da svaki put nakon smjene vlasti dokazuje "te ko i zašto je". Kako je u međuvremenu postao sindikalni povjerenik, u jednom se trenutku ipak odrekao sigurnosti državne službe i položaja perspektivnog višeg savjetnika, te se profesionalno skrasio u sindikatu. S te pozicije i uza svoje inovativne sindikalne alate prilagodene internetskoj eri i medijskoj sceni, sustavno gricka Vladu. Kad nema nikakve važnije vijesti, distribuira amatersku fotografiju skupocjenog mercedesa što si ga je o državnom trošku priušio ravnatelj državne službe. Poslije je među zaposlenicima dotične ustanove, kako to obično bude, provedena istraga da bi se utvrdilo tko je kritika, ali pasta se više nije mogla vratiti u tubu, i kritikama na račun rasipnosti državnih struktura pridružen je još jedan argument.

Kuhar bude ponekad izložen indirektnim pritiscima vladajućih, pa mu se izokola onemogući sudjelovanje na važnim sastancima. Ali ako bi ga se doista htio riješiti, Sanader bi to možda najefikasnije učinio da pribjegne statrom, prokušanom kadrovskom triku i da ga sam zaposli.

„S mog se prozora vidi parkiralište Ministarstva obrane. Kako mi ne bi zapela za oko hrpa skupih terenaca marke nissan murano, pa i mene zanimaju dobri automobili...“

Da pobegne od suhih priopćenja, Kuhar se na stranici www.sdsn.hr rado služi parodijom i ironijom

Postanite sindikalni James Bond, bio je naziv izmišljene Kuharove kampanje sa "2000 jumbo plakata diljem Hrvatske", napisavši čak da ju je financirala Vlada

Kuhar je prvi izvjestio javnost o čuvenoj Sanaderovoj izjavi sindikalcima: U banani smo". Bilo mu je žao što su mediji to pogrešno shvatili i što se Vlada zaplela u opovrgavanje

JADRANKA KOSOR: Tuu... tuu... čujete me? Jadranka ovdje. Javi se neko već jednom. Šutite ko na pravoj sjednici.

IVAN ŠUKER: Tu sam, Jadranka. Otišo mi spikerfon...

Vijesti

SINDIKAT VATROGASACA O PRORAČUN-SKOJ RASPODJELI

Vatrogascima ni za plaće

(NOVI LIST, 16. siječnja 2009.)

ŠIBENIK: Vlada RH na jučerašnjoj je sjednici donijela odluku kojom je za financiranje djelatnosti javnih vatrogasnih postrojbi u 2009. godini određen iznos od 342 milijuna kuna na što su se u trenu na noge skočili vatrogasci upozorivši kako je odobreni proračun za 10-ak milijuna kuna manji od potrebногa te nije osigurano niti dovoljno novca za isplatu golih plaća! Od ukupne cifre, za same plaće i ostale troškove zaposlenih u JVP-ovima izdvojeno je 291,9 milijuna kuna, a za materijalne troškove 50,8 milijuna kuna.

Predsjednik Sindikata profesionalnih vatrogasaca Hrvatske, **Mladen Magdić**, upozorava kako odobreni iznos za troškove zaposlenih nije dovoljan niti za isplatu plaća sa šest postotnim povećanjem koje je zajamčeno kolektivnim ugovorom, a o isplati putnih troškova, jubilarnih nagrada, regresa, darovima za djecu i Božićnicama vatrogasci prema ovome mogu samo sanjati.

Potpredsjednica Vlade **Durđa Adlešić** kazala je kako je od Sindikata profesionalnih vatrogasaca Hrvatske dobila dopis u kojemu su upozorili na taj problem te da se radi na rješavanju tog pitanja.

**ŽELIMIR RADMILOVIĆ, SINDIKALNI POVJERENIK I
PREDAVAČ NA POLICIJSKOJ AKADEMIJI**

“Nisam siguran da građani RH žele da se pitanjima njihove sigurnosti, reda i mira, bavi netko tko nije provjeroeno kompetentan za to”

(SDLSN, 25. veljače 2009.) Od rujna prošle godine na Policijskoj akademiji u Zagrebu djeluje podružnica Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika Republike Hrvatske. S njezinim sindikalnim povjerenikom, sveučilišnim specijalistom kriminalistike i predavačem na Visokoj policijskoj školi koja djeluje u sastavu Policijske akademije, Želimirom Radmilovićem, razgovarali smo o razlozima osnivanja ove sindikalne podružnice i problemima s kojima se suočavaju djelatnici akademije.

Formiranjem sindikalne podružnice na Policijskoj akademiji SDLSN je u članstvo dobio visokoobrazovane, ali i visokokritične članove koji sada imaju priliku stvari mijenjati "iznutra", odnosno proaktivno sudjelovati u artikuliranju specifičnih sindikalnih politika. Kakva su Vaša očekivanja i zahtjevi prema Sindikatu kad je u pitanju Policijska akademija?

Moram kazati da je formiranje ove podružnice iziskivalo posebne napore. Struktura zaposlenih u PA, tradicija poluvojnog neupitnog posluha i discipline, nepostojanje klasičnih oblika uskrate radnih prava i slično, govorili su protiv mogućnosti ustrojavanja i uspešnog djelovanja sindikalne podružnice ovakvog tipa. Međutim, moji kolege su prepoznali ozbiljnost trenutka i određenu osobnu odgovornost svakog od nas za budućnost naše ustanove i moguće dalekosežne reperkusije posrtanja u sustavu obrazovanja ovakvog profila, primarno policijskih službenika.

Zbog osobitosti koje ste i vi uočili mi nećemo biti tipična sindikalna podružnica. Zbog specifične strukture zaposlenih ne očekujemo masovnost i veliki broj članova, a i problemi s kojima se

susreću djelatnici PA u mnogočemu se razlikuju od tipičnih radničkih ili službeničkih problema. S druge strane, i takvi problemi mogu u konačnici rezultirati narušavanjem i uskracivanjem određenih radnih i ljudskih prava koja spadaju u djelokrug sindikata.

Očekivanja od Sindikata su velika i često nerealna. Ljudi su skloni vjerovati da se stvari rješavaju same od sebe, po inerciji, pa nerijetko komforntno čekaju da se to zaista dogodi, ili se nadaju da će netko drugi rješiti njihove probleme. Članovi naše podružnice odbrali su jedini ispravan put, put poštene i predanog obavljanja svojih radnih i drugih obveza, ali i put traženja od poslodavca da ispuni svoje zakonske obveze i obveze koje proizlaze iz kolektivnog ugovora.

Mišljenja smo da je način progovaranja kroz sindikalnu organizaciju, s mogućnostima korištenja infrastrukture SDLSN, trenutno jedini koji s jedne strane pruža zaštitu onima koji progovaraju, a s druge strane ima potrebnu težinu.

Izbor SDLSN za naš matični sindikat nije slučajan, već rezultat uvjerenja da se kroz postojeću kadrovsku i materijalnu infrastrukturu tako velikog sindikata može kvalitetno pomoći rješavanju konkretnih problema iz područja radnog prava. Također, nadamo se da će sindikat znati koristiti potencijal naše podružnice i pojedine članove, stručnjake za određena područja uključiti u određene sindikalne aktivnosti, poput npr. kolektivnog pregovaranja. Važno je istaknuti da je jedan od ciljeva ustanavljanja ove podružnice i rješavanje problema viših policijskih službenika. Naime, ostali sindikati u policiji i Ministarstvu unutarnjih poslova bave se primarno problemima poli-

cajaca i/ili djelatnika i službenika nižeg statusa, dok se pravima i problemima strukture viših policijskih službenika nitko do sada nije bavio. Zato očekujemo pozitivan odjek u toj strukturi koja će, nadam se, našu podružnicu prepoznati kao vlastitu organizaciju sindikata.

Policijska akademija nosi zvučan naziv. Međutim, status institucije koja školuje buduće policijske službenike, kao i sam sustav obrazovanja za potrebe policije korijenito se promjenio. Od internatskog tipa obrazovne institucije školovanje je poprimilo karakter tečaja. Kako to komentirate i je li time naorušena razina znanja i kompetencija budućih čuvara reda i mira koji se školuju na Akademiji?

Naziv Policijska akademija zaista je zvučan i izaziva brojne snažne konotacije poput: institucionalnost, ustrojenost, red, stručnost, kompetentnost, poštjenje i odanost. Meni, čiji život je cijelim tijekom vezan uz Akademiju, znači i puno više.

Policijska akademija je ustanova koja je u sustavu Ministarstva unutarnjih poslova krovna za pitanja obrazovanja, edukacije i stručnog usavršavanja djelatnika MUP-a.

Kroz povijest su se pozicija i unutarne ustroj Policijske akademije mijenjali. Vrhuncem bih mogao datirati kraj 80-ih godina prošlog stoljeća, kad je Policijska akademija imala Srednju policijsku školu, s programom općih predmeta nalik gimnazijском i programom stručnih predmeta koji su osposobljavali kompletnu osobu i kompetentnog policijaca. U isto vrijeme postoji i studij kriminalistike na Fakultetu kriminalističkih znanosti (u suradnji i izvedbi Pravnog fakulteta u Zagrebu i Fakulteta kriminalističkih znanosti), s respek-

● ● ● Izbor SDLSN za naš matični sindikat nije slučajan, već rezultat uvjerenja da se kroz postojeću kadrovsku i materijalnu infrastrukturu tako velikog sindikata može kvalitetno pomoći rješavanju konkretnih problema iz područja radnog prava. Također, nadamo se da će sindikat znati koristiti potencijal naše podružnice i pojedine članove, stručnjake za određena područja uključiti u određene sindikalne aktivnosti, poput npr. kolektivnog pregovaranja ● ● ●

tabilnim programom, strukturon pre davača i studenata. Zbog niza objektivnih, ali i nekih subjektivnih razloga tijekom godina prestala je djelovati Srednja policijska škola, a zatim i Fakultet kriminalističkih znanosti, koji je postao stručna visoka škola.

Valja istaknuti da ni u vrijeme postojanja Fakulteta kriminalističkih znanosti nije bilo moguće u potpunosti slijediti kriterije važećih normativnih okvira, osobito glede strukture nastavnog osoblja, ali je neoprostivo da nastav-

nička infrastruktura nije stvorena niti nakon 30 godina. Tako, u proteklim godinama, kako neki nastavnik stasa i etablira se u stručnim i znanstvenim krugovima, napušta Visoku policijsku školu i odlazi na "uređenja" visoka učilišta i taj trend je konstanta. Političke elite mijenjaju se, ali ni jedna do sada nije shvatila ili imala volje i snage pozabaviti se ovim problemom, od čijeg rješenja smo gotovo jednako daleko kao i prije 30 godina.

Nakon mnogih eksperimenata i luta-

nja (najčešće obrazloženih približavanjem "europskim standardima") policijska škola je u potpunosti ukinuta. Umjesto policijske škole s programom obrazovanja odraslih za profesiju policijac, utemeljen je Odjel za policijsku obuku. Naizgled se radi samo o terminološkoj razlici, ali stvarno o ogromnoj. Naime, policijska škola mora ispunjavati određene kriterije, poput profila predavača, nastavnih programa, sustava prijema (selekcije), obrazovanja i provjere znanja polaznika, i u koničnici kvalitativnog javnog i stručnog nadzora rezultata školovanja. S druge strane policijska obuka predstavlja jedan interni način edukacije, bez precizno definiranih formalnih i sadržajnih kvaliteta nastavnika, bez transparentnog sustava klasifikacije, selekcije polaznika, te na kraju i bez objektivno ustanovaljenih kriterija za provjeru kompetencija.

Nisam siguran da građani RH žele da se pitanjima zaštite njihove sigurnosti, reda i mira (javni red), bavi netko tko nije provjero kompetentan za to.

Što se pak tiče odnosa prema polaznicima policijske obuke, također je pitanje postaju li oni zaista profesionalni policajci i da li obuka koju oni pohađaju omogućuje stjecanje profesije- POLICAJAC.

U sustavu MUP-a postoje svojevrsni statusni službenički dualizam ovlašteni policijski službenici i neovlašteni službenici koji potpadaju pod Zakon o državnim službenicima, kako se taj dualizam reflektira na položaj predavača na Akademiji?

Problemi koje vi spominjete, ali i brojni drugi, proizlaze iz delikatne ustrojstvene pozicije Policijske akademije, koja pak utječe na određena unutarnja kadrovska rješenja. Policijska akademija sastoji se od Visoke policijske škole, Odjela za stručno usavršavanje i specijalizaciju, koji organizira i provodi stručne seminare, tečajeve i edukacije, Odjela za policijsku obuku, koji se bavi temeljnom policijskom obukom, Odjela za nakladničko-knjižničnu djelatnost i Odjela za obuku vođića i dresuru službenih pasa i Muzeja policije.

Unutar kruga Policijske akademije postoje i drugi segmenti bez kojih PA ne bi mogla funkcionirati, poput kuhinje, praonice rublja, skladišta opreme, tiskare, tehničkih službi, osiguranja, ambulante i sl. Te službe na žalost organizacijski ne pripadaju PA, nego drugim organizacijskim oblicima MUP-a, što stvara nepotrebnu administraciju i često onemogućuje djelovanje. Npr. održavanje znatnih tehničkih resursa PA ne može se obavljati na licu mjesta, već posredstvom Uprave za tehniku Ravnateljstva policije, koje se nalazi na sasvim drugom mjestu. Zamislite situaciju potrebe da se postavi sustav za video projekciju predavanja. Uključiti sustav, priključiti par kablova, za nastavnika može biti nepremostiv problem. Međutim, dobiti stručnu pomoć, u danom trenutku od nadležne Uprave za tehniku koja je desetak kilometara udaljena i, usput rečeno, ima važnijeg posla, gotovo je nemoguće. Apsurdno je da su takva situacija i aktualna ustrojstvena rješenja, poglavito glede pozicije Visoke policijske škole, u neskladu i sa važećim Zakonom o policiji, koji razlikuje Visoku policijsku školu i Policijsku akademiju.

Međutim, ustrojstvenim propisima

Preimenovanjem i preustrojem Policijske škole u Odjel za policijsku obuku, došlo je ne samo do simbolične degradacije škole, već je ona i sadržajno degradirana u obuku, koja omogućuje prijem polaznika mimo kriterija, izbor i angažman nekompetentnih nastavnika, a mogući konačni rezultat je, dakle, policijac koji je primljen na obuku po netransparentnim kriterijima, koji je obučavan od ljudi koji nisu obrazovani i educirani za nastavnike, i procjena čije kompetentnosti nije podložna nužnom nadzoru javnosti i obrazovnih institucija.

PA je u cijelosti definirana kao sastavni dio Ravnateljstva policije. Neki misle da je to logična pozicija, jer je Ravnateljstvo policije najveći korisnik usluga PA. Međutim drugi, kojima se i sam priklanjam, misle da treba biti samostalni organizacijski oblik, ustanova u okviru Ministarstva unutarnjih poslova. S jedne strane riječ je o konцепciji PA kao internog, zatvorenog, po mjeri Ravnateljstva policije "strukovnog" obrazovnog sustava, a s dru-

ge strane stoji koncepcija po kojoj bi ona trebala biti obrazovna i visokoškolska ustanova s jakim vezama sa sustavom obrazovanja, prije svega obrazovanja odraslih, bliska Veleučilištu, Sveučilištu i srodnim visokoškolskim ustanovama, podvrgnuta javnom nadzoru.

Da mogućnost daljnog zatvaranja PA nosi moguće opasnosti i dalekosježne negativne posljedice pokušat će pojasniti na primjeru već spomenutog Odjela za policijsku obuku. Do nedavno se spomenuti odjel zvao Policijska škola. Ta ustanova pod raznim nazivima postoji, čini mi se, od 1972. godine, i u tim najtamnjim vremenima škola je djelovala po pravilima važećeg sustava srednjoškolskog obrazovanja. S vremenom se, u procesu prilagodbe usporedivim europskim standardima policijskog obrazovanja, srednja policijska škola pretvorila u školu za obrazovanje odraslih za zanimanje policijac. Neovisno o promjenama svit oblici obrazovanja ispunjavali su općeprihvaćene uvjete za školovanje, definirane kroz klasifikacijsko-seleksijski postupak, profil nastavnika, plan i program škole, i u konačnici kompetencije završenih polaznika valorizirane kroz zanimanje-profesiju POLICAJAC. Preimenovanjem i preustrojem Policijske škole u Odjel za policijsku obuku, došlo je ne samo do simbolične degradacije škole, već je ona i sadržajno degradirana u obuku, koja omogućuje prijem polaznika mimo kriterija, izbor i angažman nekompetentnih nastavnika, a mogući konačni rezultat je, dakle, policijac koji je primljen na obuku po netransparentnim kriterijima, koji je obučavan od ljudi koji nisu obrazovani i educirani za nastavnike, i procjena čije kompetentnosti nije podložna nužnom nadzoru javnosti i obrazovnih institucija.

Djelatnici akademije, članovi SDLSN, svjesni su ozbiljnosti situacije i ukazuju mjerodavnima na prijeteće opasnosti. Ima određenih nagovještaja da nova rukovodeća garnitura Ministarstva i Ravnateljstva akceptira važnost i specifičnosti Policijske akademije i da je svjesna nužnosti promjena.

Istaknuo bih još jedan problem specifičan za Policijsku akademiju. Njeno pozicioniranje u Ravnateljstvo policije predmijeva da su djelatnici pretežito

policjski službenici. Velik dio djelatnika po karakteru radnog mesta, a i po osobnim psiho-tjelesnim karakteristikama ne treba ili ne može biti ovlaštena službena osoba. Nemogućnost i ne postojanje volje da se rad određenih kategorija djelatnika PA (poput nastavnika na Visokoj policijskoj školi) adekvatno valorizira, riješena je principom "smeće pod tepih", popravljanjem statusa tih djelatnika davanjem policijskog ovlaštenja.

Inače, pitanje policijskog ovlaštenja je neuralgična točka u svim dosadašnjim reformama sustava policije. Početkom 2000-ih tada nova vlast pravilno je uočila neproporcionalno veliku nazočnost ovlaštenih radnih mesta (takva situacija davala je privid prevelikog broja policijaca po stanovniku u odnosu na europske države), prije svega u logističkim službama, pa i u Policijskoj akademiji. Tadašnjim novim ustrojem napravljen je rez i bitno je smanjeno područje ovlaštenja, koja su oduzeta djelatnicima tzv. pratećih, tehničkih i drugih službi. Međutim, nisu bili principijelni, pa je do kraja 2004.g. stvar vraćena gotovo na početak. Dolaskom sadašnje vlasti stvari su izmakle kontroli i ovlaštenja su podijeljena šakom i kapom bez pravih razloga. U Policijskoj akademiji takva situacija poprima karikaturalne razmjere. Zbog nemogućnosti kvalitetnog valoriziranja rada pojedinih djelatnika, ovlašteni policijski službenici su nastavnici na Visokoj policijskoj školi, djelatnici Odjela za stručno usavršavanje i specijalizaciju i dio nastavnika na Odjelu za policijsku obuku. S obzirom da je veći dio propisa koji definiraju ustroj tajne prirode, takvu situaciju se ne može argumentirati ni pro ni contra. Međutim, indikativno je da su neka, sadržajno gotovo ista radna mjesta, tretirana različito, pa je jedna tajnica policijski službenik, a druga nije, jedna nastavnica je policijski službenik, a druga ne itd.

U konačnici osnovano je postaviti pitanje, tko ima pravo dijeliti "policijski kolač" krajnje volontaristički, bez jasnih kriterija. To je jedno od ključnih pitanja na koja sindikat može i mora reagirati s ciljem zaštite onih kojima također pripada pravo na dio tog kolača, ali im se to pravo uskraćuje.

Status predavača na Visokoj policijskoj školi također može se steći skladno propisima koji se odnose na sustav obrazovanja i na Pravilnik o unutarnjem redu. Jesu li ti propisi uskladeni?

Na tragu prošlog pitanja i odgovora, istaknuo bih da je djelatnost Visoke policijske škole zaista regulirana s najmanje dva korpusa propisa. U prvu grupu spadaju Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju i Zakon o visokim učilištima, te određeni podzakonski akti, a u drugu grupu spadaju tzv. policijski propisi, pa slijedom toga i Pravilnik koji ste spomenuli.

Takov dualizam propisa ne bi bio problem da su oni uskladeni. Međutim, oni su sve samo ne to. Naime, nastavnički status na Visokim školama, pa i našoj, stječe se izborom u zvanje po pravilima navedenih propisa i Zakona o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju. Temelj za izbor je znanstveni i stručni rad, praktiranje nastave i ispunjenje drugih kriterija. S druge strane temelj za postavljenje na određena nastavnička radna mjesta na Visokoj policijskoj školi nije izbor u nastavno zvanje, već, prema Pravilniku o unutarnjem redu, visoka stručna spremna.

Ovakva situacija otvara mogućnosti da se selektivno primjenjuje propis koji u pojedinom slučaju pogoduje nekom, odnosno da se drugog diskriminira. Da je takva mogućnost otvorena i da se koristi potvrđuje situacija da su određeni kolege raspoređeni na radno mjesto višeg predavača, a nisu ispunili uvjete niti bili izabrani u nikakvo nastavno zvanje, dok su s druge strane, izabrani viši predavači na nižem radnom mestu predavača.

Ono za što se zalažemo je da svima koji ostvare znanstvena zvanja pripadne najmanje onoliko koliko dobivaju i drugi istog ranga u javnom sektoru, naravno s određenim potičućim uvjetima kako bi (ponajprije iz prakse) došli oni najbolji koji imaju potrebu u određenom trenutku nastaviti rad u obrazovanju. Njima plaća ne smije pasti toliko da ih demotivira za dolazak.

Status djelatnika na Policijskoj akademiji ovisi i o Kolektivnom ugovoru. Kakav je stav djelatnika Policijske akademije o važećem kolektivnom ugovoru?

Sama činjenica postojanja Kolektivnog ugovora koji osigurava transparentnost pravila ponašanja i konkretnog djelovanja ugovornih stranaka izuzetno je važna. Međutim, mi kolektivni ugovor doživljavamo kao živu tvar, nešto što nikad neće imati konačnu verziju, jer je rezultat raznih trendova, nивeliranja odnosa snaga, promjena u gospodarstvu i slično.

Djelatnici PA nisu u potpunosti zadovoljni svim dijelovima postojećeg Kolektivnog ugovora. Jedno od područja koje držimo potrebnim u najkraćem roku promijeniti je područje akademskih zvanja. Naime, bolonjski proces, koji više nije neki mogući smjer razvoja visokoškolskog obrazovanja, već postojeća realnost, nije implementiran u normativne akte koji bi trebali regulirati primjenu stečenih akademskih stupnjeva u raznim područjima koja zapošljavaju završene prvostupnike, specijaliste i sveučilišne specijaliste. Takva inertnost mjerodavnih, pa i Ministarstva unutarnjih poslova, dovodi do nemogućnosti adekvatnog valoriziranja završenog studija raspoređivanjem na radna mesta i plaćama. Tako, npr. sveučilišni specijalistički poslijediplomski studij po "bolonji", koji je sadržajno izjednačen s dosadašnjim magistarskim studijem, nije još "legaliziran", pa i prema odredbama Kolektivnog ugovora sveučilišni specijalisti nemaju pravo na dodatak na plaću od 8%.

Moram spomenuti još jednu od problematičnih odredbi Kolektivnog Ugovora. Naime, prema njemu djelatnici koji rade na radnom mestu za koje nije uvjet znanstveni stupanj npr. magistra znanosti, i ako je znanstveni stupanj u funkciji poslova radnog mesta na kojem službe, imaju pravo na uvećanje plaće za 8 %. S druge strane po ovoj odredbi djelatnici koji su magistri znanosti, a isti stupanj je uvjet za njihovo radno mjesto, nemaju pravo na spomenuti dodatak. To dovodi do absurdna da je djelatnik na nižem radnom mestu, s istim uvjetima, ukupno više plaćen od onoga na višem radnom mestu, jer je razlika između plaća radnih mesta manja od 8 %. Tako je npr. s radnim mjestima predavača i višeg predavača na VPS.

Razgovarao: Siniša Kuhar, SDLSN

**SINDIKAT
DRŽAVNIH
SLUŽBENIKA TRAŽI
OČITOVAЊE
MINISTRA
JANDROKOVIĆA**

Ministarstvo skandala: na mobing se žali 21 diplomat

(SLOBODNA DALMACIJA, 1. ožujka 2009.) Sredinom ožujka istječe rok u kojem šef diplomacije **Gordan Jandroković** treba ispitati i rješiti sve pojedinačne slučajeve mobinga, kršenja radnih prava i profesionalnih promaknuća diplomata, na koja ga je upozorila podružnica Sindikata državnih službenika i namještenika u MVPEI-ju.

U posljednjem broju sindikalnog biltena do kojega je došla Slobodna Dalmacija, stoji, među ostalim, da je povjerenica sindikata **Tuga Tarle** upoznala ministra Jandrokovića s konkretnim problemima na koje nailaze djelatnici službe vanjskih poslova, a koji su zatražili pomoć sindikata u rješavanju tih problema.

Tarle je Jandrokoviću dostavila dokumentaciju dvadeset i jednog djelatnika MVPEI-ja koji su zatražili posredovanje sindikata, a njihove su predstavke vezane uz različite probleme, od mobinga do raznih prepreka u ostvarivanju radnih i profesionalnih prava.

U svome posljednjem biltenu, kao i u prethodnim brojevima, sindikat ponovo poziva sve djelatnike koji su "bili izloženi na poslu nekom od oblika mobinga, povredi ljudskog dostojarstva ili kojima su uskraćivana prava iz radnog odnosa, koje se učenjivalo lošim ocjenama bez pokrića ili pak nisu bili promaknuti pet i više godina usprkos svim stečenim uvjetima" da se slobodno, bez straha, javi sindikatu.

KRITERIJ PODOBNOSTI

Sindikat državnih službenika pri MVPEI-ju posebno ističe problem samovolje prigodom promaknuća diplomata,

gdje su se u praksi potpuno izgubili kriteriji utvrđeni Pravilnikom, odnosno ti su kriteriji postali mrtvo slovo na papiru.

Nerijetko, viša diplomatska zvanja dobivaju kadrovi koji su u bliskim odnosima s onima koji imaju moć odlučivanja, a cijeli se postupak odvija "u tajnosti", odnosno bez interne obavijesti na temelju koje bi svi djelatnici ravnopravno podnosiли zahtjeve na temelju kriterija utvrđenih Pravilnikom o unutarnjem redu.

- Jasno smo dali do znanja da nećemo tolerirati ovakve pojave - stoji u poruci s posljednjeg sindikalnog biltena MVPEI-ja.

PRIHVACENA SURADNJA SA SINDIKATOM:

Jandroković protiv mobinga

(SLOBODNA DALMACIJA, 21. siječnja 2009.) Sindikalna "pobuna" u Ministarstvu vanjskih poslova zbog nepotizma, klijentelizma, mobinga i ignoriranja pritužbi nezadovoljnih djelatnika od strane nadležnih, rezultirala je sastankom ministra **Gordana Jandrokovića** sa šefom Sindikata državnih službenika Borisom Plešom i povjerenicom toga sindikata u MVPEI-ju Tugom Tarle.

- Dogovorili smo se s ministrom da ćemo mu pisano dostaviti sve registrirane probleme, svaki pojedinačni slučaj, na koji je upozorila sindikalna podružnica. Za mjesec i pol dana opet ćemo se sastati i vidjeti što je napravljeno u rješavanju problema koje smo detektirali. Ministar nam je rekao da su mu neki od problema o kojima govori sindikat već poznati, a postigli smo dogovor da se kao partneri redovito sastajemo barem jednom u tri mjeseca kazao je **Boris Pleš**.

ša nakon susreta s Jandrokovićem.

- Vjerujem da ćemo nakon sastanka s ministrom, kao partneri, konstruktivno rješavati probleme na koje smo odlučili upozoriti kazala nam je šefica sindikata MVPEI-ja, koja je potpisala i novi sindikalni bilten u kojemu se ne odustaje od poziva članovima da bez straha prijavljuju slučajeve povrede ljudskoga dostojarstva, dobivanja loših ocjena bez pokrića i drugih oblika mobinga.

- Ne bojte se! Ako poštujete zakone, pravilnike, uredbe i pravne norme, nitko vam ništa ne može - poručuje se sa stranica najnovijeg biltena objavljenog u pondjeljak.

Š. SELIMOVIĆ

TEŠKE OPTUŽBE SINDIKATA U MVPEI-JU

"Niži službenici i mito drmaju diplomacijom"

Autor: Nikola Sever Šeni

(SLOBODNA DALMACIJA, 18. siječnja 2009.) Karijerni diplomat u 12 godina nanizao je izvrsne ocjene, ali nije napredovao. Njegov kolega u četiri je godine napredovao tri puta. Ovakvih slu-

čajeva ima u Ministarstvu vanjskih poslova i na njih smo odlučili upozoriti kaže sindikalna povjerenica u Ministarstvu vanjskih poslova **Tuga Tarle**, koja je na problem napredovanja, ali i zlostavljanja na radnom mjestu, upozorila i u sindikalnom biltenu koje prima članstvo.

VEĆINA SU POLITIČKI

U biltenu su navedeni svi problemi u Ministarstvu, ali i prijedlozi kako ih riješiti: "revizija promaknuća kako bi se ponijeli učinci mita i nepotizma", "eliminiranje zapošljavanja na bazi kronizma, klijentelizma"...

U dva mjeseca, koliko šefuje sindikatom, Tarle je primila dvadesetak pritužbi koje je proslijedila kadrovskim službenima. Žrtve i zlostavljače nije željela otkriti jer smatra da se problemi moraju najprije pokušati riješiti unutar kuće.

Umjesto toga, iznosi podatke koji potkrepljuju tvrdnje da neregularnih napredovanja ima: u prosjeku, u diplomatskim predstavništvima demokratskih zemalja radi najviše 30 posto političkih diplomata na najvišim funkcijama, dok u Hrvatskoj karijerni diplomati ne mogu niti doći do najviših funkcija. Zbog ne-napredovanja karijernih diplomata u pojedinim misijama šefovi se ponašaju despotски, zlostavljaju one koji im se su-protstavljaju...

Ako se ljudi dosad nisu javliali Ministarstvu, to je znak da nešto ne štima, da vladaju strah i nepovjerenje kaže Tarle, uz napomenu kako sami šefovi Ministarstva nisu ti koji se igraju karijerama.

IGRA KARIJERAMA

Postoji jedna niža razina službenika koji rade po principu nuđenja gotovih rješenja nadređenima. Pojedini šefovi mogu svojom lošom ocjenom, danom iz hira ili nekog animoziteta, zaustaviti nekog diplomata u napredovanju na duži rok. Zbog toga mi u sindikatu promišljamo i nove načine ocjenjivanja rada. Ideja nam je da ocjena ne bude u rukama samo jednog čovjeka nego da nečiji rad vrednuje grupa stručnjaka zaključuje Tarle.

U dopisu koji potpisuje glasnogovornik MVPEI-ja **Mario Dragun** stoji kako se sva zapošljavanja, promaknuća, ocjenjivanja rada djelatnika provode isključivo u skladu sa zakonima, vrijedećim propisima i aktima. Napominju također da godine radnog staža nisu jedini uvjet za promak-

nuća. Sa sindikatom su, nastavlja Dragun, u stalnoj komunikaciji kako bi unaprijedili radne uvjete.

SINDIKAT SLUŽBENIKA TVRDI:

MVPEI-jem vladaju nepotizam i mobbing

(Javno, 17. siječnja 2009.) Članovi Sindikata državnih službenika i namještenika u Ministarstvu vanjskih poslova i europskih integracija odlučili su tražiti izradu stručne i dugoročne sistematizacije broja zaposlenika, odnosno potpuno eliminiranje zapošljavanja na bazi nepotizma, klijentelizma i kronizma, piše u biltenu Sindikata.

Ovim bi se potezom prestalo zapošljavati osobe izvan službe, a Sindikat uz to traži i objavljivanje internog natječaja za popunu radnih mjesta u diplomatsko-konzularnoj mreži korištenjem iskustva i prakse razvijenih država Zapada.

Ministar vanjskih poslova Italije, **Franco Frattini** i **Gordan Jandroković**, ministar vanjskih poslova i europskih integracija. Razlog ovim zahtjevima je činjenica da je jedan broj službenika napredovao iz godine u godinu, dok su drugi po deset ili više godina u istim diplomatskim zvanjima, a pitanje ocjenjivanja djelatnika trpi od niza nepravilnosti i nedostataka.

NEZADOVOLJNI POLOŽAJEM I KOMUNIKACIJOM S NADLEŽNIMA

Većina službenika nije zadovoljna svojim položajem i rasporedom, a kažu da nadležni izbjegavaju svaku vrstu komunikacije sa službenicima, od činjenice da nema internog natječaja do neodgovaranja na žalbe i pritužbe djelatnika.

Mobbing je također jedan od problema u MVPEI-ju te će Sindikat žurno tražiti implementaciju propisa u svrhu zaštite djelatnika koji trpe mobbing te sankcioniranje počinitelja, a poziva sve djelatnike da bez straha izvijeste sindikalnu podružnicu o slučajevima mobbinga kako bi se moglo pristupiti poje-

dinačnom i sustavnom rješavanju tog problema koji hrvatskoj službi vanjskih poslova nanosi neprocjenjivu štetu.

Državne institucije, ističe Sindikat u biltenu, prednjače po broju prijava zbog šikaniranja na poslu, a na čelu liste nalazi se upravo MVPEI s problemima nepotizma, mobbinga i drugih protuzakonitih radnji.

U KRATKOM ROKU VELIK BROJ PRITUŽBI

Tuga Tarle, sindikalna povjerenica Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika u MVPEI-ju, kaže kako cilj ovoga biltena nisu medijski istupi i ekscesi, nego je namijenjen isključivo članovima kako bi se problem riješio u kući. Smatra da je situacija u MVPEI-ju prozor na šire stanje u društvu i drugim ministarstvima.

Tarle kaže da je bilten sredstvo kojime će se djelatnici međusobno informirati, te kako je važno da se respektiraju profesionalizam, promicanje kadrova, određivanje tko će biti taj koji će raditi procjenu, te dopustiti da profesionalci imaju mogućnost napredovati do veleposlaničkih mjesta. O procjeni ministra vanjskih poslova Gordana Jandrokovića da MVPEI zapošljava 1400 službenika kaže da je pretjerana.

- Preko 1400 zaposlenih službenika u Ministarstvu je prevelik broj. Odmah se postavlja pitanje selekcije. Mi nismo za otkaze. Diplomatsko zvanje je takvo da se ljudi moraju dokazati jer oni predstavljaju svoju zemlju kaže Tarle te dodaje da, iako ima odličnih diplomata sa svim potrebnim kvalifikacijama, važno je da ulaz u zvanje bude transparentan.

- Ja ne radim dugo, ali mogu reći da mi se u relativno kratkom vremenu javio velik broj službenika s pritužbama kaže Tarle.

SINDIKATIMA NE ODGOVARA DISCIPLINA?

Glasnogovornik MVPEI-ja Mario Dragun prebacio je opticu na stranu Sindikata rekavši kako su oni ti kojima ne odgovara disciplina i učinkovitost.

- Tamo gdje se pokušava provesti reforma i disciplina, gdje se radi reorganizacija sustava za učinkovitost, uvijek ima onih koji bi htjeli održati stanje kao što je bilo. Nema niti jednog konkretnog slučaja koji je prijavljen kaže Dragun te dodaje kako će nastaviti surađivati sa Sindikatom kako bi se situacija riješila.

"Kolegijalni" mobbing?

(ZaMirZINE, 15. travnja 2009.)

Iako se mobbing ili zlostavljanje na radnom mjestu najčešće pripisuje šefovima, čija hijerarhijska uloga ih dovodi u situaciju stvarnih ili subjektivno doživljenih zlostavljača, mobbing može biti i horizontalan, sudeći po dopisima koje je zaprimio sindikat od svojih članova zaposlenih u Zatvoru u Sisku.

Naime, 30-tak službenika u nekoliko je navrata od odgovornih u zatvoru i Upravi za zatvorski sustav zatražilo zaštitu od dvoje "kolega" koji, kako navode u svojim predstavkama, "prate i bilježe svaki naš pokret".

"Ne znamo kome šalju bilješke i u koju svrhu. Ovakvo ponašanje narušilo je međuljudske odnose u zatvoru i stvorilo napetost i psihozu. Obzirom da su koncentrirani na nas kolege, a ne na zatvorenike, logično je i da neprofesionalno odraduju ono malo zadatka što im je zadano. Zapovijedi cinično i posprdo komentiraju, a postupanjem usporavaju aktivnosti što remeti proces rada (kupanje, posjete, pretrese i sl.). Ovakav odnos prema poslu nas smeta kao i njihovo ponašanje prema nama", navodi se u dopisu od 24. veljače ove godine upućenom Upravi za zatvorski sustav.

Da nešto nije u redu u Zatvoru u Sisku upućuje i činjenica da se na kolegijalni nadzor žali 30 od ukupno 40-tak zaposlenih, ali i činjenica da ovi dežurni skribomani, kako ih nazivaju u sindikatu ne prezaju ni od optužbi kojima se sugerira da u Zatvoru u Sisku postoji međuetnička netrpeljivost te da su pri tome ugroženi Hrvati.

Zbog ovakvog ponašanja samozvanih pripadnika unutarnje kolegijalne kontrole većinska promatrana skupina zaposlenika zatvora od Uprave za zatvorski sustav zatražila je njihov premještaj u drugi zatvor ili kaznionicu "jer je rad sa navedenima postao nemoguć", navodi

se u dopisu.

U sindikatu izražavaju žaljenje zbog činjenice da se situacija ne rješava iako su službenici o svojoj ugroženosti od kolega mjerodavne, uključujući i državnog tajnika nadležnog za zatvorski sustav Zorana Pičuljana, obavijestili još u listopadu prošle godine.

Tako je zatvorski službenički sustav još jednom pokazao da mu refleksi nisu baš naročiti kad su u pitanju kolegijalne "čarke", iako bi loši međuljudski odnosi mogli prouzročiti i profesionalne propuste s nesagledivim posljedicama, smatraju u sindikatu.

Službenike naročito boli činjenica da se na svaku pritužbu zatvorenika koji do dolaska u zatvor baš i nisu bili uzorni građani odmah reagira, dok se njihovi svakodnevni problemi marginaliziraju.

Sindikat stoga od ministra pravosuđa, ravnatelja uprave za zatvorski sustav i državnog tajnika u čijoj su nadležnosti "zatvorski" problemi, traži da malo vremena posvete i problemima službenika Zatvora u Sisku i utvrde tko to tamo, koga i za čiji račun "špija" umjesto da radi svoj posao i omoguće radnu atmosferu u kojoj će službenici svoj posao raditi neopterećeni od (ne)profesionalnih kolega.

da su testiranju podvrgнутne službenice računovodstva i upravnog odjela, a neki od dvadesetak službenika i službenica koje su 6. veljače postali lutrijski dobitnici i u hodniku čekali na izvršenje alkotestiranja ovakav su postupak doživjeli kao napad na njihovo dostojanstvo.

Glavne zamjerke novom sustavu odlučivanja o tome tko će biti podvrgnut alkotestiranju jesu u tome da se njime nepotrebno proširuje krug osoba na koje se primjenjuje i istovremeno umanjuje šansa da službenici kod kojih postoji sumnja da su pod utjecajem alkohola budu podvrgnuti testiranju ako ga nisu "zaradili" na bizarnoj zatvorskoj lutriji.

Službenici lepoglavske kaznionice pitaju se jesu li nadređeni službenici izgubili hrabrost, ozbiljnost i sposobnost za obavljanje službe na doličan način ili trebaju tražiti smiješne alibije kako bi u određenoj situaciji postupili prema pravilima i ovlastima, sukladno položaju i odgovornosti.

Ovako ispada da odgovornost za upućivanje na alkotestiranje i možebitne posljedice rezultata testiranja treba depersonalizirati do te mjere da za njih nitko nije odgovoran, već su rezultat demokratskog lutrijskog sustava izlučivanja kandidata pa kome grah padne padne.

Međutim, radna mjesta rukovodećih službenika zato i postoje da službenici koji su na njih raspoređeni djeluju u skladu sa svojim odgovornostima i ovlastima koje, između ostalog, uključuju i odgovornost za osiguranje radne discipline i uvjeta rada u kojima zaposlenici i korisnici neće biti ugroženi. Lutrijskim metodama za kojima su posegluti rukovodeći službenici u Kaznioniči Lepoglava svoju su odgovornost za sigurnost zatvorskog sustava prebacili u sferu matematičke vjerojatnosti i "sreće" da će baš oni koji vole "zaviriti u časnicu" biti pobjednici zatvorske lutrije.

Nadamo se samo da nakon lutrije od-

KAZNIONICA LEPOGLAVA

Bizarna zatvorska lutrija

(SDLSN, 13. veljače 2009.) Odlukom upravitelja Kaznionice u Lepoglavi od nedavno se provodi sustavno alkotestiranje službenika Kaznionice.

Riječ je o praksi koja je nužna mjera u sustavu u kojem je ponekad teško sačuvati hladnu glavu trijezan, a kamoli pod utjecajem alkohola.

Međutim, način na koji se alkotestiranje provodi pomalo je bizaran, jer se službenici upućuju na alkotestiranje lutrijskom metodom, izvlačenjem imena iz šešira, odnosno u ovom slučaju kartonske kutije.

Osim metode kojom se određuje tko će i kada na alkotestiranje, novina je i

govorni u kaznionici neće posegnuti i za drugim sigurnosnim inovacijama i angažirati zatvorsku proročicu ili gaturu koja će odlučivati o tome kako treba rasporediti zatvorske čuvare ili kad se može očekivati bijeg nekoga od zatvorenika.

LEPOGLAVA

Djelatnici Odjela osiguranja stali iza suspendiranog načelnika

182 od 230 djelatnika Odjela u znak podrške svom načelniku Ivanu Jugu odlučilo je platiti troškove odvjetnika koji ga brani nakon suspenzije

(SDLSN, 9. veljače 2009.) Metla kojom ministar pravosuda **Ivan Šimonović** širokim zamasima mete hrvatski zatvorski sustav čisti sve pred sobom pa čak i iskusne i predane profesionalce koji u lancu nezakonitosti i pogodovanja zatvorskim stanarima nisu mogli učiniti ništa, a da ne ugroze svoju egzistenciju i integritet samog zatvorskog sustava, koji ipak funkcioniра kad su u pitanju obični zatvorenici.

Tako je 182-je djelatnika Odjela osiguranja u Lepoglavi odlučilo nadležne u zatvorskem sustavu obavijestiti o

svom nezadovoljstvu suspenzijom smjenom načelnika Odjela osiguranja **Ivana Juga**.

Podsjećamo, Ivan Jug smijenjen je u sklopu akcije ministra Šimonovića u kojoj su upravitelj kaznionice u Lepoglavi i njegov pomoćnik **Neven Putar** smijenjeni zbog pogodovanja **Hrvoju Petruču, Ivanu Matekoviću Ici, Tihomiru Oreškoviću** i drugima.

Djelatnici osiguranja u svom pismu odgovornima u zatvorskom sustavu izražavaju bezuvjetnu podršku svom načelniku i ukazuju na činjenicu kako je riječ o predanom profesionalcu s dugogodišnjim stažem u zatvorskom sustavu koji je "u rukovodećoj strukturi kaznionice bio jedna od svjetlih točaka koju ste Vi ovog trenutka uspjeli ugasići".

Da nešto grdno ne štima u sustavu u kojem stradavaju iskusni profesionalci koji nemaju mogućnost odbijanja nezakonitih naloga, djelatnici osiguranja ilustriraju činjenicom da su zatvorenici sa Odjela pojačanog nadzora desetak dana prije smjene načelnika Ivana Juga dogovorali čašćenje tim povodom. Ipak, lepoglavski sigurnjacici ne pozivaju na opstrukciju i izražavaju podršku novopostavljenom načelniku Odjela osiguranja i obvezuju se na profesionalno obavljanje svojih svakodnevnih zadaća, no, istovremeno izražavaju "svoje razočaranje postupkom nadležnih osoba u Ministarstvu pravosuđa koje su donijele odluku o smjeni i suspenziji načelnika Ivana Juga".

A da njihova podrška nije samo moralna, djelatnici osiguranja pokazali su tako što su troškove obrane svog načelnika odlučili platiti u cijelosti, kao znak solidarnosti sa smijenjenim kolegom.

Na kraju, postavlja se pitanje treba li čovjek koji je silom prilika bio dio lanca nezakonitih postupaka mogao učiniti nešto više u očito korumpiranom sustavu u kojem pogodovanje nije moglo proći bez odgovarajuće prešutne podrške daleko viših i utjecajnijih moćnika.

Stoga Sindikat ministru Šimonoviću poručuje da u čistki koju provodi pazda ne pomete ljudi koji i kad su prisiljeni činiti nezakonite ustupke još uvijek osiguravaju da zatvorski sustav ne postane poduzetnička zona u kojoj svi svakome pogoduju na čistim tržišnim načelima.

VELIKA GORICA

Potpisan

kolektivni ugovor za zaposlene u upravnim tijelima grada

(SDLSN, 23. siječnja 2009.) Jučer je u Velikoj Gorici svečano potpisano prvi kolektivni ugovor za zaposlene u upravnim tijelima Grada Velike Gorice, što znači da se o pravima i plaćama gradskih službenika u šestom gradu po veličini u Republici Hrvatskoj odlučuje u okviru socijalnog dijaloga, a ne više jednostranim aktima poslodavca.

Ovaj kolektivni ugovor stoga predstavlja novi uspjeh Sindikata u Zagrebačkoj županiji, što je nakon potpisivanja naglasio i županijski povjerenik **Zoran Perović**, a potvrđio i predsjednik Sindikata **Boris Pleša**, dodavši kako kolektivni ugovor predstavlja dvostrani akt koji se prava službenika kvalitetno uređuju sukladno fiskalnim mogućnostima i gospodarskom trenutku.

Naravno, do sklapanja kolektivnog ugovora ne bi došlo, a posebno ne u tako kratkom roku, da on ne odražava i volju gradskih vlasti da službenička prava uređuju sukladno najvišim demokratskim standardima zaključivanjem kolektivnog ugovora.

Dakako, sa sindikalne strane najveći teret u pregovorima podnijela je Sindikalna podružnica službenika i namještениka Grada Velike Gorice, a **Mirjana Hrženjak** kao poseban uspjeh ističe činjenicu da je vrijednost koeficijenata radnih mesta po stručnim spremama utvrđena u odnosu na koeficijent pročelnika upravnih tijela.

Ovime je utvrđena tzv. plivajuća osnovica, koja zaposlenicima gradske uprave garantira hvatanje koraka s plaćama rukovodećih službenika, odnosno njihovo povećanje sukladno povećanju plaća najbolje plaćenih službeničkih radnih mesta u gradu.

Gradonačelnik Velike Gorice **Tonino Picula** naglasio je kako se radi već o petom kolektivnom ugovoru koji je u posljednje vrijeme potpisani s korisnicima gradskog proračuna te dodaо kvalitetu života u Velikoj Gorici ne određuje činjenica radi li se o šestom ili sedmom gradu po veličini, već stanje gospodarstva, broj zaposlenih i stupanj sigurnosti i zadovoljstva njenih građana.

Zaposlenice zemljiskog suda u Splitu mješeno obnavljaju svoje ugovore, a plaća im je snize na sa 4.500 na 2.900 kn

Službenice u Zemljisku rade na crno

(SLOBODNA DALMACIJA, 8. veljače 2009.) Od srpnja prošle godine 19 službenica Zemljiskognjiznog odjela Općinskog suda u Splitu, angažiranih još 2003. godine na sređivanju zemljiskih knjiga, imaju status vrlo blizak nelegalnom: sud s njima, naime, svakoga mjeseca sklapa jednomjesečne ugovore o djelu. Spomenute ne samo da su suočene s neizvjesnošću proizvodom iz privremenosti svojih ugovora nego su izložene i različitim oblicima šikaniranja kakve je sve teže naći i kod privatnih poslodavaca s izravljivačkim nagnućima i kakva se ne očekuju od institucije poput suda.

- Plaća nam je sve manja, ispočetka je iznosila između četiri i četiri i pol tisuće i bila je redovita. Sada je oko 2900 kuna i doslovno moramo vući za rukav naše šefove da nam je isplate. Osim toga, nekim našim kolegicama koje su zatrudnjene jednostavno su odbili produžiti ugovor, a one koje nađu bolji posao, odlaze - priča nam jedna od zaposlenica splitskog zemljisknika koja je zbog razumljivih razloga željela ostati anonimna.

Pravosudna avantura ovih žena počela je 2003. godine u mandatu ministricе pravosuđa **Ingrid Antičević-Marinović**. Tada je odlučeno da Ministarstvo privremeno angažira veći broj osoba za ažuriranje desetljećima zapuštanih zemljiskih knjiga.

Od kandidata se tražila srednja stručna sprema ekonomskog, upravnog ili geodetskog smjera, te državni ispit. Akcija je provedena diljem zemlje, u nekim sudovima je privredna kraju, ali u splitskom, zbog opsega posla, još zadugo neće.

"Dobri ljudi"

- Do veljače 2006. godine sve je bilo u redu, bile smo zaposlenice Ministarstva pravosuđa na određeno vrijeme - veli naša sugovornica. - Međutim, tada nas bez ikakva objašnjenja prebacuju u nekakvu agenciju

"Dobri ljudi". Mi smo, znači, i dalje radile na sudu, a formalno smo vođene kao zaposlenice te agencije - veli naš izvor.

Junakinje ove priče nakon dva-tri mjeseca prebačene su iz fantomskih "Dobrih ljudi" u Finu. - Tamo smo imale dobar status, a onda su nam u srpnju prošle godine naprasno ponudili jednomjesečne ugovore o djelu, i to s Općinskim sudom kao poslodavcem.

Ovo je neizdržljivo, radimo kao i dosad sa strankama, izdajemo rješenja, tek je 30 posto zemljiskih knjiga sredeno i iskusni referenti kažu da bismo trebali raditi još barem 20 godina dok sve ne bude dovedeno u red - reći će naša sugovornica. Pomalo paradoksalno, ali njezine riječi potvrdio je i **Marko Pribisalić**, vršitelj dužnosti predsjednika splitskog Općinskog suda.

- Potpuno sam svjestan problema, ali ja sam ga naslijedio. Ministarstvu sam predložio zapošljavanje tih ljudi, jer ovakav je status neizdržljiv, a bez njih ne možemo ni funkcionirati - veli Pribisalić, te pojašnjava da je Općinski sud sada formalni poslodavac ovim ljudima, ali da novac za njihove plaće osiguravaju Grad i Županija.

Uz navedeno, njihov neriješeni status mogao bi imati i dalekosežnije posljedice. Naime, pored ostalih poslova, one rade i sa strankama, te izdaju rješenja: da bi to radile, trebaju biti državne službenice, no po ugovorima koje potpisuju one to nisu. Postoji, dakle, mogućnost postavljanja pitanja valjanosti akata koje donesu.

- Jednostavno ne bi smjeli raditi te poslove s takvim ugovorima - tvrdi **Marina Haklin**, pravnica u Sindikatu državnih službenika i namještenika. - Ugovori koje imaju sadrže sva obilježja ugovora o radu, a zapravo su ugovori o djelu. S druge strane, rade poslove državnih službenika i namještenika, a nemaju takav status - veli sindikalna pravnica.

Ministarstvo pravosuđa ne čini se svjesnim problema koji proizlaze iz neriješenog statusa ovih osoba. **Zoran Avramović**, načelnik Samostalnog sektora za zemljiskognjizno pravo, odgovorio nam je da u sustavu rješavanja zemljiskognjiznih predmeta nacrte rješenja pripremaju referenti, a odluku donosi ovlašteni referent ili sudac.

Nije važno tko pomaže u pripremi rješenja za stranku u postupku zato što sudsko rješenje donosi ovlaštena osoba uz potpis i pečat... Avramović nema zapravo pojma da djelatnice na ugovoru o djelu ne pripremaju rješenja, nego ih donose kao ovlaštene osobe. Najgore je što to rade gotovo pa "na crno" u ustanovi zaduženoj za provedbu zakona.

MINISTARSTVO PRAVOSUĐA

Predstavnici Sindikata s državnim tajnikom Bošnjakovićem o reformi pravosuđa

(SDLSN, 30. siječnja 2009.) Jučer je u Ministarstvu pravosuđa održan sastanak kojem su predstavnika Sindikata i Ministarstva pravosuđa.

Predsjednik Sindikata **Boris Pleša** i predsjednik Odbora pravosuđa SDLSN **Darko Lesar** s državnim tajnikom Draženom Bošnjakovićem razgovarali su o provedbi reforme pravosuđa i drugim pitanjima važnim za gospodarski i socijalni položaj službenika i namještenika u sustavu pravosuđa.

Državni tajnik pojasnio je što u praksi znači reforma pravosuđa te koji su zadaci pred Ministarstvom i ujedno zatražio podršku sindikata u naporima da se poboljša učinkovitost pravosuđa.

Sindikalni predstavnici načelno su podržali reformu, ali i naglasili potrebu ispunjavanja kriterija iz Pravilnika o utvrđivanju rokova za osiguranje radnih, prostornih, tehničkih i drugih uvjeta u sjedištima sudova nastalih spajanjem te zadržavanja radnih mesta službenika i namještenika.

Predsjednik Sindikata Boris Pleša upoznao je Državnog tajnika sa zahtjevom Sindikata za prijam kod ministra **Šimonovića**, sukladno odredbi 95. Kolektivnog ugovora. Pleša se osvrnuo i na Zakon o plaćama koji je ušao u redovnu proceduru donošenja i moguće negativne posljedice budućeg sustava plaća koji bi se, prema prijedlogu Vlade, trebao temeljiti isključivo na ocjeni rada i učinkovitosti, uz ukidanje instituta minutlog rada. Predsjednik Odbora pravosuđa SDLSN Darko Lesar upoznao je državnog tajnika s problemima nedonošenja Pravilnika o sudskim službenicima, kao i o naknadni za rad povjerenika za etiku. Lesar je upozorio i činjenicu da službenici koji će raditi u uskočkim sudovima neće povećanu odgovornost osjetiti i na plaći, za razliku od sudaca uskočkih sudova, što, prema mišljenju Sindikata, ima obilježja

diskriminacije prema staležu, odnosno društvenom položaju.

Nakon ovog sastanka održan je sastanak Odbora pravosuđa SDLSN, koji je, nakon rasprave, predložio sljedeća pitanja za razgovor s ministrom pravosuđa:

Provredba reforme pravosuđa;

Rok izrade Pravilnika o sudskim službenicima, bez kojeg se ne može donijeti novi Pravilnik o unutarnjem redu, usklađen sa Zakonom o državnim službenicima;

Naknada za rad povjerenika za etiku;

Dodatak za posebne uvjete rada državnih službenika koji rade u uskočkim sudovima;

Povišica naknada za izlazak na očevide koje se nisu mijenjale od 1999. godine;

Omogućavanje državnim službenicima po-hađanja državne škole za stjecanje potrebne ili više stručne spreme.

Sindikat traži veće plaće i za uskočke službenike ili podnosi tužbe

ZAGREB, 3. ožujka 2009. (Hina) - Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika (SDLSN) zatražio je danas hitnu korekciju plaće uskočkih službenika kako bi se i njima poput uskočkih sudaca priznala nadnica za strah ili će u suprotnom podnijeti tužbe zbog diskriminacije.

U Sindikatu smatraju da rad na istovrsnim predmetima ne može za jedne rezultirati dodatkom na posebne uvjete rada, a za druge ne. - Takva diskriminacija državnih službenika predstavlja uspostavu dvostrukih mjerila kad je u pitanju borba s organiziranim kriminalom, priopćio je Sindikat. U toj borbi, kažu, suci ne mogu predstavljati vitezove u sjajnom oklopu, a službenici odrpane štitonoše.

Reagirajući na izjavu ministra pravosuđa **Ivana Šimonovića** da je izborom 61 suca koji će raditi na uskočkim predmetima dovršena "uskočka vertikala", sindikat je ocijenio da je takva vertikala na klimavim nogama jer u njoj samo suci primaju veliku plaću, ali ne i službenici bez čijeg doprinosa niti jedan sud ne može uspješno obavljati svoju zadaću.

Suci koji će raditi na uskočkim predmetima primat će oko 15 posto, odnosno oko 2700 kuna veću plaću.

ZDRAVSTVO Stroža kontrola bolovanja

Trećna bolovanja lažno VIJESNIK

SOCIJALNI PAKT Javne službe potpisale sporazum o plaćama
Socijalni partneri dogovorili su i dodatno petogodišnje smanjenje plaća u prosjeti i znanosti od dva posto godišnje

ŠTEDNJA Tata Nano novo službeno vozilo Vlade RH

Vlada će skupocjene BMW-e i Audije pokloniti ustanovama socijalne skrbi i nevladnim udrugama – Autonomnoj ženskoj kući već uručeni ključevi dva BMW-a

MENADŽERSKI UGOVORI

Mudrić na minimalcu

Odlukom uprave T-HT-a menadžerske plaće izjednačene s plaćama saborskih zastupnika. Mudrić: „Uskoro i manje cijene telefonskih impulsa“

ZAGREB Nakon 25 godina

Obnovljena crkva sv. Marka USKOČKI SUCI

Osniva se agencija za upravljanje oduzetom imovinom

AKTUALNO

Za obrazovanje u turizmu 7,5 milijuna kuna

VATROGASCI Pripreme za novi sustav

Ustrojava se vatrogasna akademija

Dvanaestogodišnjak pljačkao trgovine, kladionice i vrtice

VIJESNIK
HRVATSKI POLITIČKI DNEVNIK
ON-LINE

Piše Krešimir Sever

Kriza sve jače pritišće pa i nju treba pritisnuti još jače. Nužno je preispitivanje modela svjetskoga gospodarstva i načela na kojima počiva. Iako je liberalizam u gospodarstvu upravo s ovom krizom pokazao sve svoje slabe strane ipak ga se modelari svjetskoga gospodarstva ne odriču lako. Teško se odreći uređenja prema kojem je dobit maksimalno individualizirana, a gubitci se socijaliziraju, prebacuju na cijelu zajednicu koja ih u strahu od gospodarskog i socijalnog sloboma izdašno podmiruje iz svojeg nacionalnog proračuna. Riječ je o stotinama milijardi, čak tisućama na svjetskoj razini, različitih valuta kojima se zatrپava kriza kako bi ju se ugasio. I kad taman pomislimo kako je to kraj, iznos se pokaže nedovoljnim i traže se dodatne milijarde. To već pomalo podsjeća na zapaljeni naftni izvor koji gori velikim požarom i ne može se ugasi ni nikakvim vatrogasnim sredstvima. Da je požar manji, još bi ga se moglo zatrпati zemljom ili pijeskom, ali ovako, po uzoru na poznati filmski klasik, *Nadnica za strah*, za ugасiti ovaj požar treba promjena sredstava za gašenje. U filmu je to nitroglicerin koji će eksplozijom zatrпati plamteći naftni izvor, a za današnju je krizu to novi model svjetskoga gospodarstva. Za prijevoz nitroglycerina u filmu treba hrabrost očajnika, a očaj svjetskog gospodarstva traži hrabre koji će ga mijenjati.

Svjetsko gospodarstvo počiva na jakim neoliberalnim temeljima, a oblikuje društvo maksimalno podređeno potrošnji. Svijet je pretvoren u *shopping mall* u koji čovjek odlazi zbog kupnje jedne potrebne stvari, a vrati se kući sa još deset stvari koje mu i nisu trebale, ali su bile cijenom povoljne ili su bile vezane u trgovini kupnjom nekog drugog proizvoda. Pri svemu tome građani troše, a zarada završava na računima pojedinaca. Cijeli je gospodarski model u funkciji potrošnje. Tako su i poslovne banke priredile cijeli niz svojih usluga vezanih uz kreditiranje građana za tako razvijenu potrošnju, a tu su i kreditne kartice za kupnju po načelu - kupi danas, plati sutra. Tako se živi i u Hrvatskoj. Obiteljska su primanja sve manje dostatna za pokrivanje mjesecnih obiteljskih troškova, obitelji su sve zaduženije i sve teže žive. Raste broj nezaposlenih. Građani su sve izloženiji i ranjiviji posljedicama krize. Poslodavci se u javnosti svojim izjavama trude povećati psihozu i strah građana od gubitka posla, a time i kakvog-takvog izvora prihoda. Izvešća govore i o sve težem punjenju državnog proračuna i sve

težem iznalaženju sredstava za pravovremeno podmirenje proračunskih obveza. U gospodarstvu se najavljaju skraćivanja radnog tjedna, najavljuju i provode zamrzavanja i smanjivanja plaća, a sve u svrhu zadržavanja radnih mesta. No i uz sve to uslijedili su najave i otpuštanja u raznim sektorima. Poziva se na socijalno partnerstvo i dijalog u krizi i nudi nacionalni sporazum o politici plaća i cijena koji bi, istina, bio instruktivne naravi, ali bi zapravo značio naputak o smanjenju plaća u državnim, javnim i lokalnim službama i državnim tvrtkama, a privatnom sektoru u najboljem slučaju zamrzavanje radničkih plaća, ali ne i diranje menadžerskih plaća i povlastica. Nudi se socijalno partnerstvo u socijalizaciji krize. Istovremeno je nešto ranije u, često nam isticanoj kao primjeru socijalnog partnerstva i potpisanih socijalnih sporazuma, Irskoj, socijalni sporazum pukao.

U Nezavisnim hrvatskim sindikatima smatramo kako bi u ovim trenucima bilo kakav nacionalni sporazum o plaćama, čak i instruktivne naravi kakav jedino može i biti, značio korak natrag u kolektivnom pregovaranju. Stečevina se i tradicija kolektivnog pregovaranja i kolektivnih ugovora ni u krizi ili bolje rečeno, posebno ne u krizi, ne samo ne smije unazaditi, nego se treba i unaprijediti. Dogovori oko provedbe antirecesijskih mjera i traženje vlastitih najboljih rješenja trebaju se odvijati izravno između poslodavaca i sindikata bez obzira je li riječ o državi ili privatnim poslodavcima. Bilo da je riječ o kolektivnim ugovorima ili sporazumima, oni se mogu mijenjati isključivo dogовором onih koji su ih i sklopili. Sindikati i poslodavci u izravnim pregovorima i dogovorima trebaju sagledavati moguće posljedice krize vezano na njihovo područje djelovanja. Pri tome „na stolu“ moraju biti svi poslovni planovi te izvešća o ostvarenim prihodima i rashodima, raščlanjena i po prihodu i po trošku kao i projekcije za dogovoreno razdoblje i sve mora biti podložno pregovorima. To znači socijalno partnerstvo. Samo u tim uvjetima, otvoreno i iskreno mogu se odvagnuti težine pojedinih odluka i njihove posljedice na ukupno stanje. Na tome se onda mogu temeljiti i odluke o potpisima na sporazumima, kolektivnim ugovorima ili aneksima kolektivnim ugovorima bez obzira je li riječ o povećanju ili smanjenju plaća te materijalnih i drugih prava. Pri tome i članstvo mora jasno znati zašto je sindikat donio neku odluku, bez obzira kakvu, više ili manje popularnu, ali uvek u interesu članstva.

Sretan Vam 1. svibnja, Međunarodni blagdan rada! Vidimo se u zajedničkoj prosvjednoj povorci sindikalnih središnjica 1. svibnja na Trgu bana Josipa Jelačića u Zagrebu od kuda ćemo zajednički krenuti u Maksimir.